# ܓܪܡܛܝܩܘܬܐ ܕܠܫܢܐ
# ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ
# ܡܫܝܚܐ

Id est,

*Grammatica linguæ Domini nostri Jesu Christi,*

SIVE

# GRAMMATICA SYRIACA

## Tribus Libris tradita,

Quorum primus vocum singularum proprietatem; Secundus Syntaxin; Tertius figuras Grammaticas & praxin continet.

Omnibus adeò breviter & dilucidè explicatis ut menstruo spatio (uti Præfatione ad Lectorem docetur) ipsa linguæ medulla exugatur.

Opera & studio

*GULIELMI BEVERIDGII e Col.* S. *Johan. Cantabr.* φιλογλώττε.

In usum Bibliorum πολυγλώττων *Waltoniensium.*

ܐܬܕܡܘ ܒܝ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܐܢܐ ܒܡܫܝܚܐ.

1 Cor. 11. 1. *Estote imitatores mei, sicut & ego sum Christi.*

*LONDINI,*

Excudebat THOMAS ROYCROFT; & Venales prostant apud *Humphredum Robinson*, 1664.

17-9-85

# DOCTO-PIENTISSIMO,
&
# NOBILISSIMO
## Literarum & Literatorum Mecœnati
# D. ANT. TUCKNEY SS.
Theologiæ Doctori, & ejusdem facultatis in Celeberrima Academia *Cantabrigiensi*, Professori, & St. *Johannis Collegii* Præfecto.

P*Roles hæc nostra (Professor & Præfecte admodum reverende) te aliquo modo agnoscit* patrem, *adeoque & te omni modo ambit* patronum *: Nisi quod Paternis amoris tui radiis concepta & fota fuisset, in lucem solarem nunquam prodiisset. Ardentissimus enim tuus ille erat Linguarum Orientalium amor, de sacris cordis tui recessibus continuo ebulliens, qui animum nostrum in hæc studia primus inflammavit. Ardentissimus, inquam, tuus Linguarum Orientalium amor, quo non in nostro tantum sed & in aliorum perquamplurium pectoribus sacer hic ignis accenditur. A te acceptum ferat Ecclesia, tibi æternas agant habeantque gratias Sacrarum Literarum studiosi, quod ad sensum Scripturæ eruendum latior & fœlicior jam patet aditus. Tempus erat quo S S. Theologiæ cultores in Versionum & Translationum atrio quasi & vestibulo contenti stabant, jam autem in ipsum Sanctum Sanctorum cum summo Veteris Testamenti sacerdote, in ipsa Dei loquentis adyta penetrare flagitant.*

*Tempus erat quo* לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ *vel ipsi characteres miri videbantur & monstrosi, jam autem ipsa non minus quam Latina aut Græca colitur. Jam Alma ma-*

 ter

*stra præteriit imbecillitas, ipsi suppleant. Interim autem non vereor quin aliquis ipsam medullam sacræ hujusce linguæ, in aliis Grammaticis ob V. T. indigentiam, desideratā, ex opella hac nostra sugat. Hinc, hinc est quod sacra quædam audacia animum nostrum occupavit, qua spero te æqui bonique consulturum, si primitiæ hæ nostræ messis, (utpote primis & calidioribus juventutis, cum nondum scilicet vigesimam viderim aristam, & postremis canicularibus collectæ diebus,) primo* Deo *& deinde* Tibi *(& postremo toti etiam Collegio) melioris loco Sacrificii, ob innumera tua in me collata beneficia,* Eucharistici, *offerentur. Non est, fateor, ut aliquid de talis opellæ dignitate gloriolæ aucuparer: quod autem tuis sub auspiciis, tua sub tutela emissa fuerit & patrocinio, nemo, uti spero, hunc honorem mihi denegaverit. Valeas itaque (Dignissime Præfecte & Professor Reverendissime) Deo, Ecclesiæ, Academiæ, Collegio, tibi & nobis vivas valeasque. Imo Deus Opt. Max. in terris valetudinem & ætatem plusquam Nestoream, & in Cœlis vitam æternam largiatur. Ita ardens fervensque exoptat & precatur*

*E musæo nostro sub ædibus*
*D. Joh. Maynard,*
*Londini. Jun. 23. 1658.*

Honoris tui observantissimus

*Gul. Beveridgius*

φιλανάτολικόγλωττ☉.

Præfatio

*ter Academia & linguas Orientales dilicit. Jam bina ipsius ubera puro & Syncero politioris Literaturæ lacte distenta tument. Vix unicum est videre musæum literis librisque Hebraicis destitutum. Imo in bicipiti hoc Parnasso sacra hæc lingua tam altas radices egerit, ut omnes pene Musæ in hoc unicum studium consentiunt. Adeo ut non tantum lingua Hebraica sed & aliæ Orientales adorentur: non tantum mater sed & ipsæ filiæ ambiuntur. Et ex multis quibuscum mihi res fuerit, propriis hausi auribus, se aliis, linguam præsertim Syriacam, sacram illam Jesu Christi Servatoris nostri vernaculam, addituros. Quod cum apud me tacitus revolvi, non potui non gravissimo doloris tangi pungique stimulo, quod tanta nobis sit Syriacarum Grammaticarum indigentia, ut vix una inter omnes bibliopolas sit inveniri: aut si qua forte fortuito inveniatur, proh dolor! tanto exponitur quæstu, ut vel ipsum pretiũ perquamplurimos a tam Sacro studio deterreret. Et quod magis adhuc dolendum fuit, si quæ forsan inventa & coëmpta fuerit, ad Novum tantũ Fœdus intelligendum inserviret. Nec mirum videatur: Quicunq; enim eruditi in sacris hisce studiis Grammaticalem antehac navarunt operam, nunquam tam beatos habuerunt oculos, quibus vetus Testamentum Syriacum, Cimmeriis tunc temporis involutum tenebris, intuerentur. Cum hoc ideo ineffabili Dei gratia & incredibili Piorum & Doctorum nostratum industria in manus nostras accidit, legi & perlegi, (quantum videlicet graves aliorum negotiorum compedes quibus devinctus fuerim, paterentur) ut aliqualem saltem in utrunque Fœdus Grammaticam colligerem. Non quasi tam superbienti evehebar animo, ut perfectam & undique completam compingere susciperem Grammaticam. Absit, procul absit ut turgida istiusmodi cogitatio nostris in præcordiis hospitetur: sed animo tantum habui, ut immensi hi nostri labores doctioribus aliis & eruditioribus saltem incitamento fuerint, ut quod juvenilis no-*

*stra*

*mini largiaris, quod sedulo lectum & intellectum, & fideli animo inscriptum vellem, utpote quod sæpe occurrit, idque venustis Syriacismis scatens. Prædictis una hebdomade superatis, jam ipsum verbum invadas, cui & totam hebdomadam liberaliter impertiaris. Hic autem regulis generalibus & specialibus haud oscitanter observatis, (hæ enim multum lucis ad Paradigma intelligendum afferunt, multumque ad ipsam linguæ medullam exugendam conferunt) Paradigma verbi perfecti tenaci animo infixum habeas necesse est. Hoc cognito non est ut multum sudoris inter verba imperfecta emittas; pauculis enim illis quæ hinc & inde inter ista disperguntur, regulis serio perpensis, hæc ex Perfecto statim cognoscentur. Inter Imperfecta vero desinentia ] & eorum inflectionem præcipue attendas, utpote quæ & frequentiora & verbo Perfecto dissimiliora occurrunt. Hincq; est quod fusius & plenius hæc quam reliqua explicantur. Quod ad partes orationis indeclinabiles ad finem primi libri detrusas spectat, illas etiam in hac hebdomade obiter includas. Primo libro prostrato, ad secundum te protinus accingas, quem æquali imo majori facilitate in fugam des. Vellem autem ut totum a capite ad calcem legas, adeo ut omnes regulas, cum opus fuerit, in memoriam revoces. Maxima difficultas capite 4. de Pron. cum verbo latet. Non autem est ut nimis scrupulosus sis in affixis illis animo committendis, modo semel bisve diligenter perlegas sufficiat: intimius autem eorum scrutinium & particulariorẽ cognitionẽ ad praxin referas; et si quid inter legendum occurrit de memoriæ sinu lapsum, huc recurras & diligentius recondas. Una autem hebdomada ad librum hunc secundum percurrendum satis superq; erit. Nec etiam est ut plus temporis in tertium profundas. Hoc autem obnixe peto, ne ad praxin te conferas donec figuras hasce Grammaticas pene ad unguem didicisti. In hisce enim præcipui linguæ idiotismi, & peculiares & elegantiores loquendi formulæ continentur. Adeo ut mirum profecto videatur, priores Grammaticos has ut & totam pe*

# Præfatio ad Lectorem.

*ANimo semel habui (Benevole lector) aliquid de linguarum Orientalium præsertim Syriaca (uti mos apud alios Grammaticos invaluit) præstantia, utilitate, ac necessitate hic præfari. Dum hæc autem mecum serio volutavi, tot in animum se catervatim intruserunt, ut præfationis limites longe transilirent. Istis ideo hic omissis & in alium locum reservatis, paucula tantummodo de operis scopo & linguam hanc addiscendi ratione præfari libet. In ipso autem limine præmonendum est, neminem Syriam facile introiturum, nisi qui Judæam primam invasit: quod nemo viz. linguam Syriacam facilis ediscat nisi qui Hebraicam aliquo modo callet. Hebraicus ideo es? huc accedas, & dicam quomodo menstruo spatio, modo horulam unam & alteram in libello hoc evolvendo indies impendas, etiam Syriacus evadas. Prima itaque et secunda Grammatices pagina potestatem Alphabeti Syriaci per literas Hebraicas tibi non ignotas habes expressam: adeo ut omnes literas Syriacas ita exprimas uti easdem in lingua Hebraica exprimere solitus fuisti. Omnes ideo literas hic expressas & subsequente parte capitis explicatas primo die memoriæ trades fideliter custodiendas. Proximo consonantibus vocales adjicias, e quibus perfectum exsurgescet vocabulum. Hisce tertio die alias addas vocabuli circumstantias, ut Dagesh, Raphe, &c. 3°. et 4°. capite comprehensas. Jamque ipsam lectionem aggrediaris, quæ ex hisce cognitis sponte orietur. Quæ etiam ut facilius attingatur, cuique vocabulo Syriaco literas & vocales Hebraicas subjeci, per quas lectionis veritatem examines & eandem multum promoveas. Lectione absoluta in nomen procedas, cui duos concedas dies. Ad declinationes autem memoriæ imprimendas multum adjuvabit, si exempla ad utriusq; finem producta diligenti animo infigas. In hisce enim præcedentes regulæ continentur, explicantur, confirmantur. Proximum diem Pronomini*

## [illegible] ICÆ SYR[illegible]Æ

## LIBER PRIMUS.

### CAPUT I.

### De Consonantibus.

| In fine. | In med. | In initio | Potest. |
|---|---|---|---|
| [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible] |

B

*e Syntaxin tam alto silentio præteriisse. Ne quid autem d perfectam hujusce linguæ sacræ adeo nobilisque cognitionem desideretur, præter accentus, sententiarum distinctionem, & numerandi rationem, paucula de arte Metrica [illegible] bjunxi, quæ, si in Poeseos delectamenta natens [illegible] liva denies, ad otia consulas. Toto libello hoc jam revolu- (quem ideo tam minutum et contractum ivi ut citius, ima enstruo, ut videtur, spatio a quovis mediocris ingenii, ab is longe citius, revolvatur) ipsam praxin aggrediaris, a in regulis aliisq; in libro contentis recolligendis te exers, & ad ulteriorem lectionem paratior evadas. Ut hanc tem felicius instituas, Lexicon Ferrarii, aut si illud ibi prostat, Trostii, aut Buxtorfii Junioris Lexicon aldaicum & Syriacum in promptu habeas. Nullum (fa-) horum ad Vetus Test. intelligendum (Ferrarii Lexicon bus) inserviet. Nec ullum aliud adhuc e Vet. Test. collem extat. Bibliorum nostrorum πολυγλώττων Editores r alia linguarum Orientalium Lexica, unum Syriacum se iserunt edituros. Faxit Deus promissis stent et fidem obam liberent. Si aliter autem forte fortuito eveniret, con a nobis jamdudum inceptum, sed ob melioris illius in s linguas conceptam spem diu neglectum, plenum et perm dare conabor. Si in libello autem hoc jam edito ru- incomptus stylus tibi fortasse non arrideat, scias [illegible] n Rhetoricam sed Grammaticum hic agere, nec [illegible] m ad ornandam sed linguam Syriacam ad doc[illegible] e. Nec inconsulto quidem fenestras hasce ad [illegible] ittendum præcipue erectas obscuro Rhetorices fuco [illegible] tis non illivi, ne præcipuus earum usus impedi[illegible] agis enim ornata eo magis etiam obscura essent. [illegible] nem arrideat, si quid commodi & emolumenti e labo- sce nostris tibi exsurgescat, id, ut & quodcunque [illegible] o solo acceptum feras. Et interim nihil mihi nisi [illegible] errata, nihil mihi nisi menda & quæcunque [illegible] t ut omnia a Deo accepta habes, sic & ei [illegible] agas, degasque gratias: cui sit laus & gloria nunc cula seculorum.*

G. B.

nexum hunc non patiantur, [illegible] ut in prima columna depinguntur. Quæ [illegible] terminum dextrorsum tantum spectantem, cujusmodi sunt reliquæ octo in secunda columna, antecedenti tantum annectantur, sic

ܒܐ ܒܕ ܒܗ ܒܘ ܒܙ ܒܨ ܒܪ ܒܬ

בא בד בה בו בז בצ בר בת

§. 3. Præterea Formæ ܐ ܙ ܘ nullo modo annecti possunt. Hinc ܐ ܙ ܘ semper scribuntur in principio dictionis, ac in medio & fine, (ubi etiam forma ܐ scribitur,) quando antecedens litera cum consequenti connecti nequit.

In fine dictionis sequentes nonnihil mutantur, uti videre est in tabula.

ד ר ם ן ע

§. 4. Duabus illis literis ܠ & ܐ concurrentibus, prior posterioris sequitur ductum: ideoque si ܠ præcedat, sic pinguntur ܐܠ אל; si ܐ, sic ܠܐ לא. At notandum est, si duo ܠ ܠ in fine concurrant, in Bibliis nostris Polyglottis, sic scribuntur, ܠܠ; at in antiquis codicibus sic ܠܠ, ut ܡܠܠ *malel, locutus est*. Aliquando vero in initio etiam vel in medio, sic scribuntur, ut ܒܠܠܝܐ בְּלֶלְיָא *blelio* i. e. *in nocte*, Joh. 3. 2. sed hoc rarissimum.

Est & alia literarum ligatura, quandoque in Bibliis Polyglottis observanda, ut ܠܠ ...

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | *In fine* | *In medio* | *In initio* | *Potest.* |
| Mim. | ܡܝܡ | ܡ ܡ | ܡ | ܡ | מ |
| Nun | ܢܘܢ | ܢ ܢ | ܢ | ܢ | נ |
| Semchath | ܣܡܟܬ | ܣ ܣ | ܣ | ܣ | ס |
| Ae | ܥܐ | ܥ ܥ | ܥ | ܥ | ע |
| Pe | ܦܐ | ܦ ܦ | ܦ | ܦ | פ |
| Tsode | ܨܕܐ | ܨ ܨ | ܨ | ܨ | צ |
| Koph | ܩܘܦ | ܩ ܩ | ܩ | ܩ | ק |
| Rish | ܪܝܫ | ܪ ܪ | ܪ | ܪ | ר |
| Shin | ܫܝܢ | ܫ ܫ | ܫ | ܫ | ש |
| Tau | ܬܘ | ܬ ܬ | ܬ | ܬ | ת |

§. 1. Quædam inter hasce Syrorum literas utrinque nectantur, quædam vero non; & earum quæ nectantur, quædam & antecedenti & consequenti, aliæ antecedenti tantum annecti possunt: Hæcque facile ex hac tabula dignoscantur.

§. 2. Quæ ideo habent terminum alicujus lineæ dextrorsum simul & sinistrorsum spectantem, cujusmodi quatuordecim in secunda columna collocantur, utrinque annecti possunt, sic

ܒܓܚܛܝܟܠܡܢܣܥܦܩܫ

ב ג ח ט י כ ל מ נ ס ע פ ק ש

At hæ literæ si ante vel post se habent alias, quæ nexum

[illegible] ܢ [illegible] tur [illegible] va-
[illegible] ut [illegible] ma-
[illegible] sic [illegible] chad meminit.

§. 6. [illegible] organi literæ dividuntur in *Gut-[illegible], [illegible], Palatinas, Dentales,* & *Labiales*; ut

[illegible]

[illegible] autem distinctione communis regula est, [illegible] *Literæ ejusdem organi facile inter se commutan-*[illegible] hoc modo multæ voces Hebraicæ in linguam [illegible] transmigrant, ut ab Heb. זָהָב, *aurum*, fit Syr. ܕܗܒܐ דַּהְבָא. Sed hæc usu potius quam [illegible] Grammaticis sunt discenda; nos brevitati stu-[illegible].

§. 7. Ex literis illæ 3 ܘܝܐ sunt quiescentes, ܐ qui-escit in [illegible], [illegible], & [illegible] in medio & fine, ut ܐܠܗܐ אֱלָהָא [illegible] *Deus*; [illegible] מֵאתוּלְתָא, *metulto ci-*[illegible] [illegible] *baja consolatus est*: in ([illegible]) quiescit in medio, ut [illegible] מֵאמְרָא *miniro verbum*: ܘ [illegible] in ([illegible]) in medio, & fine, ut [illegible] [illegible] *malcutho*, & [illegible] מַלְכוּ *malcu re-*[illegible]: in vocali ([illegible]) quiescit tantum in nominibus pe-[illegible], ut [illegible] *nawo* [illegible] [illegible] in ([illegible]) & ([illegible]) idque in [illegible]

... ejusmodi ...
...ra ...
...ur, *Lomad* terminat ...
...incipit sequentem, ut [illegible]
*Levit.* ... 9. ubi ? pertinet ad [illegible]
... [illegible] עַל עֲלָתָא, ut ...
...um in modum ultimæ literæ aliarum ...
...edentium, & primæ consequentium ...
...currunt, adeo ut duo hæc ... ita con...
...antum esse videntur, ut [illegible]
...*in tabernaculo temporis*, pro [illegible]
בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא Exod. 28. 21, Sic [illegible]
עַלמַדְבְּחָא *super aram*, pro [illegible]
מַדְבְּחָא Levit. 6. 9. Et hujusmodi ...
...unt, quæ diligenter sunt observanda ...
...incipientibus præsertim, inter legendum pariunt ...
...ficultatem.

§. 5. Tres literæ [illegible] aliter ...
...ciantur, quam scribuntur. Primo ...
...currentibus, posterius sicut ... pronunciatur ...
...*ajar aer*, sic etiam ? in *benoni* ...
[illegible] קָאֵם *Kojem*, *stans*. 2. ... in initio ...
... notetur vocali (...) & ... sequente ...
...ineat vocales suas sicut ?, ut [illegible] *eleph* (non ...

| | | | |
|---|---|---|---|
| ܐܶܣܚܳܩ vel ܣܚܳܘܳܐ | Ischok vel Chevotso. | i ܐܝ ܐܺ | Heb. |
| ܐܳܕܳܡ vel ܙܩܳܦܳܐ | Odom vel Zequopho | o ܐܳ ܐܰ | Heb. |
| ܐܽܘܪܺܝܳܐ vel ܥܨܳܨܳܐ | Vrijo vel Otsotso. | u ܘܽ vel ܘܼ ܘ | Heb. |

Sic ܒܰ ܒܶ vel ܒܺ ܒܳ ܒܽܘ vel ܒܘܼ
ba be bi bo bu

§. 2. Formæ *punctorum* situm suum semper observant excepto unico isto in *otsotso* seu *Vrijo*, Quod aliquando est supra o, valetque [*u*] breve, seu Heb. ., ut ܒܽܘ בֻ. Aliquando vero infra, valetque [*u*] longum, seu Heb. ו, ut ܒܘܼ בוּ. Reliquæ vocales non distinguuntur quantitate sicut Hebraicæ, uti nec agnoscunt Pathach furtivum, sicut illæ.

§. 3. Formæ notarum nunc infra, nunc supra literam pro commoditate collocantur, ubi notandum, quod (ܽ) nunquam scribitur sine o, nisi in ܟܽܠ *omnis* & ܡܶܛܽܠ *propter*. Hic etiam notandum,

ܠܝ לִי *mihi*, ܓܠܝܢ גָּלְיָן *revelantes.*

§. 9. Priusquam manum tollam de hac tabula, observanda est & alia literarum figura, difficilior quidem & minus usitata, quæ a quibusdam *Estrangula* audit, & in Titulis & inscriptionibus librorum & capitum usurpari solet. Sic ideo depinguntur,

ܐ ܒ ܓ ܕ ܗ ܘ ܙ ܚ ܛ ܝ ܟ ܠ
א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל
ܡ ܢ ܣ ܥ ܦ ܨ ܩ ܪ ܫ ܬ
מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת

## CAP. II.

### *De vocalibus & diphthongis.*

§. 1. SYri quinque solummodo habent vocales, sed duplici forma pictas, *antiqua* & *recenti*. *Antiqua* fit per notas quasdam a Græcis vocalibus parumper variatis ortas. *Recens* fit per puncta variis modis disposita. Omnes autem vocales duplici insigniuntur nomine, altero *a nominibus propriis*, altero *a natura vocalis* petito. Sequens tabula omnia indicabit.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| ܐܒܪܗܡ vel ܦܬܚܐ | *Abrohom* vel *Pethoco* | } | a | ܐ ܐ | Heb. |
| ܐܫܥܝܐ vel ܪܒܨܐ | *Eshajo* vel *Revotso.* | } | e | ܐ vel ܐ | Heb. |

u, ut ܐܶܫܬܶܝܘܗܝ *Eshteu, bibam illud.* 3. [*iu*] præcedente (ִ,) ut ܢܶܘܒܕܺܝܘܗܝ נוֹבְדִיו *nauvediu perdet eum.* [*ou*] post alterum ܘ cum vocali (ֻ,) ut ܫܽܘܕܳܝܳܐ שׁוּדְיָא *shoudoio promissio.* Jud vero facit 2 Diphthongos, 1. [*ai*] præcedente (ַ,) ut ܡܰܠܟܰܝ מַלְכַּי *malkai reges mei.* 2. [*oi*] præcedente (ָ,) ut ܩܰܕܡܳܝܬܳܐ קַדְמָיְתָא *Kadhmoitho prima.*

---

## CAP. III.

### *De Sheva, Dagesh, Raphe, & Mappic.*

§. 1. **O***Mnis consonans vere destitutus vocali intelligitur sub se habere Sheva simplex.* Primo, dixi, *vere destitutus*, quia consonans aliquando non videatur habere vocalem, cum revera habet, quoniam, ut dixi, omnis vocalis non semper exprimitur, sed aliquando subintelligitur. 2. dixi, *intelligitur*, Sheva enim nunquam apud Syros exprimitur, sed eo nomine quod nulla vocalis exprimitur nec exprimi debet, Scheva intelligitur. 3. Dixi, *simplex*, Syri enim nullum agnoscunt Scheva compositum.

§. 2. *Scheva* nunc *mobile* est, nunc *quiescens*, *mobile* est, 1. In *initio Dictionis*. 2. Post *socium*. 3. Post *Dagesh* i. e. quando litera Schevata habet vim τῦ *Dagesh*, ut in Conjug. Pahel, ut ܟܰܬܒܳܗ כַּתְּבָהּ *catebah scripsit eam.* 4. Aliquando post vocalem longam. Quiescit vero post *brevem*, plerumque post *longam* & aliquando in *fine*. Sed hæc habet cum Heb. communia.

§.

quod vocalis *odem* ad ea adhibetur, quæ [illegible] characteribus per *camets longum* efferuntur [illegible] que si vox Syriaca illis characteribus scribatur, [illegible] per *camets* exprimitur, ut ܓܠܐ גלא *revelatio*. ܡܐܡܪܐ מֵאמְרָא *verbum*.

§. 4. Utraque autem figura in eadem dictione pro libitu permisceantur. Neque omnis consonans, in antiquis præsertim codicibus, semper suas debitas superscriptas vocales, sed aliquando syllaba, imo tota dictio destituitur vocalibus, quæ ex analogia Grammatica sunt supplendæ. Hunc etiam in modum vocales in illis præcipue codicibus, non semper illis literis ad quas pertinent, ascribuntur, sed quandoque præcedentibus literis, quandoque subsequentibus, ut in ܒܢܝܐ *filii*, ibi (ܳ) ponitur supra ܒ, cum revera pertinet ad sequens ܢ, & debuit recte scribi ܒܢܝܐ בְּנַיָא *benaio*. At hoc etiam ex analogia Grammatica est corrigendum. Dixi autem in *antiquis* præsertim codicibus. In Bibliis enim nostris *Polyglottis* tanta, tam incredibilis adhibetur diligentia, ut non tantum omnis dictio, plerumque omnes suas habet vocales (ubi ullas, in quibusdam enim libris nullæ ascribuntur vocales quia non erant in primis exemplaribus), sed & quæque litera propriam.

§. 5. Ex hisce vocalibus cum consonantibus ܘ & ܝ conflantur Diphthongi. ܘ ideo quatuor facit Diphthongos; primo, [*au*] præcedente (ܳ) ut ܐܘܠܕ *auled* genuit. 2. [*eu*] præcedente (ܶ) [illegible]

§. 7. Scheva aliquando mutatur, idque 1. sub *gutturalibus* in (ֱ) vel (ֲ,) ut ܐܠܗܐ אֱלָהָא *Deus* pro ܐܠܗܐ אְלָהָא. Sic & ܐܡܪ אֲמַר *dixit* pro ܐܡܪ אְמַר. 2. In verbis a Jud incipientibus mutatur in (ִ,) ut ܝܠܦ יִלַף *didicit*, pro ܝܠܦ יְלַף.

Hic etiam diligenter observandum quod Scheva quiescens sequente Scheva mobili mutatur in vocalem (ַ,) ut ܡܫܟܢܗ מַשְׁכְּנֵהּ *tabernaculum ejus*, pro ܡܫܟܢܗ מַשְׁכְּנֵהּ Gen. 9. 21. ܢܗܦܟܟ נַהְפְּכָךְ *restituet te*, pro ܢܗܦܟܟ נַהְפְּכָךְ Gen. 40. 13. ܡܕܒܚܐ מַדְבְּחָא *altare*, pro ܡܕܒܚܐ מַדְבְּחָא Exod. 29. 16. ܢܬܩܛܠ נֶתְקְטֵל *occidatur*, pro ܢܬܩܛܠ נֶתְקְטֵל. Lev. 14. 16. ܢܫܡܥܘܢ נֶשְׁמְעוּן *audient*, pro ܢܫܡܥܘܢ נֶשְׁמְעוּן. Deut. 14. 11. Sed hujusmodi perquamplurima legenti passim occurrunt. Unicum ideo aliud mihi observasse sufficiat, vid. quod hanc ob causam ܘ quæ efficit Diphthongum aliquando movetur, & Diphthongus deperditur, ut ܟܘܟܒܐ כַּוְכְבָא *stella*, pro ܟܘܟܒܐ כּוֹכְבָא Gen. 15. 5.

§. 8. *Dagesh* est punctulum supra literas *begadkephat*

§. 3. Scheva nunquam immediate præcedit τῷ Olaph, ideoque ܐ semper transfert vocalem suam in præcedens Scheva, ut pro ܫܐܠ שְׁאֵל *petiit*, fit ܫܐܠ שֵׁאל, pro ܡܐܐ מְאָה *Centum*, fit ܡܐܐ מָאה.

§. 4. Jud initiale nunquam sub se admittit *Scheva mobile*, sed pro eo semper recipit (ܶ,) illudque (ܶ) transfert in literam servilem, si quæ præcedat, & ipsummet fit quiescens, ut pro ܐܬܝܠܕ אֶתְיְלֶד *natus est*, fit ܐܬܝܠܕ אֶתִילֶד.

§. 5. Duobus Schevajim in initio vocis concurrentibus, prius mutatur in (ܰ,) ut in ܦܩܕ פְּקַד *Jussit*, ܦ habet Scheva, præfigas ܘ, quod etiam debuit habere Scheva, & fit ܘܦܩܕ וַפְּקַד *& jussit*. Et *hæc vocalis* (ܰ) invariata manet, alia litera accedente, ut ܫܡܝܐ שְׁמַיָא *cœli*, præfigas ܒ quod debet habere Scheva, & erit ܒܫܡܝܐ בַשְׁמַיָא *in cœlis*, præfigas iterum ܕ quod etiam debuit habere Scheva, & tamen (ܰ) supra ܒ non mutatur, sed fit ܕܒܫܡܝܐ דְבַשְׁמַיָא *qui in cœlis* Mat. 6. 10.

§. 6. Hic autem observandum, quod verbum in quo vocalis τῷ ܐ transfertur in locum præcedentis Scheva, literas illas ܠ ܘ ܕ ܒ sibi præfixas retinere, ac si adhuc inciperet cum Scheva, ut ܘܫܐܠ וְשֵׁאל *& petiit*.

certat, dabo. Sic ܡܠܦܢܐ Malpono doctor. Non legitur Malpono, quamvis habeat Kuschoi superscriptum, secundum regulas τῦ Kuschoi paulo ante traditas, sed habet Rucheoch seu Raphe subscriptum, & ratio est quia τὸ lomad apud Hebræos & Chaldæos Dageshatur, ut מְלַפְּין docentes, ideoque & hoc verbum legendum est, Ma-lphono; & sic de cæteris.

§. II. Vice Hebræorum Mappik Syri habent aliquod punctum notam fœminini generis supra vel post, ut רַגְלֵיהּ pes ejus. סַקְרוּהָ lustrarunt eam.

## CAP. IV.

### De punctis Diacriticis, Ribbui, & Lineola.

§. I. Punctum Diacriticon est cujus vario situ pronunciatio & significatio vocabulorum variatur. Et quidem ambiguis Dictionibus, plerumque, quæ easdem vocales, hoc punctum ascribitur, ut facile una ab altera discernatur. Consonanti ( ) ( ) & ( ) Heb. ... vero denotat ( ) ( ) & Heb. sub litera ܘ, ut ܐܝܕܐ, puncto subscripto ܐܝܕܐ ido, manus: puncto superscripto ܐܝܕܐ aida, i. e. quæ. Sic הוּא ipse, הוּא ille. הִיא ipsa, הִיא illa, הֵנּוּן ille, הֵנּוּן ipsi, הָנֵין illæ

phat positum, quod tollit eorum aspirationem, ideoque vocatur דגש *Kushoi durities.* Imponitur autem illis literis, 1. ab initio vocis, ut תַּלְמִידָא *discipulus.* 2. Post literam quiescentem, ut מַלְכָּא *rex.*

§. 9. Raphe est punctulum infra literas begadkephat positum, quod illas cum aspiratione pronuntiandas ostendit, ideoque dicitur רכך *mollities:* subjicitur autem illis literis, 1. Si ipsæ efferantur *per Scheva quiescens*, ut בְּרוּךְ *brouch genu:* nisi aliud Scheva quiescens præcedat, tunc enim habent *Kushoi* seu Dagesh, i. e. non aspirantur, ut בזת *bazt*, non *bazth, rapuisti*; פלגת *plagt*, non *plagth, divisisti* vel *separasti.* 2. Post *Scheva mobile*, ut בוּרְכְּתָא *bur-keho, benedictio.* 3. Post quasvis vocales, ut אֲכַל *achal comedit.*

§. 10. Hic præterea notandum, quod ubi non est Dagesch forte apud Hebræos vel Chaldæos [illegible] etiam apud Syros literæ per Kushoi [illegible] ut in conjugationibus gravibus, [illegible] prima [illegible] vel [illegible] radicali & nominibus [illegible] & ejusmodi, quæ usu discantur. At tales [illegible] leges τῦ Dagesh fortis observant, ut [illegible]

recte

id vocalem, vel tempus, vel Kushoi, vel aliquid simile significat. At puncta hæc non tantum *pluralibus*, sed *singularibus Collectivis* apponuntur, & etiam aliquando, etsi admodum raro, aliis singularibus, at quæ etiam tum significationem habent pluralem, ut Jacob. 3. 3. ܒܦܘܡܐ ܕܪ̈ܟܫܐ *in ore equorum*, ubi ܕܪ̈ܟܫܐ דְּרַכְשָׁא est nomen singulare, at habet significationem pluralem, ideoque habet *Ribbui* seu duo illa puncta superscripta.

At pluralibus semper ascribuntur, nisi in masculinis in ܝܢ quando verbi substantivi vim in se habent, ut ܕܫܠܝܛܝܢ ܐܢܬܘܢ i. e. *qui potentes estis.*

In *verbis* autem hæc puncta denotant tantum fœmininum genus pluralis numeri, ut ܦܩܘ̈ܕܝܢ *mandate* fœm.

§. 4. Ut punctum sic etiam *Lineola* pro vario situ varia indicat, ut, si supra ponatur, indicat 1. *Vocem contractam*, ut ܫܘ̄ pro ܫܘܒܚܐ *gloria.* ܩ̄ܫ pro ܩܕܝܫܐ *Sanctus.* ܛܝܒ̄ܘ pro ܛܝܒܘܬܐ *gratia,* quæ sæpe ita contracta occurrunt in Revelationibus a Lud. de Dieu editis. 2. *Literam numerum indicantem*, ut ܒ̄. 2. ܕ̄ 4. 3. *Vocativam particulam* ܐܘ̄ o. 4. Indicat literam subjectam quiescere & per Scheva efferendam esse sequente altera litera quiescente, ut, ܡܠܟ̄ܬܐ *malktho regina* : & hinc a quibusdam

*illa.* ܗܢܝܢ הָנִין *ipse.* Sic ܡܢ מַן *quis?* ܡܢ מִן *ex:* Sic denique ܒܝܫܐ בִּישָׁא *malus.* ܒܝܫܐ בּוִישָׁא *miser.* Sic *malus* & *miser* non puncto, sed tantum puncti situ distinguuntur. Alia inter legendum possis observare.

§. 2. Inter verba hoc punctum *personas* & *tempora* distinguit. Idque 1. subscriptum denotat *omnes personas præteriti*; excepta prima singulari, ut ܦܩܕ *mandavit*, &c. At tertia singularis fœminina habet punctum superscriptum, ut ܦܩܕܬ *mandavit illa.* 2. Aliquando denotat *imperativum* & *infinitivum.* 3. *Omnes personas Futuri* exceptis primis utriusque numeri, ut ܢܦܩܘܕ נֶפְקוּד *mandabit.* Superpositum indicat 1. *Primam præteriti.* 2. *Benoni*, ubi etiam denotat vocalem. 3. *Primam singularis* simul & *pluralis futuri*, ut, ܢܦܩܘܕ *mandabimus.*

§. 3. *Ribbui* (ܪܒܘܝܐ רִבּוּי i. e. *multiplicatum*) fit ex duobus punctis simul concurrentibus, quæ denotant in *nominibus* utriusque generis numerum pluralem, ut ܩ̈ܒܪܐ ܦ̈ܬܝܚܐ ܓܓܪ̈ܬܗܘܢ קַבְרֵא פְּתִיחֵא גַּגְרָתְהוֹן i. e. *sepulchra patentia sunt guttura eorum*: ubi etiam observes, quod litera ܪ quæ semper unum punctum in vertice gestat, unum solummodo recipit, quod si unquam tertium addatur, id

necti possunt, ducunt lineam, quæ utramque conjungat, vel aliquando lineam connexionis longiorem faciunt, ut ܢܫܡܫܢܝ נְשַׁמְשַׁנִי *ministrabit mihi.* Et sic in cæteris.

*Exemplum Lectionis.*

| | |
|---|---|
| ܐܡܪ ܗܘ ܕܡܣܗܕ | אָמַר הָו דְמַסְהֵד |
| ܗܠܝܢ. ܐܝܢ ܐܬܐ ܐܢܐ | הָלֵין. אִין אָתֵא אֶנָא |
| ܥܓܠ ܐܡܝܢ. ܬܐ ܡܪܝܐ | עְגַל אַמִין תָא מָרְיָא |
| ܝܫܘܥ. * ܛܝܒܘܬܗ ܕܡܪܢ | יֵשׁוּע טַיבוּתֵהּ דְמָרַן |
| ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܡ | יֵשׁוּע מְשִׁיחָא עַם |
| ܟܠܗܘܢ ܩܕܝܫܐ. ܐܡܝܢ. | כֻלְהוֹן קַדִּישֵׁא אַמִין |

*Dicit ille qui testatur ista, Etiam venio cito, Amen. Veni Domine Jesu. Gratia Domini nostri Jesu Christi sit cum omnibus vobis Sanctis, Amen.* Revel. 22. 20.

## CAP. V.

*De nomine ejusque Accidentibus.*

§. 1. IN prima hac Grammatices parte, seu in vocum singularum proprietate explicanda, communem utpote planiorem observabimus methodum, & omnes partes orationis quanta possumus brevitate percurremus.



In

uſdam nominatur ܡܪܗܛܢܐ *marhtono*, quaſi *currere faciens*, quia facit ut litera quæ ſubjicitur curſim proferatur. Si infra ponatur, indicat 1. *Otium* illius literæ cui ſubjicitur, ut vid. in pronunciando occultaretur : ut ܡܕܝܢܬܐ *mdito urbs*. Sic ܒܪ ܐܢܫ *bar-nosh Filius hominis*. ܩܪܐ ܐܢܐ *Kore-no. Voco ego*. Hinc ſæpe evenit, ut litera cui hæc Lineola ſubjicitur, in eandem cum præcedente Dictionem coaleſcat; ut ܒܪܢܫܐ *Barnosho*. ܩܪܝܢܐ *Koreno*: illa vid. litera cui hæc ſubjicitur prorſus ejecta. Hinc it ut ܐ in *Græcis* nominibus quæ facta ſunt Syriaca non pronunciatur, ut ܐܟܣܢܝܐ אַכְסֶנְיָא i. e. ξένος.

2. In *imperativis* formæ Paſſivæ (de quibus infra) indicat abſentiam vocalis, ut ܐܬܦܩܕ *ethpakd, mandator*, ܐܣܬܟܠ *Estakl, intellige*. 3. In *Carmine* metri gratia priori quieſcentium ſubducta vim habet vocalis (ܼ) vel (ܿ,) ideoque dicitur ܡܗܓܝܢܐ מְהַגְיָנָא *meditari faciens*, quia facit, ut litera tardius legatur. Et ſic opponitur τῷ ܡܪܗܛܢܐ de quo ſupra.

Nec tantum Lineola ſupra & infra literam, ſed & intra literas ejuſdem Dictionis Syris in uſu eſt, ſcilicet, cum vocabulum aliquod in duas partes dividere non ſecus ac Hebræis pro abſurdo habeatur, quandocunque ſpatium aliquod lineæ replendum linquitur, inter literas illas quæ antecedenti vel conſequenti annect-

*homuncio.* Fœminina autem inserunt ܘܢܝܬܐ ut ܥܝܢܐ *oculus*, ܥܝܢܘܢܝܬܐ *ocellus.*

§. 4. Ratione *numeri* nomen est vel *singularis*, vel *dualis*, vel *pluralis* numeri. Etsi Syri *Plurali* sæpissime pro *Duali* utuntur. Distinctio autem numerorum in declinationibus patebit.

§. 5. Ratione *generis* nomen est vel *masculinum* vel *fœmininum*, ( pro *neutro* nunc *masculino* nunc *fœminino* utuntur.) Hoc autem vel *significatione* vel *terminatione* est dijudicandum.

*Significatione* ut apud Hebræos. Hanc ideo illis relinquimus, cum illis enim tantummodo nobis res est.

*Terminatione* fœminina sunt. 1. quæ desinunt in ܬܐ servile, ut ܡܠܟܬܐ מַלְכְּתָא *regina.* 2. Quæ terminantur in ܘܬܐ, ut ܓܠܝܘܬܐ *retectio*, vel in quamcunque ܬ non radicalem. Sic etiam & horum Apocope, ut ܡܠܟܘ pro ܡܠܟܘܬܐ *regnum.* 3. Cum ܐ sit communis *emphaticis masculinorum* & *fœmininis*, an terminata nuda ܐ sint fœminina aut masculina usu tantum dignoscendum est. Cætera quæ sub horum numero non continentur, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, sunt masculina. At quædam sunt & masculina & fœminina, ut omnia numeralia a decem ad centum, & aliqua alia quæ lectioni referimus.

§. 6. *Casus* sunt sex, qui ita formantur; Nomin. ܡܠܟܐ *rex.* Gen. ܕܡܠܟܐ *regis.* Dat. ܠܡܠܟܐ *regi.* Acc. ܡܠܟܐ ܠܗ ܡܠܟܐ vel ܠܡܠܟܐ *regem.* Voc. ܡܠܟܐ

In nomine ideo, ejus ſpecies, numerus, genus, caſus, & declinatio ſunt ſpectanda.

§. 2. Ratione *ſpeciei* nomen vel *nudum* eſt ſeu *primitivum*, quod ſolis literis radicalibus conſtat, vel *derivativum*, quod aliquas ex literis (quæ hoc vocabulo artis comprehenduntur) ܐܡܢܬܝ אֶמְנַתִּי ad *terminum* vel ad *frontem* vel ad utrumque ſuſcipit. Huic autem numero, vid. τῶν ܐܡܢܬܝ, aliqui addunt ܘ in ܡܠܟܘܬܐ מַלְכוּ *regnum*, quod tamen non magis inter Syr. ܐܡܢܬܝ quam ו in מַלְכוּת inter Heb. הֶאֱמַנְתִּי eſt recenſendum. Alii addunt ܗ, ut ܫܠܗܒܝܬܐ שַׁלְהֶבִיתָא *flamma*. Hoc tamen ad radicem Syriacam pertinet, etſi non ad Hebraicam.

§. 3. Huc etiam pertinent adjectiva *denominativa* & *diminutiva*, quorum illa formantur abjectione literæ emphaticæ ܐ (de qua poſtea,) & aſſumptione ܝ,ܝܐ, vel ܢܝܐ, ut ܪܘܚܐ *ſpiritus*, ܪܘܚܢܝܐ, ܪܘܚܢܝܐ, vel ܪܘܚܢܢܝܐ *ſpiritualis*. Ad hæc pertinent etiam *Patronymica* & *Gentilia*. *Diminitiva* autem formantur inſertis ante ܐ emph. ܘܢ vel ܘܣ, ut ܓܒܪܐ גַּבְרָא *homo*, ܓܒܪܘܢܐ vel ܓܒܪܘܣܐ *homuncio*.

## CAP. VI.

### *De Declinatione prima.*

§. 1. Hic considerande occurrit utraque forma *emphatica* & *constructa*, idque in utroque numero. Forma autem *simplex* seu *absoluta* in singulari non indiget formatione vel explicatione, cum sit ipsum vocabulum formandum. Primo ideo agemus de singulari, & deinde de plurali numero. Sed ut faciliori methodo progrediamur, omnia ad utramque formam in utroque numero pertinentia ad sequentes (quantum possumus) reducemus regulas. Primo ideo in singulari hæ observentur regulæ.

§. 2. 1. *Forma emphatica formatur a simplici assumendo ad finem* ܐ, ut Simp. ܛܳܒ *bonus*, Emph. ܛܳܒܳܐ. Sic Simp. ܙܰܕܺܝܩ *justus*, Emph. ܙܰܕܺܝܩܳܐ.

2. (ܶ,) (ܺ,) & ܘܽ *in monosyllabis, & in polysyllabis præcedente vocali, mutantur in Scheva, præcedente Scheva cum illo situm commutant*: (at (ܶ) ult. in (ܰ) mutatur, ut ܚܰܝܠ *virtus* ܚܰܝܠܳܐ. Excipe ܟܺܐܢ *justus* ܟܺܐܢܳܐ, ܐ̱ܚܪܺܢ (legitur *chrin*, ܐ non pronunciato) ܐ̱ܚܪܺܢܳܐ *alius*. Mat. 5.39.) ut Simp. ܪܳܚܶܡ *amator*, Emph. ܪܳܚܡܳܐ. Sic ܙܒܰܢ *tempus* ܙܒܰܢܳܐ. ܩܽܘܕܫ *Sanctitas* ܩܽܘܕܫܳܐ. ܫܶܡ *nomen*

ܡܰܠܟܳܐ vel ܐܳܘ ܡܰܠܟܳܐ *o rex.* Abl. ܡܶܢ ܡܰܠܟܳܐ *a rege.* Plur. nomin. ܡܰܠܟܶܐ *ges.* Gen. ܕܡܰܠܟܶܐ *regum.* Et sic de cæteris, dito videlicet ܕ *genitivo*, ܠ *dativo*, ܠܘܳܬ vel ܠ *cusativo*, ܐܳܘ *vocativo*, (quod tamen sæpe deest,) & ܡܶܢ *ablativo*, vel etiam ܒ, ut ܒܣܰܝܦܳܐ *gladio.*

§. 7. Declinationes sunt duæ, prima *masculinoum*, secunda *fœmininorum.* Harum commune accins est forma *Emphatica* & *Constructa.* Forma *Emphaica* in genere hic idem valet ac ה demonstrativum pud *Hebræos*, vel ὁ apud *Græcos*, ut Græc. ὁ ἀνὴρ Heb. הַגֶּבֶר Syr. ܓܰܒܪܳܐ *ille vir.* Hæc autem forna apud *Syros* sæpius quam apud *Græcos* vel Heræos emphasin suam amittit. Forma *constructa* est dem quod *status regiminis*, quando substantivum id. regit aliud substantivum in genitivo casu, adeque quod regit, ut apud Hebræos, (sed secus quam pud Græcos vel Latinos) est in *forma constructa.* ed sigillatim de declinationibus.

CAP.

1. *Pluralis simplex formatur a forma emphatica singulari, mutando* ܐ *in* ܝܢ, ut a ܓܒܪ *vir*, emph. ܓܒܪܐ, plur. ܓܒܪܝܢ *viri*. Excipe, quæ formam simplicem in singulari formant per ܐ vel ܝ, simplicem pluralem formant ab illa simplici singulari mutando ܐ vel ܝ in ܝܢ, ut ܓܒܝܐ *electus*, plur. ܓܒܝܢ *electi*. ܓܠܐ *revelans*, ܓܠܝܢ *revelantes*. ܡܫܡܠܝܐ plur. ܡܫܡܠܝܢ *perfecti*.

§. 5 2. *Emphatica pluralis formatur ab emphatica singulari, mutando* ܐ *in* ܐ, ut ܓܒܪܐ *vir*, plur. emph. ܓܒܪܐ *viri*.

Excep. 1. Quæ faciunt simplicem pluralem in ܝܢ, faciunt emphaticam in ܝܐ, ut ܓܠܐ *revelatus*, plur. simp. ܓܠܝܢ emph. ܓܠܝܐ. Hic tamen excipiuntur etiam aliqua, quæ faciunt simplicem in ܝܢ & emph. in ܝܐ, ut ܛܠܝܢ *pueri* ܛܠܝܐ. ܩܨܝܢ *fragmenta* ܩܨܝܐ. ܚܕܝܢ *pectora* ܚܕܝܐ, quomodo & alia quædam formantur quæ usu discenda. Formam etiam ܝܐ alia quædam observant præter nominata, præcipue

*ien* ܚܡܫܐ. ܐܡܪ *agnus* ܐܡܪܐ.

Excep. 1. Quædam mutant (ܳ) ultimæ in penulti-
a in (ܰ,) ut ܒܣܪ *caro* ܒܣܪܐ.

Ex. 2. Quædam e contrario mutant (ܰ) in (ܳ,)ut ܢܦܫ
*tima* ܢܦܫܐ. ܡܠܟ *rex* ܡܠܟܐ: & sic omnia
tiam nomina *formæ* ܦܥܝܠܐ, ut ܓܒܝܐ *electus*
ܓܒܝ. ܓܠܐ *revelatus* ܓܠܝܐ. ܛܠܐ *puer*
ܛܠܝܐ: sic & alia nomina *formæ* ܦܥܝܠ, ut ܫܥܝܪ
*capillus* ܣܥܪܐ.

Excep. 3. Quædam nomina a verbis defectivis de-
rivata nihil omnino mutant, ut ܠܒ *cor* ܠܒܐ:
ܫܢ *dens* ܫܢܐ.

3. ܐ *Finale mutatur in* ܝ *mobile*, ut ܓܠܝܐ *eli-
ens.* ܓܠܝܐ.

§. 3. 4. *Forma constructa est eadem hic cum simplici*,
ut ܢܦܫ ܡܠܟܐ *anima regis.* Nec unquam pro
constructa utuntur emphatica, nisi intercedente ܕ, ut
ܢܦܫܐ ܕܡܠܟܐ *anima regis.*

§. 4. Tantum de numero singulari, Sequitur plura-
is, ubi sequentes etiam observentur Regulæ.

1. *Pluralis*

*Paradigma declinationis primæ.*

| | Sing. | | Plur. | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | *Emphat.* | *Simpl.* | *Constr.* | *Emphat.* | *Simpl.* |
| *Vir.* | ܓܒܪܐ | ܓܒܪ | ܓܒܪ̈ܝ | ܓܒܪ̈ܐ | ܓܒܪܝܢ |
| *Elect.* | ܓܒܝܐ | ܓܒܐ | ܓܒܝ̈ܝ | ܓܒܝ̈ܐ | ܓܒܝܢ |
| *Bonus.* | ܛܒܐ | ܛܒ | ܛܒ̈ܝ | ܛܒ̈ܐ | ܛܒܝܢ |
| *Rex.* | ܡܠܟܐ | ܡܠܟ | ܡܠܟ̈ܝ | ܡܠܟ̈ܐ | ܡܠܟܝܢ |

Et ſic de cæteris juxta præcedentes regulas.

---

## CAP. VII.

### *De Declinatione ſecunda.*

§. 1. Hic etiam conſiderandus eſt numerus ſingularis, & pluralis, & in utroque forma ſimplex, emphatica, & conſtructa. Primo de ſingulari.

*Reg.* 1. Forma ſimplex hic eſt rariſſima, & ſi unquam occurrit fœmininum deductum a maſculino in forma ſimplici, non omnino differt a forma emphatica maſculinorum, ut ܛܒ *bonus*, Fœm. ſimpl. ܛܒܐ *bona.*

§. 2. 2. Quod ad formam emphaticam fœmininorum attinet, 1. *Quæ oriuntur a maſculinis, formant emphaticam fœmininam a ſimplici maſculino, aſſumendo ad*

præcipue quæ derivantur a quiescentibus ult. ܐ, ut ܡܪܝܐ *Dominus*, ܡܪܘܬܐ *domini*. Huc pertinent, ܡܝܐ *aquæ*, & ܫܡܝܐ *cœli*, quæ semper in hac forma & plerunque ita leguntur.

Excep. 2. Quædam, etsi paucissima, aliquando formant pluralem emph. in ܘܬܐ, ut ܒܢܘܬܐ *filii*, ܐܝܕܘܬܐ *manus*. Sic & semel legitur ܫܡܘܬܐ *cœli*, Exod. 31. 17.

§. 6. 3. *Forma constructa formatur a simplici, mutando* ܝܢ in ܝ, ut Simp. ܡܠܟܝܢ *reges*, Const. ܡܠܟܝ, & ܝܢ in ܝ, ut ܓܒܝ ܛܒܬܐ *eligentes bonum* vel *electores boni*.

§. 7. Et hucusque de numero *singulari* & *plurali*. Numerus autem *dualis* raro aut nunquam occurrit, si unquam autem legitur, exit in ܝܢ, ut ܬܪܝܢ *duo*, ܬܪܬܝܢ *duæ*. ܡܐܬܝܢ *ducenti*. ܡܨܪܝܢ *Ægyptus*.

§. 8. Et tantum de Analogis in declinatione Prima. Invenire autem est quædam etiam Anomala quæ ab hisce regulis discedunt, ut ܒܝܬܐ *domus*, ܒܬܝܢ. ܫܡܐ *nomen*, ܫܡܗܝܢ. ܪܝܚܐ *odor*, ܪܝܚܢܐ. ܥܡܐ *populus*, ܥܡܡܝܢ. ܐܒܐ *pater*, ܐܒܗܬܐ *patres*. Et ejusmodi quæ usu discenda.

*Paradigma*

1. *Simplex pluralis formatur a simplici singulari, mutando* ܐ in ܝܢ, ut ܚܟܡܬܐ *sapientia*, ܚܟ̈ܡܢ *sapientiæ*. ܬܫܒܘܚܬܐ *laus*, ܬܫ̈ܒܚܢ. At formæ ܡܠܟܘܬܐ *regnum* & ܩܪܝܐ *trabs*, movent ܘ & ܝ, & faciunt ܡܠܟܘ̈ܬܢ & ܩܪ̈ܝܢ.

2. *Emphatica formatur a simplici, mutando* ܢ in ܬܐ. ut simpl. ܬܫ̈ܒܚܢ *laudes*, emph. ܬܫ̈ܒܚܬܐ. ܡܠܟܘ̈ܬܢ *regna*, ܡܠܟܘ̈ܬܐ. Anomala hic quæ admodum pauca sunt inter legendum observentur.

3. *Forma constructa formatur a simplici, mutando* ܢ in ܬ, ut ܬܫ̈ܒܚܢ *laudes*, Const. ܬܫ̈ܒܚܬ. ܒܘܪ̈ܟܢ *benedictiones*, ܒܘܪ̈ܟܬ.

*Paradigma declinationis secundæ.*

| | Sing. | | | Plur. | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | *Constr.* | *Emph.* | *Simp.* | *Constr.* | *Emph.* | *Simp.* |
| *Justitia.* | ܙܕܝܩܘܬ | ܙܕܝܩܘܬܐ | ܙܕܝܩܘ | ܙܕܝܩܘ̈ܬ | ܙܕܝܩܘ̈ܬܐ | ܙܕܝܩܘ̈ܢ |
| *Bona.* | ܛܒܬ | ܛܒܬܐ | ܛܒܐ | ܛܒ̈ܬ | ܛܒ̈ܬܐ | ܛܒ̈ܢ |

§. 5

*ad finem* ܬܐ, *& mutando* ܐ in ܝ, ut simpl. masc. ܛܒ *bonus*, emph. fœm. ܛܒܬܐ. ܒܪ *filius*, emph. fœm. ܒܪܬܐ *filia*. ܛܠܐ *puer*, ܛܠܝܬܐ *puella*. Sed ܪܘܚܢܝܐ *spiritualis*, facit emph. ܪܘܚܢܝܬܐ. Ab ܐܚܐ *frater*, fit emph. fœm. ܚܬܐ *soror*. Et alia quædam dantur Anomala, sed paucissima, quæ lectione facile observentur.

2. Quæ non oriuntur a masculinis, sed desinunt in ܐ, mutant illud in ܬܐ, ut ܡܠܬܐ *verbum*, ܡܠܬܐ.

3 *Quæ in simplici forma terminantur ut masculina, faciunt emphaticam ut masculina*, ut ܟܪܣ *venter*, ܟܪܣܐ. At ܡܐܟܘܠܬ *cibus*, facit ܡܐܟܘܠܬܐ. Et ܬܫܒܘܚܬ *laus* ܬܫܒܘܚܬܐ.

§. 3. *Forma constructa* formatur a simplici mutando ܐ in ܬ, ut ܚܟܡܬܐ *sapientia*, const. ܚܟܡܬ. ܓܠܝܬܐ *revelans*, const. ܓܠܝܬ. Formæ ܡܠܟܘܬܐ & ܩܪܝܬܐ abjiciunt ܐ, & faciunt ܡܠܟܘܬ *regnum* & ܩܪܝܬ *trabs*.

§ 4. Et tantum de singulari. In plurali similiter consideranda sunt forma simplex, emphatica, & constructa.

# CAP VIII.

## *De Pronomine.*

§. 1. PRonomina ſunt vel *integra* vel *defectiva.* *Integra* ſunt primæ, ſecundæ, & tertiæ perſonæ, ſuntque quæ ſequuntur.

| Sing. | Plur. |
|---|---|
| ܐܢܐ, ܐܢܐ *ego.* c. | ܚܢܢ *nos.* com. |
| ܐܢܬ *tu.* m. | ܐܢܬܘܢ *vos.* maſ. |
| ܐܢܬܝ *tu.* fœ. | ܐܢܬܝܢ *vos.* fœ. |
| ܗܘ, ܗܘ *ille.* | ܐܢܘܢ, ܗܢܘܢ *illi.* |
| ܗܝ ܗܝ *illa.* | ܐܢܝܢ, ܗܢܝܢ *illæ.* |

§. 2. Hic obſervandum eſt, quod ܐܢܬ & ܐܢܬܝ in utroque genere & numero, ita pronunciantur ut ܢ *Nun* minus audiatur, ſed ejus defectus in ܬ duriter pronunciando repræſentetur. Hinc in Bibliis noſtris *Polyglottis* plerunque habent lineolam iſtam occultationis ſubſcriptam, & etiam τῷ ܬ ſemper aſcribitur *Kuſhoi.* Hic autem διεξοδικῶς notemus quod hunc in modum *Nun* Schevatum ante ܬ plerunque occultatur, ut ܡܕܝܢܬܐ legitur *mditto, urbs:* ܫܦܝܢܬܐ

§. 5. Priuſquam autem declinationibus hiſce Colophonem addamus, notandum eſt quod quædam nomina primæ habent pluralem ſecundæ, quædam ſecundæ habent pluralem primæ, & quædam utriuſque. Sic ܠܒܐ *cor*, plur. ܠܒܘ̈ܬܐ *corda*. ܡܠܬܐ *verbum*, ܡ̈ܠܐ & ܡ̈ܠܝܢ *verba*. ܪܓܠܐ *pes*, ܪ̈ܓܠܐ *pedes*. ܫܥܬܐ *hora*, ܫ̈ܥܝܢ & ܫ̈ܥܐ *horæ*. ܝܘܡܐ *dies*, ܝܘ̈ܡܝܢ & ܝܘ̈ܡܬܐ *dies* plur. ܡܪܝܐ *dominus*, ܡܪ̈ܘܢ, ܡܪ̈ܝܢ, & ܡܪ̈ܐ *domini*. Hujuſmodi plura legenti occurrent.

§. 6. In utraque præterea declinatione obſervandum eſt, quod quæ oriuntur a verbis ſecundam radicalem geminantibus, ſi eam in plurali habent geminatam, in pronunciatione occultant, ut ܥܡܐ *populus*, ܥܡ̈ܡܐ. ܥܠܬܐ *cauſa*, ܥ̈ܠܠܬܐ.

CAP.

*dishat, sanctus es.* ܩܕܝܫܘ *Kadishu, sanctus* est: Sic ܚܝܒܘ *debitor est.* Gal. 5. 3.

§. 5. Quod si dictio præcedens τῷ ܗܘ termine-tur in ܐ, illud (ܼ) supra ܐ, sive scribatur ܗ, sive coalescat, mutatur in (ܘ:) ut si præcederet ܗܪܟܐ, fit ܗܪܟܐ ܗܘ *horca-u, hic est.* Sic præcedente ܡܪܝܐ *Dominus*, fit ܡܪܝܐ ܗܘ 1 Sam. 3. 18. Sic denique ex ܗܢܐ & ܗܘ coalescentibus fit ܗܢܘ *hoc est.*

§. 6. Notandum præterea est, quod ܗܘ ita coa-lescens cum præcedente vel etiam separatum, aliquan-do est *Pleonasticum* & nihil præter emphasin senten-tiæ addit, ut ܡܢ ܠܒܐ ܗܘ ܓܝܪ ܢܦܩܢ *ex corde enim.* Mat. 15. 17. Sic & Psal. 5. 3. ܡܛܠ ܕܠܘܬܟ ܗܘ ܡܨܠܐ ܐܢܐ *Propterea quod ad te oro.* Ita est in Bibliis *Polyglottis*, at Editio Psalmo-rum *Erpeniana* ܗܘ illud non habet. Sic denique ܡܢܘ *quis?* Hoc autem inter legendum diligen-ter est observandum.

§. 7. Tantum de Pronominibus *integris.* Defe-ctiva

ܣܦܝܢܬܐ legitur *ſphitto, navis.* Sic denique hæc ܐܢܬ & ܐܢܬܝ leguntur *at*, quomodo etiam ܝ in ܐܢܬܝ occultatur.

§. 3. Omnia pronomina vicem gerunt verbi ſubſtantivi ܗܘܐ *ſum.* At tunc in pronunciatione coaleſcunt cum præcedente dictione, ܐ in ܐܢܐ & ܗ in ܗܘ occultatis, ut ܐܡܪ ܐܢܐ *Omar-no, dicens ſum vel dico.* ܩܕܝܫ ܐܢܐ *Kadiſh-no, ſanctus ſum.* Sic ܩܕܝܫ ܐܢܬ *Kadiſh-at ſanctus es.* ܩܕܝܫܝܢ ܐܢܬܘܢ *Kadiſhin-atun, ſancti eſtis.* Sic ܐܢܬ ܗܘ *At-u, tu es.* ܗܘ ܗܘ *hu-u, ille eſt.* ܩܕܝܫ ܗܘ *Kadiſh-u, ſanctus eſt.*

§. 4. Hinc quandoque prima litera prorſus abjecta præcedenti dictioni immediate junguntur, ut ܩܕܝܫܢܐ *Kadiſhno, ſanctus ſum.* Præcedente autem Participio deſinente in ܐ, illud etiam abjicitur, ut ܓܒܝܢܐ *Gobeno, eligens ſum* ſeu *eligo*, pro ܓܒܐ ܐܢܐ. Sic & ܢ in ܚܢܢ aliquando abjicitur, ut ܓܒܝܢܢ *eligimus*, pro ܓܒܝܢ ܚܢܢ. Sic ܩܕܝܫܬ *Kadiſhat*;

# CAP. IX.

## *De Verbo.*

UT *Verbi* formationem clarius & distinctius ostendamus, primo *generales* deinde *speciales* ponemus regulas.

### *Regulæ generales omnibus conjugationibus & temporibus inservientes.*

1. Ubicunque Grammaticæ analogia postulat, ut secunda radicalis haberet (ܶ,) pro ea substituitur (ܰ) si aliqua ex literis ܪ ܠ ܚ ܗ immediate sequatur: ut in *Benoni*, ܦܳܩܶܕ *jubens*, si aliqua ex literis prædictis sequatur, (ܶ) mutatur in (ܰ,) ut ܐܳܡܰܪ *dicens*. Sic & in *Ethpeel* ܐܶܬ݂ܙܪܰܥ pro ܐܶܬ݂ܙܪܶܥ *seminatus est*.

2. Quæcunque Persona ullibi desinit in ܘ vel ܝ, illud ܘ vel ܝ non pronunciatur, ut ܦܩܰܕܘ *mandarunt*, non legitur *pkadu*, sed *pkad*. Sic ܬܶܦܩܽܘܕܝܢ *mandabit*, non legitur *tephkudi* sed *tephkud*. Hinc in accuratis codicibus, præsertim in accuratissimis nostris Bibliis *Polyglottis*, nunquam habent vocales suas expressas. Et hinc etiam est (quod diligenter observandum) quod in tertia persona fœminina plurali *Jud* sæpe omittitur, ut pro ܦܩܰܕܶܝܢ *mandarunt fœm.* legitur ܦܩܰܕܶܢ. : sic pro ܝܺܠܕܶܝܢ & *genuerunt*

legitur

tiva sequuntur; quæ sunt in singulari, ܗܳܢܳܐ *hic*, ܗܳܕܶܐ *hæc*, *hoc*, quod coalescens cum ܗܽܘ, scribitur um (ܘ,) ut ܗܳܕܶܐ ܗܽܘ Luc. 22. 52. ܗܳܢܰܘ *hic ipse*. In plurali ܗܳܠܶܝܢ *illi*, *illæ*, *illa*, *hæc*, *isthæc*. Syri etiam ܩܢܽܘܡܳܐ *substantia*, utuntur de *persona*, ut ܐܶܢܳܐ ܩܢܽܘܡܝ *Egomet ipse*. Rom. 9. 3. & aliquando etiam de *Re*.

§. 8. Interrogativa *Personæ*, ܡܰܢ *quis? quæ?* *Rei*, ܡܽܘܢ, ܡܳܢܳܐ, & abjecto ܐ, ܡܳܢ *quid?* Sic & ܐܰܝܢܳܐ *quisnam?* ܐܰܝܕܳܐ *quænam?* ܐܰܝܠܶܝܢ *quinam? quænam?*

§. 9. Pronomen *relativum* est ܕ, utriusque *generis* & *numeri*, *qui*, *quæ*, *quod*, *qui*, *quæ*, *quæ*. Hoc autem omnibus jungi potest pronominibus, & vel præcedit vel sequitur. Si ideo jungitur pronomini tertiæ Personæ, refertur ad *antecedens*, ut ܕܗܽܘ *qui* & ܗܽܘ ܕ *qui*. Et sic etiam in *Plurali*. Si jungatur pronomini interrogativo, refertur ad *sequens*, ut ܡܰܢ ܕܥܳܒܶܕ *qui facit*. Pro hoc etiam utuntur ܡܶܕܶܡ cum ܕ, ut ܡܶܕܶܡ ܕܥܳܒܶܕ *quod facit*.

CAP.

*Not.* 2. Quæ desinunt in ܗ, ut ܬܡܗ *admiratus est*, sunt perfecta & flectuntur sicut perfecta secus ac apud *Hebræos*.

§. 2. *Ethpeel*, forma *Passiva* τ8 *Peal*, formatur ab eo præponendo ܐܬ, & mutando (ܰ) in (ܶ,) ut ܦܩܕ, ܐܬܦܩܕ *mandatur*. Significatio autem ejus aliquando est *Activa*, ut ܐܬܡܠܟ *consultavit*. Mat. 26. 4. quomodo etiam se habet in aliis conjugationibus Passivis, ut ܐܬܬܓܪܬ *acquisivi*. Mat. 25. 20. Sic ܡܬܒܩܐ *considerans*. Rom. 4. 19. Sæpe etiam reciproca est significatio, ut *Hithpael* apud Hebræos, ut ܐܬܛܝܒ *parabo me*. Psal. 5. 4.

*Not.* In verbis incipientibus a ܣ ܨ ܫ ܙ, eadem est hic *metathesis* quæ apud *Hebræos* in *Hithpael*, ut ܫܟܚ *invenit*, ܐܫܬܟܚ *inventus est*. Sic etiam ܙ in ܕ mutatur, & ܨ in ܛ, ut ܙܪܥ *seminavit*, ܐܙܕܪܥ *seminatus est*. ܨܒܬ *ornavit*, ܐܨܛܒܬ *ornatus est*. Quando autem ܬ geminatur, hæc metathesis excidit, ut ܐܬܬܫܝܛ *contemnitur*.

§. 4. *Pael* habet sub prima radicali (ܰ,) sub secunda (ܶ,) ut ܦܩܕ *jussit*.



*Not.* 1.

gitur ܢܦܝܠܝܡ. Gen. 6. 4. Et ſic pro ܢܒܫܘܢ *ex-*

*ccatæ ſunt* legitur ܢܒܫܢ. Gen. 8. 13. At tunc

c Perſona diſtinguitur a tertia ſingulari maſculina
lummodo duobus punctis ſuperſcriptis, quæ quia
æ perſonæ non habent literam illam ܘ vel ܢ ſem-
r *ſcriptam* etſi non *lectam* habent.

*Regulæ ſpeciales, & primo de conjugationibus.*

§. 1. *Conjugationes* ſunt ſex, tres *Activæ*, *Peal*,
*el*, *Aphel*, & tres *Paſſivæ*, *Ethpeel*, *Ethpaal*, &
*thtaphal.*

§. 2. Tertia Perſona *Peal* exhibet ipſum thema, & ha-
t ſub *prima radicali* Scheva, (aliquando habet *vocalem*,
æſertim (ᵘ) in incipientibus ܐ ܢ, ut ܢܕܥ *didi-*
) ſub *ſecunda* (ᵛ) vel (ᵑ,) ut ܦܩܕ *mandavit*,
ܢܡܟ *dormivit*. At quæ terminantur in ܐ ſub ſe-
nda habent (ᵒ,) ut ܓܠܐ *revelavit.*

*Not.* 1. Quæ in (ᵑ) terminantur plerunque ſunt
*tranſitiva*, ut ܕܚܠ *timuit*, ܟܦܢ *eſurivit*, &c.
hæc retinent (ᵑ,) ubicunque alia retinent ſuum
,) ut ܦܩܕܘ *mandarunt*, ܣܠܩܘ *aſcenderunt*.
Hujus etiam generis ſunt quæ in medio habent ܐ, &
uia ܐ non patitur ante ſe Scheva, transfert vocalem
am ad præcedentem literam, ut ܫܐܠ *petiit*, ܒܐܫ
*alus fuit.*

*Not.* 2.

at cum verbo ſubſtantivo ܗܘܐ, denotat *pluſquam perfectum*, ut ܦܩܕ ܗܘܐ *præcepiſſet*. *Imperfectum* autem formatur per *participium* & ܗܘܐ, ut ܦܳܩܶܕ ܗܘܐ *præcipiebat*.

2. Benoni *nudum* denotat *præſens* tempus, & quidem nullo addito pronomine *tertiam perſonam* : addito vero iſtarum perſonarum pronominibus, *primam* vel *ſecundam*, ut ܦܳܩܶܕ *præcipit*, ܦܳܩܶܕ ܐܢܐ *præcipio*, ܦܳܩܶܕ ܐܢܬ *præcipis*, cum ܗܘܐ (uti dictum eſt) denotat *præteritum imperfectum*. Cum ܕ vel ܟܕ denotat *participium præſens*, ut ܕܦܳܩܶܕ vel ܟܕ ܦܳܩܶܕ *præcipiens*, & aliquando ſine illis.

3. *Peil* plerunque ſub prima radicali habet Scheva, ſed aliquando etiam (ܰ,) ut ܛܥܝܢ oneratus. Eſa. 1. 4. Hoc autem tempus ſæpiſſime denotat *præteritum Paſſivum* Indicativi modi, ut ܦܩܝܕ *juſſus eſt*. Cum ܕ vel ܟܕ denotat *participium paſſivum*, ut Marc. 2. 3. *Adduxerunt ei paralyticum* ܟܕ ܫܩܝܠ *portatum*. Aliquando etiam ſine illis. Nonnunquam vero & *Activam* habet *ſignificationem*, ut ܥܒܝܕ *faciens* vel *facit*. Rom. 15. 18.

4. *Infinitivus* omnis pro *characteriſtica* ſua ad frontem

*Not.* 1. Ex hisce *vocalibus* potius quam ex *Da-gesh* hæc conjugatio est discernenda, *Dagesh* enim seu *Kushoi* solis literis *Begadkephat* superponitur.

*Not.* 2. Ad hanc formam referuntur verba *Quadrilitera*, ut ܦܪܩܢ *eripuit*, ܪܘܪܒ *magnificavit*, ܣܝܒܪ *toleravit*, ܣܘܪܗܒ *festinavit*, ܫܥܒܕ *subjecit*, ܬܠܡܕ *discipulos fecit* : quæ omnino flectuntur sicut Perfecta in *Pael*, ideoque non indigent nova formatione.

*Ethpaal* formatur a *Pael* præponendo ܐܬ, & mutando (ܰ) in (ܶ,) ut *Pael* ܕܟܝ, *Ethpaal* ܐܬܕܟܝ *mundatus est*.

§. 5. *Aphel* fit a *Peal* præponendo ܐ, & mutando (ܶ) in (ܰ,) ut ܦܩܕ, *Aph.* ܐܦܩܕ *Jubere fecit* : & hinc formatur *Ethtaphal*, præponendo ܐܬ, & mutando ܐ in ܬ, & (ܰ) in (ܶ,) ut ܐܦܩܕ, ܐܬܬܦܩܕ. Omnium autem harum conjugationum significationes e lingua Hebraica sunt petendæ.

§. 6. Hactenus de conjugationibus. Sequuntur *Varii flectendi modi*, qui etiam sunt *sex*, *Præteritum*, *Benoni* sive *participium præsens*, *Pehil* sive *participium præteritum*, *Imperativus*, *Infinitivus*, & *Futurum*. De omnibus hisce sequentes observentur regulæ.

1. Præteritum *nudum* denotat Præteritum *perfectum*; at

dicalis *lineolam quietis* ſibi habet ſubſcriptam, adeo ut ܐܬܦܩܕ legatur *Ethpad*, nihilominus communiter legunt *ethpakd*, ܩ non totaliter occultato.

6. *Futurum* formatur ab *Imperativo* præponendo unam ex literis ܐܢܬ, in *Peal* cum (ܳ,) in *Aphel* cum (ܰ,) & in *Pael* cum *Scheva*, niſi ܐ, quæ habet (ܶ) ubicunque debuit habere *Scheva*.

*Not.* 1. In hoc autem futuro tempore tertia maſculina ſingularis & prima perſona pluralis ſemper eſt eadem. Quomodo ideo una ab alia eſt dignoſcenda? Per *punctum*; tertia enim ſingularis habet *punctum ſubſcriptum* & prima pluralis *ſuperſcriptum*, quod diligenter obſervandum.

*Not.* 2. Futurum ſemper terminatur ut Imperativus, adeo ut ſive Imperativus terminetur in (ܳ) ſive in (ܶ) ſive in (ܰ,) iſtius veſtigia Futurum ad amuſſim premit.

Reliqua ad doctrinam de verbo pertinentia *Paradigma* exhibebit, uti & quæ dicta ſunt magis explicabit. Hoc ideo proximo capite tradetur.

m assumit ܡ, & in omnibus conjugationibus nisi *Peal*, & in illa aliquando, ad calcem assumit (ܘ,) ut *Peal* ܡܶܦܩܰܕ, *Pael* ܡܦܰܩܳܕܽܘ & sic de cæteris, ut n *Paradigmate* videre est.

Hic autem notandum est, quod modus hic flectendi unquam valet Infinitivum nisi præponatur ܠ, ut ܠܡܶܦܩܰܕ *præcipere* seu *ad præcipiendum*. Sine ܠ surpatur solummodo ut Gerundium in *do*, ut ܡܶܦܩܰܕ ܦܩܰܕ *præcipiendo præcepit*. Omnes autem Hebræorum literæ בִּכְלָם hic non in usu sunt, sed tantum ܠ, ut antea dictum est, & ܡܶܢ. Inter ܡܶܢ autem & Infinitivum aliquando intercedit ܠ, ut ܡܶܢ ܠܡܶܦܩܰܕ *a præcipiendo*.

5. *Imperativus* desinit vel in (ܘ,) ut ܦܩܽܘܕ *præcipe* : vel in (ܶ, ) præsertim in iis verbis quæ in præterito terminantur in (ܰ :) vel denique in (ܳ,) ut ܥܒܶܕ ܗܳܟܰܢܳܐ *fac sic*. Prov. 6. 2. Imperativus autem præter *communem* seu *proprium*, etiam usum *præteriti* sæpe exhibet.

Hic etiam notandum est, quod in omnibus *Imperativis Passivis* non solum ܝ & ܘ in fine quiescunt, juxta regulam *secundam generalem*, sed & media radicalis

| | Pehil. |
|---|---|
| | Sing. |
| | *Fœm.* ܦܩܝܕܐ    *Mas.* ܦܩܝܕ |
| Desideratur. | |
| | Plur. |
| | ܦܩܝܕܢ    ܦܩܝܕܝܢ |
| Infinitivus. | Infinitivus. |
| ܡܬܦܩܕܘ | ܡܦܩܕ |
| Imperativus. | Imperativus. |
| Sing. | Sing. |
| *Fœm.* ܐܬܦܩܕܝ    *Mas.* ܐܬܦܩܕ | *Fœm.* ܦܩܘܕܝ    *Mas.* ܦܩܘܕ |
| Plur. | Plur. |
| ܐܬܦܩܕܝܢ    ܐܬܦܩܕܘ | ܦܩܘܕܝܢ    ܦܩܘܕܘ |
| Futurum. | Futurum. |
| Sing. | Sing. |
| *Fœm.*    *Mas.* | *Fœm.*    *Mas.* |
| ܬܬܦܩܕ    ܢܬܦܩܕ 3. | ܬܦܩܘܕ    ܢܦܩܘܕ 3. |
| ܬܬܦܩܕܝܢ    ܬܬܦܩܕ 2. | ܬܦܩܕܝܢ    ܬܦܩܘܕ 2. |
| ܐܬܦܩܕ 1. c. | ܐܦܩܘܕ 1. c. |
| | Plur. |

## CAP. X.

*Paradigma Verbi Perfecti.*

Ethpeel. ܦܩܕ Peal.
*Jussit.*

| Ethpeel Sing. *Fœm.* | Ethpeel Sing. *Mas.* | | Peal Sing. *Fœm.* | Peal Sing. *Mas.* | |
|---|---|---|---|---|---|
| ܐܬܦܩܕܬ | ܐܬܦܩܕ | 3. | ܦܩܕܬ | ܦܩܕ | 3. |
| ܐܬܦܩܕܬܝ | ܐܬܦܩܕܬ | 2. | ܦܩܕܬܝ | ܦܩܕܬ | 2. |
| | ܐܬܦܩܕܬ | 1. | *Commun.* | ܦܩܕܬ | 1. |

| Ethpeel Plur. | | | Peal Plur. | | |
|---|---|---|---|---|---|
| ܐܬܦܩܕ̈ܝܢ | ܐܬܦܩܕܘ ܐܬܦܩܕܘܢ | 3. | ܦܩܕ̈ܝ ܦܩܕ̈ܝܢ | ܦܩܕܘ ܦܩܕܘܢ | 3. |
| ܐܬܦܩܕܬܝܢ | ܐܬܦܩܕܬܘܢ | 2. | ܦܩܕܬܝܢ | ܦܩܕܬܘܢ | 2. |
| | ܐܬܦܩܕܢ ܢܢ | 1. | | ܦܩܕܢ ܢܢ | 1. |

Benoni. Benoni.

| Ethpeel Sing. *Fœm.* | Ethpeel Sing. *Mas.* | Peal Sing. *Fœm.* | Peal Sing. *Mas.* |
|---|---|---|---|
| ܡܬܦܩܕܐ | ܡܬܦܩܕ | ܦܩܕܐ | ܦܩܕ |

| Ethpeel Plur. *Fœm.* | Ethpeel Plur. *Mas.* | Peal Plur. *Fœm.* | Peal Plur. *Mas.* |
|---|---|---|---|
| ܡܬܦܩܕܢ | ܡܬܦܩܕܝܢ | ܦܩܕܢ | ܦܩܕܝܢ |

Pehil.

| Benoni. | | Benoni. | |
|---|---|---|---|
| Sing. | | Sing. | |
| *Fœm.* | *Mas.* | *Fœm.* | *Mas.* |
| ܡܬܦܩܕܐ | ܡܬܦܩܕ | ܡܦܩܕܐ | ܡܦܩܕ |
| Plur. | | Plur. | |
| ܡܬܦܩܕܢ | ܡܬܦܩܕܝܢ | ܡܦܩܕܢ | ܡܦܩܕܝܢ |
| | | Pehil. | |
| | | Sing. | |
| | | *Fœm.* | *Mas.* |
| | | ܡܦܩܕܐ | ܡܦܩܕ |
| Desideratur. | | Plur. | |
| | | ܡܦܩܕܢ | ܡܦܩܕܝܢ |
| Infinitivus. | | Infinitivus. | |
| ܡܬܦܩܕܘ | | ܡܦܩܕܘ | |
| Imperativus. | | Imperativus. | |
| Sing. | | Sing. | |
| *Fœm.* | *Mas.* | *Fœm.* | *Mas.* |
| ܐܬܦܩܕܝ | ܐܬܦܩܕ | ܦܩܕܝ | ܦܩܕ |

Plur.

Plur.

| *Fœm.* | *Mas.* | |
|---|---|---|
| ܢܬܦܩܕ̈ܢ | ܢܬܦܩܕܘܢ | 3. |
| ܬܬܦܩܕ̈ܢ | ܬܬܦܩܕܘܢ | 2. |
| | ܢܬܦܩܕ | 1. c. |

Plur.

| *Fœm.* | *Mas.* | |
|---|---|---|
| ܢܦܩܕ̈ܢ | ܢܦܩܕܘܢ | 3. |
| ܬܦܩܕ̈ܢ | ܬܦܩܕܘܢ | 2. |
| | ܢܦܩܕ | 1. c. |

Ethpaal.

*Præteritum.*

Sing.

| *Fœm.* | *Mas.* | |
|---|---|---|
| ܐܬܦܩܕܬ | ܐܬܦܩܕ | 3. |
| ܐܬܦܩܕܬܝ | ܐܬܦܩܕܬ | 2. |
| | ܐܬܦܩܕܬ | 1. c. |

Plur.

| | | |
|---|---|---|
| ܐܬܦܩ̈ܕܝ | ܐܬܦܩܕܘ | 3. |
| ܐܬܦܩܕܬܝܢ | ܐܬܦܩܕܬܘܢ | 2. |
| | ܐܬܦܩܕܢ، ܢܢ | 1. c. |

Pael.

*Præteritum.*

Sing.

| *Fœm.* | *Mas.* | |
|---|---|---|
| ܦܩܕܬ | ܦܩܕ | 3. |
| ܦܩܕܬܝ | ܦܩܕܬ | 2. |
| | ܦܩܕܬ | 1. c. |

Plur.

| | | |
|---|---|---|
| ܦܩܕ̈ܝ ܝܢ | ܦܩܕܘ | 3. |
| ܦܩܕܬܝܢ | ܦܩܕܬܘܢ | 2. |
| | ܦܩܕܢ، ܢܢ | 1. c. |

Beno

## Ethtaphal.

*Præteritum.*

Sing.

| | *Fœm.* | *Mas.* |
|---|---|---|
| 3. | ܐܬܬܦܩܕܬ | ܐܬܬܦܩܕ |
| 2. | ܐܬܬܦܩܕܬܝ | ܐܬܬܦܩܕܬ |
| 1. c. | | ܐܬܬܦܩܕܬ |

Plur.

| | *Fœm.* | *Mas.* |
|---|---|---|
| 3. | ܐܬܬܦܩܕܝ ܕܝܢ | ܐܬܬܦܩܕܘ |
| 2. | ܐܬܬܦܩܕܬܝܢ | ܐܬܬܦܩܕܬܘܢ |
| 1. c. | | ܐܬܬܦܩܕܢ، ܢ |

Benoni.

Sing.

| *Fœm.* | *Mas.* |
|---|---|
| ܡܬܬܦܩܕܐ | ܡܬܬܦܩܕ |

Plur.

| *Fœm.* | *Mas.* |
|---|---|
| ܡܬܬܦܩܕܢ | ܡܬܬܦܩܕܝܢ |

## Aphel.

*Præteritum.*

Sing.

| | *Fœm.* | *Mas.* |
|---|---|---|
| 3. | ܐܦܩܕܬ | ܐܦܩܕ |
| 2. | ܐܦܩܕܬܝ | ܐܦܩܕܬ |
| 1. c. | | ܐܦܩܕܬ |

Plur.

| | *Fœm.* | *Mas.* |
|---|---|---|
| 3. | ܐܦܩܕܝ ܕܝܢ | ܐܦܩܕܘ |
| 2. | ܐܦܩܕܬܝܢ | ܐܦܩܕܬܘܢ |
| 1. c. | | ܐܦܩܕܢ، ܢ |

Benoni.

Sing.

| *Fœm.* | *Mas.* |
|---|---|
| ܡܦܩܕܐ | ܡܦܩܕ |

Plur.

| *Fœm.* | *Mas.* |
|---|---|
| ܡܦܩܕܢ | ܡܦܩܕܝܢ |

Pehil

| Plur. | Plur. |
|---|---|
| ܐܬܦܩܕܘ ܐܬܦܩܕܝ̈ܢ | ܦܩܘܕܘ ܦܩܘܕ̈ܝܢ |

| Futurum. | Futurum. |
|---|---|
| Sing. | Sing. |
| *Fœm.* *Mas.* | *Fœm.* *Mas.* |
| 3. ܢܬܦܩܕ ܬܬܦܩܕ | 3. ܢܦܩܘܕ ܬܦܩܘܕ |
| 2. ܬܬܦܩܕ ܬܬܦܩܕܝܢ | 2. ܬܦܩܘܕ ܬܦܩܕܝܢ |
| 1. c. ܐܬܦܩܕ | 1. c. ܐܦܩܘܕ |
| Plur. | Plur. |
| 3. ܢܬܦܩܕܘܢ ܢܬܦܩܕ̈ܢ | 3. ܢܦܩܕܘܢ ܢܦܩܕ̈ܢ |
| 2. ܬܬܦܩܕܘܢ ܬܬܦܩܕ̈ܢ | 2. ܬܦܩܕܘܢ ܬܦܩܕ̈ܢ |
| 1. c. ܢܬܦܩܕ | 1. c. ܢܦܩܘܕ |

Ethtaphal.

| Futurum. | | | Futurum. | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Sing. | | | | | |
| *Fœm.* | *Mas.* | | | | |
| ܬܬܬܩܝܡ | ܢܬܬܩܝܡ | 3. | ܬܩܘܡ | ܢܩܘܡ | 3. |
| ܬܬܬܩܝܡܝܢ | ܬܬܬܩܝܡ | 2. | ܬܩܘܡܝܢ | ܬܩܘܡ | 2. |
| | ܐܬܬܩܝܡ | 1. c. | | ܐܩܘܡ | 1. c. |
| Plur. | | | Plur. | | |
| ܢܬܬܩܝܡܢ | ܢܬܬܩܝܡܘܢ | 3. | ܢܩܘܡܢ | ܢܩܘܡܘܢ | 3. |
| ܬܬܬܩܝܡܢ | ܬܬܬܩܝܡܘܢ | 2. | ܬܩܘܡܢ | ܬܩܘܡܘܢ | 2. |
| | ܢܬܬܩܝܡ | 1. c. | | ܢܩܘܡ | 1. c. |

---

## CAP. XI.

### *De Verbis Defectivis.*

HActenus de verbo *Perfecto*. Sequuntur *Defectiva*, quæ ordine ad verba perfecta, quantum possunt, reducemus, omnemque differentiam ostendemus.

§. 1. Defectiva *nun* ad perfecta verba reducentur, modo hanc observes regulam, *Omne nun Schevatum abjicitur*: ex. gr. ex Infinitivo ܡܦܩ *exire*,

Pehil.

Sing.

*Fœm.* ܡܦܩܕܐ *Maſ.* ܡܦܩܕ

Deſideratur.

Plur.

ܡܦܩܕܢ ܡܦܩܕܝܢ

Infinitius. ܡܬܬܦܩܕܘ

Infinitivus. ܡܦܩܕܘ

Imperativus.

Sing.

*Fœm.* ܐܬܬܦܩܕܝ *Maſ.* ܐܬܬܦܩܕ

Plur.

ܐܬܬܦܩܕܝܢ ܐܬܬܦܩܕܘ

Imperativus.

Sing.

*Fœm.* ܦܩܕܝ *Maſ.* ܦܩܕ

Plur.

ܦܩܕܝܢ ܦܩܕܘ

Futurum

At hoc ܐ in declinando sæpe omittitur, ut ܕܐܡ̈ ܕܐܡ̈, uti & aliquando retinetur.

§. 3. Defectiva *prima* ܐ ad analoga reducentur, seu eorum flectendi modum sequentur, si modo observes, quod in Aphel ܐ mutatur in ܘ, ut pro ܐܶܐܟ݂ܶܠ, ܐܰܘܟܶܠ *comedit*, sic & ܡܰܘܟܶܠ, ܢܰܘܟܶܠ; & aliquando in ܝ, ut ab ܐܶܬ݂ܳܐ *venit* fit Aphel ܐܰܝܬܺܝ *adduxit*: Deinde quod ܐ semper habet *vocalem* aliquam pro suo *Scheva*, ut pro ܐܟ݂ܰܠ, ܐܶܟ݂ܰܠ *comedit*. Et in conjugationibus *Pael* & *Ethpaal* in utroque *Participio*, *Infinitivo*, & *Futuro*, ubi literæ formativæ præfiguntur, quæ secundum analogiam haberent Scheva, ܐ vocalem suam (juxta regulam c. 3. n. 3.) literæ illi formativæ accommodat, ut pro ܡܰܐܠܶܦ ut ܡܩܰܛܶܠ, ܡܰܐܠܶܦ; & hinc est quod ܐ aliquando excidit, ut pro ܡܰܐܠܶܦ dicitur ܡܰܠܶܦ. Mat. 4. 23.

Notandum præterea est, quod quando terminatio *Imperativi* fit in (ܘܿ,) *Olaph* habet (ܶ;) at quando fit in (ܰ,) *Olaph* habet (ܳ,) ut ܐܶܣܘܿܪ *claude*, ܐܶܡܰܪ *dic*. At irregulare est illud ܬܳܐ *veni*. Apoc. 22. ult. ab ܐܶܬ݂ܳܐ *venit*: sed semper ita occurrit.

 Deinde

*ire*, quomodo se haberet si verbum perfectum esset, tollas ܢ Schevatum, & erit ܢܦܘܩ. Sic pro imperativis ܢܦܘܩ *exi*, ܢܛܪ *custodi*, ܢܦܠ *cade*, legitur ܦܘܩ, ܛܪ, ܦܠ: pro *Aphel* ܐܢܦܩ, ܐܦܩ *eduxit*, & sic de cæteris.

*Not*. 1. Non semper hujusmodi patiuntur anomaliam, sed aliquando perfecte flectuntur, ut ܐܢܗܪ *illucere fecit*. Act. 16. 29.

§. 2. Defectiva *geminatione secundæ radicalis* in nihil *Peal*, in *Pael* & *Ethpaal* perfecte flectuntur, ut ܪܩ, ܪܩܩ, ܐܬܪܩܩ: & in aliis locis ad perfecta reducentur hac observata Regula, *Prima litera geminata abjicitur*; e. g. pro ܪܩܩ *comminutus est*, tollas primum ܩ, & erit ܪܩ. Sic pro ܪܩܩܘ *comminuti sunt*, ܪܩܘ. Sic pro ܪܩܩܬ, ܪܩܬ: pro *infinitivo* ܡܪܩܩܘ, ܡܪܩܘ, pro *imper.* ܪܩܘܩ, ܪܘܩ; pro *futuro* ܢܪܩܘܩ, ܢܪܘܩ: in *Aphel* pro ܐܪܩܩ, ܐܪܩ; & sic in omnibus, nisi in *Benoni Peal*, ubi medium illud radicale seu prima litera geminata mutatur in ܐ, ut pro ܪܩܩ, legitur ܪܐܩ *comminuens*.

At

dente (ܶ,) ut Infin. ܡܶܐܚܰܕ, Fut. ܐܶܐܚܽܘܕ, ܢܶܐܚܽܘܕ.
At interdum etiam per nudum (ܶ) Futurum indicatur, ut pro ܢܶܐܚܽܘܕ, ܢܶܚܽܘܕ. Sic ܢܺܬܶܐ, ܬܺܬܶܐ, ܐܺܬܶܐ.
Sic ܬܶܬܒܽܘܢ. Mat. 19. 28. ܢܶܬܒܽܘܢ. Psal. 131. ab ܝܺܬܶܒ *sedebat*. Sic & ܬܶܬܒܝ *maneat*. Gen. 24. 55.
Ad hunc etiam modum Infinitivus aliquando formatur, ut ܡܶܬܰܒ pro ܡܶܐܬܰܒ *sedere*.

3. In *Aphel* mutes ܝ in ܘ, ut ܐܰܘܠܶܕ, ܡܰܘܠܶܕ, ܢܰܘܠܶܕ, &c. At aliquando etiam manet ܝ, ut ab ܝܢܶܩ in Peal, fit Aphel ܐܰܝܢܶܩ *lactavit*.

4. Observes quod dantur tria quæ in *Imperativo* flectuntur sicut Defectiva *Nun*, abjiciunt scilicet primam radicalem, ut ܝܺܬܶܒ *sedit*, Imp. ܬܶܒ *sede*, ܝܰܗܶܒ *dedit*, Imper. ܗܰܒ *da*, & ܝܺܕܰܥ *cognovit*, Imp. ܕܰܥ *cognosce*. Hinc Psal. 4. 3. ܕܰܥܘ *cognoscite*.

§. 5. Sequuntur quiescentia medio ܘ. Etsi talis status, qualis est ܩܳܡ *surrexit*, in Præterito nunquam invenitur; vocantur tamen quiescentia medio ܘ, quia ܘ invenitur, in Imperativo, & Futuro, & in aliis etiam temporibus sed mutatum in aliam literam vel vocalem. vid. in *Præterito Peal*, omni *Infinitivo*, & *Pehil Aphel*, mutatur in (ܳ) in *Benoni* Peal in

Deinde quæ in *Futuro* terminantur in (ܳ) habent ad literas ܐܠܦ, (ܰ); ut ܢܐܟܘܠ *comedet*, at quæ terminantur in (ܶ,) habent ad literas illas (ܶ,) ut ܐܐܠܦ *didicero*, ܬܐܠܦ *didiceris*. Imo prima illa litera in Futuro aliquando expungitur, ut ܬܟܘܠ *comedas*, pro ܬܐܟܘܠ. Exod. 34. 26.

Infinitivus sub formativo suo ܡ plerunque habet (ܶ,) ut ܡܐܟܠ *comedere*: at aliquando etiam habet (ܶ,) ut ܠܡܐܙܠ *ad eundum*. Mat. 24.1.

Hic denique notandum, quod *Ethpeel duplex est*, 1. Aliquando ܐ radicale pro *Scheva* habet (ܰ,) ut ܐܬܐܟܠ *comestus est*, Fut. ܢܬܐܟܠ, &c. 2. Aliquando ܐ radicale mutatur in ܬ, ut ܐܬܬܟܠ, ܢܬܬܟܠ, ܬܬܬܟܠ, &c.

§. 4. Defectiva prima *Jud*, semper habent (ܰ) in ne, ut ܝܠܕ *genuit*, & ad perfecta referentur, si modo

1. In *Præterito* & *Imperativo* pro more mutes *Scheva* in (ܶ,) ut ܝܠܕ *genuit*, ܝܠܕ *gigne*.

2. In Infinitivo & Futuro mutes ܝ in ܐ præcedente

Ethpeel.

| | *Fœm.* | *Mas.* |
|---|---|---|
| *Pret.* | ܐܬܬܣܝܡܬ | ܐܬܬܣܝܡ |
| | vel | vel |
| | ܐܬܣܝܡܬ | ܐܬܣܝܡ |
| *Benoni.* | | ܡܬܬܣܝܡ |
| *Infin.* | | ܡܬܬܣܡܘ |
| *Imper.* | | ܐܬܬܣܝܡ |
| *Futur.* | | ܢܬܬܣܝܡ |

Aphel.

*Præt.* ܐܣܝܡ. *Ben.* ܡܣܝܡ. Pehil ܡܣܡ. *Infin.* ܡܣܡܘ. *Imper.* ܐܣܝܡ. *Fut.* ܢܣܝܡ.

Sic ܐܣܝܡ *ponam* a ܣܡ *posuit*, cum vocali (ܼ) juxta regulam cap. 9. 6. 6. Gen. 3. 15. *Ethtaphal* eodem modo se habet ac *Ethpeel*.

prima voce, in aliis in ܝ : omnibus aliis tempo-bus & conjugationibus mutatur in ܝ, nisi in *Pael* Ethpaal, in quibus media radicalis ܘ nunc retine-r, ut ܙܘܓ *junxit*; nunc autem mutatur in ܝ, & lud quidem sæpissime, ut ܩܝܡ *stabilivit*; & tunc rfecte flectuntur sicut ܩܛܠ.

Hoc denique observes, quod in omnibus tempori-bus *Ethpeel* nunc simplex nunc duplex ܬ inveniri st; nunc vid. scribitur ܐܬܩܝܡ, nunc ܐܬܬܩܝܡ. Sed larius omnia videre est in decurtato hoc Paradigmate.

Peal.

&c. ܩܡܘ plur. &c. ܩܡܬ ܩܡܬ ܩܡ *Prat.*

ܩܝܡܢ ܩܝܡܝܢ ܩܝܡܐ ܩܐܡ *Benoni.*

ܩܝܡܢ ܩܝܡܝܢ ܩܝܡܐ ܩܝܡ *Pehil.*

ܡܩܡ *Infinit.*

ܩܘܡܝܢ ܩܘܡܘ ܩܘܡܝ ܩܘܡ *Imper.*

&c. ܬܩܘܡܝܢ ܢܩܘܡ *Futur.*

Ethpeel.

2. Omne Præt. fœm. 3. perſ. terminatur in ܝܰܬ݂, & quæ in ܐ in maſc, in ܬ݂ܳ.

3. Tertiæ perſonæ plurales Præteriti in ܘܢ, & quæ in ܐ maſc. ſing, in ܘ. Aliquando autem movent ܘ & aſſumunt ܘܢ, ut pro ܒܥܰܘ, ܒܥܰܘܢ.

4. Omne *Futurum*, *Benoni*, & *Pehil Peal* in (ܐ,) *Pehil Pael* & *Aphel* in ܝ.

5. Omnis *Infinitivus* in ܘܬ, ܐ in ܝ mobile commutato, niſi Infinitivus *Peal* qui deſinit in ܐ.

6. *Imperativus Peal* in ܝ, *Ethpeel* in ܝ, alii omnes in ܐ. Unum autem hic notandum, vid. quod verbum ܦܢܳܐ *convertit* in Imperativo *Ethpaal* ſæpe radicis ultimam amittit, & ſic pro ܐܶܬ݂ܦܰܢܳܐ *convertere*, plerunque occurrit ܐܶܬ݂ܦܢܝ, ut Pſal. 6. 4. Pſ. 90. & paſſim alibi.

Priuſquam autem ipſum Paradigma aggrediar, aliud ulterius conſiderandum eſt, vid. quod quamvis Futurum plerunque deſinit in ܐ (uti antea dictum eſt) ut ܢܶܓܠܶܐ, ܬܶܓܠܶܐ, &c. verbum tamen ܗܘܳܐ *fuit*, facit Futurum ܢܶܗܘܶܐ & ܢܶܗܘܶܐ *erit* m. ܬܶܗܘܶܐ & ܬܶܗܘܶܐ *erit* fœm. ܐܶܗܘܶܐ & ܐܶܗܘܶܐ *ero*. Ut omnia autem

# CAP. XII.

## *De Defectivis tertia radicali.*

Efectiva ultima *Jud* & ultima *Olaph* eodem modo flectuntur, niſi in Præterito Peal, in quo defectiva ܝ ſic formantur.

ܒܢܝ

*ædificavit.*

Sing.

| *Fœm.* | *Maſ.* | |
|---|---|---|
| ܒܢܝܬ | ܒܢܝ | 3. |
| ܒܢܝܬܝ | ܒܢܝܬ | 2. |
| | ܒܢܝܬ | 1. c. |

Plur.

| | *Maſ.* | |
|---|---|---|
| ܒܢܝܢ & ܒܢܝ | ܒܢܘ | 3. |
| ܒܢܝܬܝܢ | ܒܢܝܬܘܢ | 2. |
| ܒܢܝܢܢ & | ܒܢܝܢ | 1. c. |

Quod ad reliquam formationem defectivorum ܝ & hæ obſerventur regulæ.

1. Omne Præteritum maſculinum 3. perſ. terminatur in (ܝ) & Præt. *Peal* etiam in ܐ.

2. omne

*Pael.* ܡܒܢܐ ܡܒܢܝܐ &c.

*Ethpa.* ܡܬܒܢܐ ܡܬܒܢܝܐ &c.

*Aphel.* ܡܒܢܐ ܡܒܢܝܐ ܡܒܢܝܢ ܡܒܢܝܢ̈

*Ethta.* ܡܬܬܒܢܐ &c.

Pehilin.

*Peal.* ܒܢܐ ܒܢܝܐ ܒܢܝܢ ܒܢܝܢ̈

*Pael.* ܡܒܢܝ ܡܒܢܝܐ ܡܒܢܝܢ ܡܒܢܝܢ̈

*Aphel.* ܡܒܢܝ ܡܒܢܝܐ ܡܒܢܝܢ ܡܒܢܝܢ̈

Infinitivi.

*Peal.* ܡܒܢܐ

*Ethpe.* ܡܬܒܢܝܘ

*Pael.* ܡܒܢܝܘ

*Ethpa.* ܡܬܒܢܝܘ

*Aphel.* ܡܒܢܝܘ

*Ethta.* ܡܬܬܒܢܝܘ

Imperativi.

...atem clarius elucescant, jam *Paradigma* hujusce ver-
...i proponam.

*Paradigma desinentium in* ܐ.

*Præterita omnium conjugationum.*

1.c, 2.*fœ*. 2. *m*. 3.*fœ*. 3. *m*.

ܒܢܐ ܒܢܬ ܒܢܝܬ ܒܢܝܬܝ ܒܢܝܬ *sing. Peal.*

ܒܢܘ ܒܢܝ & ܒܢܝܢ ܒܢܝܬܘܢ ܒܢܝܬܝܢ *pl.*

ܒܢܝܢ ܒܢܢ

ܐܬܒܢܝ ܐܬܒܢܝܬ ܐܬܒܢܝܬ &c. *Ethpe.*

ܒܢܝ ܒܢܝܬ ܒܢܝܬ &c. *Pael.*

ܐܬܒܢܝ ܐܬܒܢܝܬ &c. *Ethpa.*

ܐܒܢܝ ܐܒܢܝܬ ܐܒܢܝܬ &c. *Aphel.*

ܐܬܬܒܢܝ ܐܬܬܒܢܝܬ &c. *Ethta.*

Benoni in

ܒܢܐ ܒܢܝܐ ܒܢܝܢ ܒܢܝܢ *Peal.*

ܡܬܒܢܐ ܡܬܒܢܝܐ &c. *Ethpe.*

*Pael.*

## CAP. XIII.

### *De Adverbio.*

HActenus (Deo assistente) de *declinabilibus* egimus: sequuntur *indeclinabilia*, quæ sunt *Adverbium*, *Præpositio*, *Conjunctio*, & *Interjectio*.

Jam de adverbio.

Adverbia loci, ܬܢܢ *hic*, ܠܟܐ *huc*, ܬܡܢ ἐκεῖ *ibi*, ܡܢ ܬܡܢ ἐκεῖθεν. Mat. 4. 21. ܐܝܟܐ *ubi?*

Temporis, ܗܫܐ *nunc*, ܡܢ ܗܫܐ *deinceps*, ܗܝܕܝܢ *hinc*, ܡܢ ܗܝܕܝܢ *exinde*, ܡܢ ܟܕܘ *jam, nunc*, ܡܟܝܠ ܐܝܕܐ Mat. 25. 26. ܡܚܪ *cras*, ܐܬܡܠܝ *heri*.

Similitudinis, ܐܝܟ, ܐܝܟܢ, ܐܝܟܢܐ *quemadmodum*, *sicut*, ܗܟܢܐ *sic*, *ita*.

Intentionis, ܛܒ, ܛܒܐ ὅλως *omnino*, ܝܬܝܪ *plus*, *magis*.

Affirmationis, ܐܝܢ *na*, *certe*.

Negationis, ܠܐ, ܠܘ *non*.

Dubitationis, ܟܒܪ, ܟܝ τάχα *forsan*, *fortasse*.

Qualitatis,

Imperativi.

ܒܢܝ ܒܢܝ ܒܢܘ ܒܢܝܢ *Peal.*

ܐܬܒܢܝ ܐܬܒܢܝ &c. *Ethpe.*

ܒܢܐ ܒܢܐ ܒܢܘ ܒܢܝܢ *Pael.*

ܐܬܒܢܐ &c. *Ethpa.*

ܐܒܢܐ ܐܒܢܐ &c. *Aphel.*

ܐܬܬܒܢܐ. *Ethta.*

Futura.

ܢܒܢܐ ܬܒܢܐ ܬܒܢܐ ܬܒܢܝܢ ܐܒ *Peal.*

ܢܒܢܘܢ ܢܒܢܝܢ ܬܒܢܘܢ ܬܒܢܝܢ ܢܒ

ܢܬܒܢܐ ܬܬܒܢܐ &c. *pl.* ܢܬܒܢܘܢ ܢܬܒ *Ethp.*

ܢܒܢܐ ܬܒܢܐ &c. *Pael.*

ܢܬܒܢܐ ܬܬܒܢܐ &c. *Ethpa.*

ܢܒܢܐ ܬܒܢܐ &c. *Aphel.*

ܢܬܬܒܢܐ &c. *Ethta.*

CAP.

## CAP. XV.

### *De Conjunctione.*

Conjunctiones conditionales, ܐܶܢ *ſi*, ܐܶܠܳܐ, ܐܶܢ ܠܳܐ *niſi*.

Segregativæ, ܐܶܠܳܐ ἀλλὰ *ſed*, ܕܶܝܢ δὲ *vero*.

Diſjunctivæ, ܐܰܘ ܐܳܘ *vel, ſive*. Mat. 15. 17.

Cauſales, ܓܶܝܪ γὰρ *enim*. ܡܶܛܽܠ *eo quod*, ܡܶܛܽܠ ܗܳܢܳܐ ἀνθ᾽ ὧν *propterea*. Luc. 19. 44. ܡܶܛܽܠ ſequente ܕ, *nam*. Eſa. 1. 2.

Rationales, ܡܶܟܺܝܠ, ܗܳܟܺܝܠ, ܗܳܝܕܶܝܢ, ܡܶܛܽܠ, ܡܶܛܽܠ ܗܳܕܶܐ, *ergo, itaque, propterea, idcirco*, ܟܰܝ *itaque* quod etiam denotat ἄρα: & ſæpe cum interrogativis uſurpatur, ut ܡܰܢܽܘ ܟܰܝ τίς ἄρα?

Copulativæ, ܘ, ܐܳܦ, ܐܽܦ, *&, etiam*, ܬܽܘܒ *quoque*: ܘ autem plerunque præfigitur per Scheva.

Qualitatis, ܡܓܢ εἰκῆ *frustra.* Perquam plurima etiam Adverbia *qualitatis* oriuntur ab adjectivis ad finem eorum assumendo ܐܝܬ, ut ܒܝܫ *malus,* ܒܝܫܐܝܬ *male.* ܚܟܝܡ *sapiens,* ܚܟܝܡܐܝܬ *sapienter.* Sed hujusmodi innumera ubique occurrunt.

---

## CAP. XIV.

### *De Præpositione.*

PRæpositiones sunt, vel *separabiles* vel *inseparabiles.*

§. 1. Separabiles sunt ܠܘܬ *ad,* ܒܝܢ, ܒܝܢܝ, Gen. 1. 6. *inter.* ܒܬܪ, ܒܣܬܪ *post, retro,* ܬܚܬ vel ܬܚܝܬ ὑπὸ, κάτω *sub,* ܥܡ *cum,* ܠܘܩܒܠ *contra,* ܡܛܠ *propter,* ܡܢ *a, ab, ex.*

§. 2. Inseparabiles sunt, ܠ *ad, in, propter,* ܒ *in, cum, per, propter* : ܡ etiam usurpatur tanquam inseparabilis cum quibusdam particulis, ut ܡܚܕܐ *statim* a ܡܢ & ܚܕܐ ἀπὸ μιᾶς.

# GRAMMATICÆ SYRIACÆ
## LIBER SECUNDUS.
# DE SYNTAXI.

### CAPUT PRIMUM.

## De Nomine.

UT in parte *Etymologica*, ſic etiam & in hac Syntactica (Deo volente ſimul & aſſiſtente) omnes partes orationis, quanta poſſumus brevitate, percurremus. In primo ideo hoc capite de *nomine*, eoque tam *ſubſtantivo* quam *adjectivo* agemus. De quibus ſigillatim ſequentes obſerventur canones.

§. 1. Subſtantivum cum ſubſtantivo ejuſdem rei caſu, genere, & numero convenit. Sic

1 Reg. 5. 7. ܘܥܠ ܕܓܘܢ ܐܠܗܢ *& contra Dagonem Deum noſtrum.*

Act. 1. 11. ܓܒܪܐ ܓܠܝܠܝܐ *viri Galilæi.*

v. 16. ܓܒܪܐ ܐܚܝܢ *viri fratres.*

Act. 2. 22. ܓܒܪܐ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ *viri filii Iſrael.*

§. 2. Ejuſdem ſubſtantivi repetitio diſtributionem efficit, & aliquando emphaſin denotat & multitudinem.

1. Diſtributionem,

# CAP XVI.

## De Interjectione.

Interjectiones obsecrantis, ܒܒܥܘܬܐ *quaeso*, ܐܘ *obsecro*.

Comminantis, ܘܝ. *va*.

Dolentis, ܐܘܝ, ܐܘܗ, ܘܗܘ *heu, proh*. ܘܝܠܝ, *va mihi*.

Optantis, ܠܘܝ, ܐܠܘܗܝ *utinam*.

Exclamantis, ܐܝܗܐ, ܐܝܟ, ܗܘܝ, *Euge, Vah*, ܐܘ ܐ.

Detestantis, ܚܣ *absit*, ܦܘܝ pui, quod plerunque post se habet ܡܢ, ut ܦܘܝ ܡܢ ܥܠܡܐ *detestor mundum*.

Demonstrantis, ܗܐ, ܗܪܐ *en, ecce*, quae tamen Particula aliquando est tantum completiva, ut Marc. 121.

*Finis Libri primi.*

Act. 2. 4. *Et incipiebant loqui* ܒܠܫܳܢ ܠܫܳܢ *lingua lingua*, i. e. variis, diverſis linguis.

§. 3. Subſtantivum unum regit aliud diverſæ rei in genitivo caſu, at hic prius ſubſtantivum eſt in forma conſtructa, ut

Pſal. 59. 1. ܥܳܡܪܰܝ ܐܰܪܥܳܐ *incolæ terræ.*

Ibid. ܒܢܰܝ ܐܰܪܥܳܐ *filii terræ.*

Mat. 2. 1. ܒܝܰܘܡܰܝ ܗܶܪܳܘܕܶܣ *in diebus Herodis.*

Sed exempla ubique ſunt in promptu.

4. Pro forma illa *Conſtructa* ſubſtantivum in forma *Emphatica* ſeu *Abſoluta* vi particulæ ܕ ſequentis regit alterum in genitivo caſu, ut

Pſal. 5. 8. ܘܶܐܢܳܐ ܒܣܽܘܓܳܐܐ ܕܛܰܝܒܽܘܬܳܟ *ſed ego in multitudine bonitatis tuæ.*

Ecclef. 6. 9. ܛܳܒ ܚܶܙܘܳܐ ܕܥܰܝܢܶܐ ܡܶܢ ܗܰܠܳܟܬܳܐ ܕܢܰܦܫܳܐ *melior eſt aſpectus oculorum quam inceſſus animæ.*

Eſa. 1. 3. ܐܽܘܪܝܳܐ ܕܡܳܪܶܗ *præſepe domini ſui.*

Luc. 1. 69. ܩܰܪܢܳܐ ܕܦܽܘܪܩܳܢܳܐ *cornu ſalutis.*

Mat. 2. 2. ܡܰܠܟܳܐ ܕܝܺܗܽܘܕܳܝܶܐ *rex Judæorum.*

5. Horum ſubſtantivorum *poſterius* pro *adjectivo* nonnunquam ponitur, ut

Num. 17. 2. ܘܣܒ ܡܢܗܘܢ ܚܘܛܪܐ ܚܘܛܪܐ *accipe ab illis virgam virgam*, i. e. *singulas virgas.*

Mat. 26. 22. ܚܕ ܚܕ ܡܢܗܘܢ *unus unus ex* ..., i. e. *singuli eorum.*

Marc. 6. 39. ܣܡܟܝܢ ܣܡܟܝܢ *classes classes*, ... *in plures & ordine distributas convivantium classes.*

Act. 17. 18. ܐܢܫ ܐܢܫ ܡܢܗܘܢ *homo homo illis*, i. e. *quidam ex illis.*

2. Multitudinem,

Gen. 14. 10. *Et vallis Sodomitarum* ܒܐܪܐ ܒܐܪܐ ...*i putei Bituminis*, i. e. *multi putei.*

Exod. 8. 14. ܘܟܢܫܘ ܐܢܘܢ ܟܘܪܝܢ ܟܘܪܝܢ *&* ...*gregarunt eos acervos acervos*, i. e. *multos acer-*...

Inter duo illo substantiva intercedente copula diver-...s significatur, ut

Psal. 12. 3. ܒܠܒܐ ܘܒܠܒܐ *in corde & in* ...*de*, i. e. *diverso corde, uno in ore, alio in pectore.*

Num. 1. 52. ܘܢܫܪܘܢ ܒܢܝ̈ ܐܝܣܪܝܠ ܓܒܪ ܒܡܫܪܝܬܗ ܘܓܒܪ ܒܬܓܡܗ ܒܚܝܠܘܬܗܘܢ, *Et habita-*...*nt filii Israel, vir in castris suis, & vir in turma* ..., i. e. unus ibi & alius hic.

Et etiam aliquando sine copula, ut

Act.

## *De Nomine Adjectivo.*

§. 1. Adjectivum convenit cum suo substantivo genere, numero, & casu, præcedente vero substantivo, (si adjectivum enim præcedat supplet locum verbi substantivi,) ut

Eccles. 8. 3. ܘܠܐ ܬܩܘܡ ܒܡܠܬܐ ܒܝܫܬܐ & *ne persistas in re mala.*

Esa. 1. 4. ܒܢ̈ܝܐ ܡܚܒ̈ܠܐ *filii corrupti.*

Mat. 3. 17. ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ *filius dilectus.*

Mat. 7. 17. ܟܠ ܐܝܠܢܐ ܛܒܐ ܦܐܪ̈ܐ ܛܒ̈ܐ ܥܒܕ *omnis arbor bona bonos fructus fert.*

Aliquando autem, idque eleganter, inter substantivum & adjectivum intercedit ܕ, ut

Eccles. 7. 15. ܒܝܘܡܐ ܕܛܒܬܐ *in die bono.*

Esa. 1. 6. ܕܘܟܬܐ ܕܚܠܝܡܐ *locus sanus.*

Ibid. ܘܡܚ̈ܘܬܐ ܕܡܚܒ̈ܠܢ *& plagæ tumentes.*

§. 2. Omnia Adjectiva nominalia & participialia in gradu positivo & in forma constructa regunt genitivum, qui apud Latinos nunc per Ablativum nunc per Accusativum exponitur, ut

1 Par. 12. 8. ܓܒܪ̈ܐ ܬܩܝܦܝ ܚܝܠܐ *homines valentes robore.*

Ecclef. 8. 10. ܘܡܢ ܐܬܪܐ ܕܩܘܕܫܐ ܐܙܠܘ *et de loco sanctitatis abierunt*, i. e. et de loco sancto.

Mat. 3. 4. ܕܒܫܐ ܕܕܒܪܐ *mel sylva*, i. e. mel sylvestre.

Act. 16. 6. ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ *Spiritus sanctitatis*, i. e. Spiritus sanctus.

Heb. 9. 4. ܩܣܛܐ ܕܕܗܒܐ *urna auri*, i. e. aurea.

6. Sic etiam substantivum cum præpositione sæpe usurpatur pro adjectivo, ut

1 Par. 12. 1. ܘܗܢܘܢ ܥܡ ܒܚܝܠܬܢܘܬܐ *et illi cum fortitudine aderant omnes Davidi*, i. e. et illi fortes.

Psal. 29. 4. ܩܠܗ ܕܡܪܝܐ ܒܚܝܠܐ ܩܠܗ ܕܡܪܝܐ ܒܫܘܒܚܐ *vox Domini in potentia, vox Domini in gloria*, i. e. vox Domini est potens, vox Domini est gloriosa.

Esa. 1. 5. ܟܠܗ ܪܝܫ ܠܟܐܒܐ ܘܟܠܗ ܠܒܐ ܠܥܩܬܐ *omne caput ad dolorem & omne cor ad mœrorem*, i. e. omne caput dolens est, & omne cor mœrens.

Hactenus de nomine substantivo.
Sequitur nomen Adjectivum.

De

1 Par. 12. 22. ܡܛܠ ܕܟܠܗܘܢ ܓܢܒܪ̈ܐ ܒܚܝܠܗܘܢ *quia omnes illi erant valentes in robore*, i. e. valentiſſimi.

Sic dicimus ܪܒܐ ܒܢܡܘܣܐ *magnum in lege*, i. e. præceptum maximum. Sic & dicimus ܥܬܝܪ ܒܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ *Dives in filiis hominis*, i. e. ditiſſimus omnium.

Sic denique dicimus ܒܝܫܐ ܛܒ vel ܒܝܫܐ ܕܛܒ uti occurrit Mat. 8. 28. *bene malus*, i. e. peſſimus.

*Appendix ad Nomen.*

Ut apud Hebræos, ſic etiam & apud Syros, nomina ܒܝܬ *domus* & ܒܪ *filius* inſignes faciunt periphraſes, ut

§. 1. ܒܝܬ *domus.*

Pſal. 31. 3. ܒܝܬ ܓܘܣܐ *domus refugii*, i. e. refugium, uti & ſæpiſſime occurrit in Pſalmis.

Mat. 5. 25. ܒܝܬ ܐܣܝܪ̈ܐ *domus vinctorum*, i. e. carcer.

Mat. 9. 9. ܒܝܬ ܡܟܣ̈ܐ *domus tributorum*, i. e. telonium.

Ibid. ܐܚܝ̈ܕܝ ܣܝ̈ܦܐ ܘܬܪ̈ܣܐ *tenentes enses & clypeos.*

Aliquando intercedit præpositio.

1. Par. 12. 8. ܘܪ̈ܘܪܒܝܢ ܒܩܘܡܬܐ *& ingentes statura.*

§. 3. Adjectivi gradus *comparativus* fit per ܡܢ aut ܝܬܝܪ, ut

Prov. 22. 1. ܡܓܒܝܐ ܗܘ ܫܡܐ ܡܢ ܥܘܬܪܐ ܣܓܝ̈ܐܐ *excellens est nomen præ divitiis multis,* i. e. excellentius est.

Eccles. 6. 3. ܐܡܪܬ ܕܛܒ ܗܘ ܡܢܗ ܝܚܛܐ *dico quod melior est abortivus quam ille.*

Galat. 4. 27. ܕܣܓܝܐܝܢ ܗܘܘ ܒܢ̈ܝܗ ܕܨܕܝܬܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܒܢ̈ܝܗ ܕܒܥܝܠܬܐ *dico quod plures sunt filii desertæ quam filii maritatæ.*

§. 4. Adjectivi gradus superlativus fit per præpositionem ܒ, vel etiam per ܛܒ, idque vel simpliciter vel addito ܕ, ut

1 Reg. 5. 9. ܡܚܘܬܐ ܪܒܬܐ ܕܛܒ *plaga maxima.*

1 Par.

Hujusmodi autem passim obvia sunt. Hæc sufficiant ad ostendendum quomodo ܒܢ̈ܝ ܣܘܪܝܝܐ Syri semetipsos exprimere soliti fuerunt.

Hactenus ideo de nomine. Sequitur Pronomen.

---

## CAP. II.

### *De Pronomine.*

OMnem Pronominum Syntaxin ad tria capita referemus. 1. De Pronomine *separato*. 2. De Pronomine inseparabili affixo *nominibus*. 3. De Pronomine inseparabili affixo *verbis*.

In hoc ideo capite de Pronomine *separabili* agemus.

§. 1. Interrogativa ܡܢ de *Persona* & ܡܢ ܡܢܐ & ܡܢܐ de *re*, vocibus utriusque generis & numeri inserviunt; at ܡܢܘ in interrogando masculino singulari tantum inservit, ut

Esa. 1. 12. ܡܢܘ ܒܥܐ ܗܠܝܢ *quis postulat hæc?*

Mat. 3. 7. ܡܢܘ ܚܘܝܟܘܢ *quis vobis ostendit?*

Mat. 8. 27. ܡܢܘ ܗܢܐ *quis est iste?*

Si ܡܢܘ substantivo postponatur gignendi casu

 efferendum

Mat. 23. 28. ܒܝܬ ܩܒܘܪܐ *domus sepulchri*, i. sepulchrum.

Marc. 12. 41. ܒܝܬ ܓܙܐ *domus gazæ*, i. e. *thesaurus*.

Luc. 19. 29. ܒܝܬ ܙܝܬܐ *domus olivæ*, i. e. olivetum.

Heb. 9. 4. ܒܝܬ ܒܣܡܐ *domus aromatum*, i. e. thuribulum.

Jac. 2. 6. ܒܝܬ ܕܝܢܐ *domus judicii*, i. e. ria.

Phil. 2. 2. ܒܝܬ ܡܫܪܝܐ *domus diversorii*, i. e. diversorium.

§. 2. ܒܪ *filius*.

Luc. 1. 58. ܒܢܝ ܛܘܗܡܐ *filii cognationis*, i. e. cognati.

Luc. 7. 12. ܒܢܝ ܡܕܝܢܬܐ *filii civitatis*, i. e. cives.

Act. 21. 12. ܒܢܝ ܐܬܪܐ *filii loci*, i. e. incolæ.

Act. 25. 12. ܒܢܝ ܡܠܟܗ *filii concilii ejus*, i. e. consiliarii ejus.

1 Cor. 12. 13. ܒܢܝ ܚܐܪܘܬܐ *filii libertatis*, i. e. liberi.

Hujusmodi

Si autem sit interrogativum aliter se habet, ut

Mar. 11. 28. ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ *quo dominio? qua potestate?*

§. 4. ܐܝܕܐ *quæ, qualis*, nomina fœminina singularia refert, ut

2 Cor. 6. 14. ܐܝܕܐ ܫܘܬܦܘܬܐ *quæ communicatio?* At ܐܝܠܝܢ nominibus pluralibus utriusque generis inservit, ut

Rom. 8. 30. ܠܐܝܠܝܢ ܕܩܕܡ ܪܫܡ ܠܗܘܢ ܩܪܐ *quos prædestinavit, ipsos vocavit.*

§. 5. Demonstrativi repetitio distributionem indicat, ut

Judic. 18. 4. ܗܟܢܐ ܘܗܟܢܐ *sic & sic* fecit mihi, i. e. ad hunc & illum modum.

---

## CAP. III.

### *De Pronomine cum Nomine.*

§. 1. PRonomen inseparabile est vel *præfixum* vel *affixum*.

Præfixum unicum est, ܕ, valetque idem quod Hebræorum אֲשֶׁר. Præfigitur autem per *Scheva*, quod ante vocem a Scheva incipientem pro more convertitur in (ִ,) ut

Esa. 1. 29. ܡܢ ܦܬܟܪܐ ܕܨܒܘ *ab idolis quæ petierunt.*

Rom.

ferendum erit : Hinc etiam ܕ notam hujus casus aliquando sibi præfixam habet, ut

Mat. 22. 42. ܒܰܪ ܡܰܢܘ *cujus filius?*

Vers. 20. ܕܡܰܢܘ ܨܰܠܡܳܐ ܗܳܢܳܐ *cujus est hæc imago?* Sic & ܡܰܢ si substantivo postponatur genitivum possessoris notat, ut

Gen. 24. 47. ܒܰܪܰܬ ܡܰܢ ܐܰܢ̱ܬܝ *cujus filia es?*

§. 2. ܡܰܢ sequente ܕ vicem Pronominis *Relativi* supplet, ut

Mat. 5. 22. ܕܟܽܠ ܡܰܢ ܕܢܶܪܓܰܙ ܥܰܠ *quod omnis qui irascetur.*

Mat. 23. 12. ܡܰܢ ܓܶܝܪ ܕܢܰܪܺܝܡ ܢܰܦܫܶܗ *qui enim exaltabit semet.*

Sic etiam ܡܶܕܶܡ sequente ܕ aliquando *rem* vel *id* significat, ut

Act. 17. 24. ܟܽܠ ܡܶܕܶܡ ܕܺܐܝܬ ܒܶܗ *omne id quod est in eo.*

§. 3. Relativum ܐܰܝܢܳܐ *qui*, *qualis*, nominibus masculinis ancillatur, & semper (nisi sit interrogativum) post se requirit ܕ. Sic dicimus ܐܰܝܢܳܐ ܕܫܳܡܰܥ *qui audit.* ܐܰܝܢܳܐ ܕܦܰܩܶܕ *qui præceperit.*

Si

*nos,* ܕܝܠܢ *nostrum,* ܠܢ *nobis & nos,* ܡܢܢ *a nobis :* sic ܗܘ *ille,* ܕܝܠܗ *illius,* ܠܗ *illi & illum,* ܡܢܗ *ab illo :* sic denique ܗܢܝܢ *illa,* ܕܝܠܗܝܢ *illarum,* ܠܗܝܢ *illis* fœ. ܠܗܝܢ vel ܐܢܝܢ *illas.* ܡܢܗܝܢ *ab illis,* & sic de omnibus aliis.

Hic ideo notandum, quod affixa quibus præponitur ܕܝܠ, usurpantur ut Pronomina possessiva, ut ܕܝܠܝ *meus, mea, meum.* ܕܝܠܟ *tuus, a, um.* ܕܝܠܗ *suus, sua, suum.* ܕܝܠܢ *noster, a, um.* ܕܝܠܟܘܢ *vester, vestra, vestrum.*

§. 4. Hæc Affixa junguntur vel nominibus vel verbis : (de verbis proximo capite :) & nominibus vel masculinis vel fœmininis. Primo de masculinis : in hisce autem in utroque numero junguntur formæ emphaticæ, in singulari abjecto ܐ, in plur. ܐ̈, sic,

m. 8. 14. ܕܒܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܡܬܕܒܪܝܢ

*spiritu Dei ducuntur.* Sic passim.

§. 2. Affixa oriuntur a Pronominibus integris, idque modo,

| | | | |
|---|---|---|---|
| ܐܢܐ | | (4) ܝ *meus, a, um,* *me.* | ܝ *mei, æ, a.* |
| ܚܢܢ | | ܢ *noster, a, um, nos.* | ܝܢ *nostri, æ, a.* |
| ܐܢܬ | | ܟ *tuus, a, um, te.* | ܝܟ *tui, æ, a.* |
| ܐܢܬܘܢ | | ܟܘܢ *vester, vos.* | ܝܟܘܢ *vestri.* |
| ܐܢܬܝ | fit | ܟܝ *tua, te, fæ.* | ܝܟܝ *tuæ, vos, fæ.* |
| ܐܢܬܝܢ | | ܟܝܢ *vestra, vos, fæ.* | ܝܟܝܢ *vestræ.* |
| ܗܘ | | ܗ *ejus,* cum sing. | ܘܗܝ *ejus* plur. |
| ܗܢܘܢ | | ܗܘܢ *illorũ* sing. *illos.* | ܝܗܘܢ *illorũ, illos* plu. |
| ܗܝ | | ܗ *ejus* sing. *eam.* | ܝܗ *ejus* plur. |
| ܗܢܝܢ | | ܗܝܢ *illarum* sing. *illas.* | ܝܗܝܢ *illarũ* plur. |

§. 3. Si addas hæc affixa finibus ܕܝܠ, ܠ & ܠܘܬ, formabunt casus suorum primitivorum. Ex. gr. ܚܢܢ

*nos,*

sed *pum*. Psal. 49. 2. Sic ܕܠܒܝ *cordis mei*, legitur *dleb* : & sic in omnibus aliis, nisi sequatur pronomen ܗܘ, tunc enim ܗ occultatur & (ܝ) reducitur ad dictionem præcedentem, ut ܕܒܪܝ ܗܘ *filii mei est*. Gen. 37. 33. Hinc autem est, quod in conjunctione hoc ab aliis affixis nonnunquam discrepat: Nam,

1. Si nomen in forma simplici ad ultimam syllabam habet vocalem aliquam, in illa forma assumit hoc affixum nihil mutato. Sic ܪܚܡ *amicus*, ܪܚܡܝ *amicus meus*, at alia affixa recipit in forma *emphatica*, ut ܪܚܡܗ *amicus ejus*, &c. Sic etiam ܗܝܟܠ *templum*, ܗܝܟܠܝ *templum meum*. Sic ܫܡ *nomē*, ܫܡܝ *nomen meū*. ܕܡ *sanguis*, ܕܡܝ *sanguis meus*. At ܒܪ *filius*, quia habet (ܳ) in fine pro (ܰ,) hic suum recipit (ܰ,) ut ܒܪܝ *filius meus*. Prov. 6. 1. c. 7. 1. & passim ibi.

2. Quæ formant emphaticam in ܝܐ, abjecto ܐ ad ܝ recipiunt hoc affixum ܝ, ad prius *Jud* assumpto (ܝ,) ut ܛܠܝܐ *puer*, ܛܠܝܝ *puer meus*. A forma ܫܪܝܐ fit ܫܪܝܝ shroi *solutio mea*, ab ܗܕܝܐ fi

ܗܕܝܝ

| Plur. | | Sing. | |
|---|---|---|---|
| | ܡܰܠܟܶ̈ܐ | | ܡܰܠܟܳܐ |
| | *Reges.* | | *Rex.* |
| *ges mei* | ܡܰܠܟܰ̈ܝ | *Rex meus* | ܡܰܠܟܝ |
| *tui*, m. | ܡܰܠܟܰ̈ܝܟ | *R. tuus*, m. | ܡܰܠܟܳܟ |
| *g. tui*, fœ. | ܡܰܠܟܰ̈ܝܟܝ | *Rex tuus*, fœ. | ܡܰܠܟܶܟܝ |
| *ges. ejus*, m. | ܡܰܠܟܰ̈ܘܗܝ | *Rex ejus*, m. | ܡܰܠܟܶܗ |
| *ges ejus*, fœ. | ܡܰܠܟܶ̈ܝܗ̇ | *Rex ejus*, fœ. | ܡܰܠܟܳܗ̇ |
| *ges nostri*, c. | ܡܰܠܟܰ̈ܝܢ | *Rex noster*, c. | ܡܰܠܟܰܢ |
| *g. vestri*, m. | ܡܰܠܟܰ̈ܝܟܽܘܢ | *Rex vest.* m. | ܡܰܠܟܟܽܘܢ |
| *g. vestri*, fœ. | ܡܰܠܟܰ̈ܝܟܶܝܢ | *R. vester*, fœ. | ܡܰܠܟܟܶܝܢ |
| *g. corum* | ܡܰܠܟܰ̈ܝܗܽܘܢ | *Rex eorum* | ܡܰܠܟܗܽܘܢ |
| *g. earum* | ܡܰܠܟܰ̈ܝܗܶܝܢ | *Rex earum* | ܡܰܠܟܗܶܝܢ |

*Not.* 1. *Jud* in ܡܰܠܟܝ *Rex meus* latet, & vocabulum pronunciatur *malk*, ideoque (ܝ) nunquam scribitur. Sic ܦܽܘܡܝ *os meum*, non legitur *pumi* sed

ܓܒܝܐ, hinc ܓܒܝܘܗܝ *electi ejus*; construct. ܓܒ̈ܝܝ, hinc ܓܒ̈ܝܘܗܝ *electi ejus*, & ſic de reliquis etiam affixis.

*Not.* 4. Hæc tria ܐܒܐ *pater*, ܐܚܐ *frater*, ܚܡܐ *ſocer*, cum prima perſona mutant (ܳ) in (ܽ,) ut ܐܒܝ *pater meus*, niſi ܚܡܐ quod facit ܚܡܝ: in reliquis mutant uſt. ܐ in ܘ. Quocirca hunc in modum recipiunt illa affixa, ܐܒܘܗܝ *pater ejus* maſc. ܐܒܘܗ̇ *pater ejus* fœm. ܐܒܘܟ *pater tuus* maſ. ܐܒܘܟܝ *pater tuus* fœm. Sic ܐܒܘܗܘܢ, ܐܒܘܗܝܢ, ܐܒܘܟܘܢ, ܐܒܘܟܝܢ, ܐܒܘܢ.

§. 5. Hactenus de *maſculinis*. Sequuntur *fœminina*. Fœminina autem recipiunt *affixa* ad formam emphaticam utriuſque numeri, ſolum abjecto ܐ, ut ܡܕܝܢܬܐ *civitas*, emphat. ܡܕܝܢܬܐ; abjice ܐ, & adjice affixum, & habebis ܡܕܝܢܬܗ *civitas ejus*, ܡܕܝܢܬܟ *civitas tua*, ܡܕܝܢܬܢ *civitas noſtra*, & ſic de omnibus aliis in ſingulari, ut & in plurali numero, ܡܕܝܢ̈ܬܐ *civitates*, ܡܕܝܢ̈ܬܝ *civitates me*

ܡܕܝܢ̈ܬܟ

ܗܓܝܝ *meditatio mea.* Illud autem ܗܓܝܓܝ *meditationem meam,* Psal. 5. 2. uti scribitur in Bibliis nostris *Polyglottis*, videtur esse pro ܗܓܝܓܝ uti est in editione Erpeniana. Si quæ autem occurrunt in ܝ desinentia, in illa forma sunt & nuda & affixo hoc primæ personæ induta.

Eadem autem anomalia quæ est in conjunctione affixi ܗ est etiam in conjunctione ܗܘܢ, ut ܗܝܟܠܗܘܢ *templum eorum.* ܫܡܗܘܢ *nomen eorum.* ܛܠܝܗܘܢ *puer eorum.*

*Not.* 2. ܗܝ in ܡܠܟܘܗܝ *reges ejus* non legitur, sed verbum pronunciatur *malkau*, vel ut aliqui volunt *malkaü*, idque ob loca quædam Novi Testamenti ubi scribitur ܡܠܟܘܗܝ. Dicunt enim quod illud (ܘ) tantum ostendit (ܝ) non efficere diphthongum cum ܘ, sed per diæresin legendum *aü*. Sic etiam ܝ & ܝ ult. in ܡܠܟܝܟܝ *reges tui* fœm. latet, ideoque nec unquam scribitur, sed profertur *malkaik*.

*Not.* 3. Quæ faciunt simplicem Pluralem in ܝܢ, emph. in ܐ, & constructâ in ܝ, & ad emph. & ad constructâ formâ recipiunt *affixa*, ut ܓܒܝܢ *electi* emph. ܓܒܝܐ

## CAP. IV.

### *De Pronomine cum Verbo.*

§. 1. EAdem affixa quæ inserviunt Nominibus inserviunt etiam & verbis, nisi quod pro (ܝ) hic est ܢܝ, & pro ܗܽܘܢ & ܗܶܝܢ utuntur ܐܶܢܽܘܢ & ܐܶܢܶܝܢ. Non enim recte dico ܒܢܳܗܽܘܢ *ædificavit eos*, sicut recte dico ܒܢܳܟܽܘܢ *ædificavit vos*, sed ܒܢܳܐ ܐܶܢܽܘܢ *ædificavit eos*. Sed hæc videbis in Paradigmate.

§. 2. Si Verbum primæ aut secundæ personæ cum affixo ejusdem est efferendum, ut reciproca sit significatio, Syri vel utuntur conjugatione *Ethpeel*, vel verbo illo elegantissima quadam loquendi formula adjiciunt ܢܰܦܫܳܐ *anima* vel ܩܢܽܘܡܳܐ *substantia* vel ܪܽܘܚܳܐ *spiritus*, (nudum autem affixum omnino respuunt,) ut

Mat. 27. 40. ܦܰܨܳܐ ܢܰܦܫܳܟ *libera animam tuam*, i. e. libera teipsum.

1 Cor. 4. 3. ܐܶܠܳܐ ܐܳܦܠܳܐ ܐܢܳܐ ܢܰܦܫܝ ܕܳܐܶܢ ܐܢܳܐ *sed neque meipsum judico.*

ܡܕܝܢܬܟܝ *civitates tua* fœm. ܡܕܝܢܬܟܘܢ *civitates vestræ*. Et sic in omnibus aliis. Sed,

*Not*. 1. Hic etiam ܝ primæ & secundæ personæ m. singul. non legitur, ut ܡܕܝܢܬܝ *mdinoth* *civitates mea*, ܡܕܝܢܬܟ *mdinothek civitates tua* m.

*Not*. 2. Quæ in penultima habent Scheva mobile, in affixis primæ singularis & secundæ & tertiæ utriusque generis in Plurali, mutant Scheva in vocalem primam seu in (ᵛ,) ut ܡܓܕܠܐ *turris*. Hinc ܡܓܕܠܝ *turris mea*. Sic ܡܓܕܠܟܘܢ *turris vestra*, ܡܓܕܠܗܘܢ *turris eorum*.

*Not*. 3. ܚܕܘܬܐ & ܨܠܘܬܐ cum aff. primæ personæ per ܘ habent (ᵛ,) ut ܚܕܘܬܝ *gaudium meum*. Joh. 15. 11.

*Not*. 4. Cum Cardinalia numeralia recipiunt affixa modum singularium, affixa valent Pronomina possessiva, ut ܥܣܪܬܟ *decem tui*. Sic ܚܕܥܣܪܬܗ *undecim ejus*, de Christi discipulis passim in Evangelio. Hucusque de Pronomine Nominibus affixo: sequuntur Pronomina quatenus verbis affiguntur.

CAP.

pro ܒܢܝܗ *ædificavit eum* utuntur ܒܢܝܘܗܝ, ut Psal. 20. ܥܢܝܘܗܝ *respondit ei.* ܩܪܝܘܗܝ *vocavit eum.* Mat. 18. 37. Quandoque tamen etiam per (ܗ) efferuntur more perfectorum, ut Luc. 14. 4. ܘܐܣܝܗ & *sanavit eum.*

*Not.* 4. Verbum ܐܝܬ *sum, es, est,* in recipiendis affixis ~~semper plerumque~~ plerumque assumit ܝ cum (ܝ,) ut ܐܝܬܝ *sum ego,* ܐܝܬܝܟ *tu es,* ܐܝܬܝܗ *illa est,* ܐܝܬܝܢ *nos sumus,* nisi in tertia persona masc. ubi est ܐܝܬܘܗܝ *ille est.*

## ܦܩܕܬ

*Jussit* fœ.

| | | | |
|---|---|---|---|
| *eum.* | ܦܩܕܬܝܗܝ | *eum.* | ܦܩܕܬܗ |
| *te,* fœ. | ܦܩܕܬܟܝ | *te,* m. | ܦܩܕܬܟ |
| *me,* c. | ܦܩܕܬܢ | *me,* c. | ܦܩܕܬܢܝ |
| *eas.* | ܦܩܕܬ ܐܢܝܢ | *eos.* | ܦܩܕܬ ܐܢܘܢ |
| *vos,* fœ. | ܦܩܕܬܟܝܢ | *vos,* m. | ܦܩܕܬܟܘܢ |

*Not.* 1. Defectiva geminatione secundæ radicalis mutant

*Paradigma.*

ܦܩܕ

*jussit.*

*Præteritum.*

| | | | |
|---|---|---|---|
| *eam.* | ܦܩܕܗ | *jussit eum.* | ܦܩܕܗ |
| *te*, fœ. | ܦܩܕܟܝ | *te*, masc. | ܦܩܕܟ |
| *nos*, c. | ܦܩܕܢ | *me*, c. | ܦܩܕܢܝ |
| *eas.* | ܦܩܕ ܐܢܝܢ | *eos.* | ܦܩܕ ܐܢܘܢ |
| *vos*, fœ. | ܦܩܕܟܝܢ | *vos*, m. | ܦܩܕܟܘܢ |

§. 3. *Not.* 1. Quæ terminantur in (ܶ) retinent suum (ܶ) ubicunque alia retinent suum (ܰ,) ut ܪܚܡ *amavit*, ܪܚܡܗ *amavit eam.*

*Not.* 2. Defectiva prim. ܐ suum (ܶ,) & prim. ܝ suum (ܺ) retinent ubicunque ܦ in ܦܩܕ habet Scheva.

*Not.* 3. Defectiva ult. ܐ, ut ܒܢܐ *ædificavit*, ܓܠܐ *revelavit*, nunquam exprimunt suum ܐ, sed illo abjecto recipiunt omnia affixa præcedente (ܳ,) ut ܒܢܐ *ædificavit*, ܒܢܗ *eam*, ܒܢܟ *te*, ܒܢܢ *nos*; at pro

ܦܩܕܬ

*Jussi.* c.

| | | | |
|---|---|---|---|
| *eam.* | ܦܩܕܬܗ | *eum.* | ܦܩܕܬܗ |
| *te*, fœ. | ܦܩܕܬܟܝ | *te*, m. | ܦܩܕܬܟ |
| *eas.* | ܦܩܕܬ ܐܢܝܢ | *eos.* | ܦܩܕܬ ܐܢܘܢ |
| *vos*, fœ. | ܦܩܕܬܟܝܢ | *vos*, m. | ܦܩܕܬܟܘܢ |

ܦܩܕܘ

*Jusserunt.* m.

| | | | |
|---|---|---|---|
| *eam.* | ܦܩܕܘܗ | *eum.* | ܦܩܕܘܗܝ |
| *te*, fœm. | ܦܩܕܘܟܝ | *te*, masc. | ܦܩܕܘܟ |
| *nos*, com. | ܦܩܕܘܢ | *me*, com. | ܦܩܕܘܢܝ |
| *eas.* | ܦܩܕܘ ܐܢܝܢ | *eos.* | ܦܩܕܘ ܐܢܘܢ |
| *vos*, fœ. | ܦܩܕܘܟܝܢ | *vos*, m. | ܦܩܕܘܟܘܢ |

*Not.* 1. Aliquando inter verbum & affixum assumunt ܢ, ut pro ܦܩܕܘܗܝ *jusserunt eum* ܦܩܕܘܢܗܝ,

mutant (ܿ) in (ܳ,) ut ܕܩܩܬ *comminuit* illa, ܕܩܩܬܗ
...um.

*Not.* 2. Defectiva ult. ܐ nihil mutant cum affixis, ut ܒܢܐ *ædificavit*, ܒܢܝܟ, ܒܢܝܗ, &c.

ܦܩܕܬ

*Jussisti.* m.

| | | | |
|---|---|---|---|
| *eam.* | ܦܩܕܬܗ | *eum.* | ܦܩܕܬܘܗܝ |
| *nos*, c. | ܦܩܕܬܢ | *me*, c. | ܦܩܕܬܢܝ |
| *eas.* | ܦܩܕܬ ܐܢܝܢ | *eos.* | ܦܩܕܬ ܐܢܘܢ |

ܦܩܕܬܝ

*Jussisti* fœ.

| | | | |
|---|---|---|---|
| *eam.* | ܦܩܕܬܝܗ | *eum.* | ܦܩܕܬܝܗܝ |
| *nos*, c. | ܦܩܕܬܝܢ | *me*, c. | ܦܩܕܬܝܢܝ |
| *eas.* | ܦܩܕܬܝ ܐܢܝܢ | *eos.* | ܦܩܕܬܝ ܐܢܘܢ |

ܦܩܕܬܘܢ

*Not.* 1. Hic etiam aliquando est ܢ paragogicum, sicut fuit & in masc. ut enim ibi aliquando pro ܦܩܕܘ fit ܦܩܕܘܢ, & sic recipiunt affixa, ut videre est in notis ad Paradigma, sic etiam & hic pro ܦܩܕܝ̈ aliquando legitur ܦܩܕܝ̈ܢ, & ad ܢ illud recipiunt affixa, ut ܦܩܕܝ̈ܢܳܗܝ *jusserunt fœ. eum,* ܦܩܕܝ̈ܢܳܗ *eam,* &c.

*Not.* 2. Ad hunc modum etiam desinentia ܐ formant hanc personam, ut ܒܢܝ̈ܝ *adificarunt* fœ. ܒܢܝ̈ܳܗ *eam,* ܒܢܝ̈ܳܗܝ *eum,* ܒܢܝ̈ܳܟ *te,* m. ܒܢܝ̈ܟܝ *te,* fœ. & sic de cæteris.

ܦܩܰܕܬܘܢ

*Jussistis* m.

*eam.* ܦܩܕܬܘܢܳܗ *eum.* ܦܩܕܬܘܢܳܗܝ

*nos,* c. ܦܩܕܬܘܢܢ *me,* c. ܦܩܕܬܘܢܢܝ

*eas.* ܦܩܕܬܘܢ ܐܢܝܢ *eos.* ܦܩܕܬܘܢ ܐܢܘܢ

ܦܰܩܕܽܘܢܳܟ, pro ܦܰܩܕܽܘܟ *jusserunt te m.* ܦܰܩܕܽܘܟܝ, &c.

*Not.* 2. Defectiva ult. ܐ formant hanc personam per duplex ܘ, ut a ܒܢܰܘ *ædificarunt*, ܒܢܰܘܗܝ, ܒܢܰܘܗ *eam*, vel mutant prius ܘ in ܐ, ut ܒܢܰܐܘܗ, hinc ܚܙܰܐܘܢܝ *viderunt me.* Joh. 20. vel denique per ܐ & utrumque ܘ simul, ut ܒܥܰܐܘܗ *quæsiverunt eam.* Psal. 54. 3.

Horum autem Pael & Aphel ܒܰܢܝܘ & ܐܰܒܢܝܘ mutant (ܳ) sub secunda radicali in Scheva & tertia recipit vocalem (ܽ,) ut ܒܰܢܝܽܘ, ܒܰܢܝܽܘܟ, ܒܰܢܝܽܘܗܝ, &c.

ܦܩܰܕܝ

*Jusserunt* fœ.

| | | | |
|---|---|---|---|
| *eam,* | ܦܩܰܕܳܝܗ | *eum.* | ܦܩܰܕܳܝܗܝ |
| *te,* fœ. | ܦܩܰܕܳܝܟܝ | *te,* m. | ܦܩܰܕܳܝܟ |
| *nos,* com. | ܦܩܰܕܳܝܢ | *me,* com. | ܦܩܰܕܳܝܢܝ |
| *eas.* | ܦܩܰܕܝ ܐܶܢܝܢ | *eos.* | ܦܩܰܕܝ ܐܶܢܘܢ |
| *vos,* fœ. | ܦܩܰܕܳܝܟܶܝܢ | *vos,* m. | ܦܩܰܕܳܝܟܽܘܢ |

*Not.* 1.

## Benoni.

*jubemus nos.* ܦܳܩܕܺܝܢܰܢ *jubeo ego.* ܦܳܩܶܕ ܐ̱ܢܳܐ

*jub. vos.* ܦܳܩܕܺܝܬܽܘܢ *jubes tu*, m. ܦܳܩܶܕܰܬ

*jub. vos*, fœ. ܦܳܩܕܳܢܳܬܶܝܢ *jubes tu*, fœ. ܦܳܩܕܳܐܢܬܝ

## Pehil.

*jub. nos*, m. ܦܩܺܝܕܺܝܢܰܢ *jubeor ego*, m. ܦܩܺܝܕ ܐ̱ܢܳܐ

*jub. vos*, m. ܦܩܺܝܕܺܝܬܽܘܢ *juberis tu*, m. ܦܩܺܝܕܰܬ

*jub. nos*, fœ. ܦܩܺܝܕܳܢ *jubeor ego*, fœ. ܦܩܺܝܕܳܐ ܐ̱ܢܳܐ

*jub. vos*, fœ. ܦܩܺܝܕܳܢܳܬܶܝܢ *juberis tu*, fœ. ܦܩܺܝܕܳܐܢܬܝ

*Not.* Hunc etiam in modum desinentia ܐ formantur, ut ܒܳܢܶܐ *ædificat*, ܒܳܢܶܝܬ *ædificas*, ܒܳܢܶܐ ܐ̱ܢܳܐ *ædifico*, plur. ܒܳܢܶܝܢ *ædificant*, ܒܳܢܶܝܬܽܘܢ *ædificatis*, ܒܳܢܶܝܢܰܢ *ædificamus*.

Infinitivus.

ܦܩܕܬܝܢ

*Jussistis* fœ.

| | | | |
|---|---|---|---|
| *eam.* | ܦܩܕܬܝܢܗ | *eum.* | ܦܩܕܬܝܢܝܗܝ |
| *nos,* c. | ܦܩܕܬܝܢܢ | *me,* c. | ܦܩܕܬܝܢܢܝ |
| *eas.* | ܦܩܕܬܝܢ ܐܢܝܢ | *eos.* | ܦܩܕܬܝܢ ܐܢܘܢ |

ܦܩܕܢ

*Jussimus,* c.

| | | | |
|---|---|---|---|
| *eam.* | ܦܩܕܢܗ | *eum.* | ܦܩܕܢܝܗܝ |
| *te,* fœ. | ܦܩܕܢܟܝ | *te,* m. | ܦܩܕܢܟ |
| *eas.* | ܦܩܕܢ ܐܢܝܢ | *eos.* | ܦܩܕܢ ܐܢܘܢ |
| *vos,* fœ. | ܦܩܕܢܟܝܢ | *vos,* m. | ܦܩܕܢܟܘܢ |

### *De Participiis.*

§. 4. Priusquam ipsum Paradigma aggredimur, duo sunt observanda, 1. Quod affixa junguntur Participiis more Nominum, & tunc fere pro Nominibus sumuntur. 2. Quod Pronomina primæ & secundæ personæ, sæpe more affixorum componuntur cum Participiis utriusque generis & numeri per omnes conjugationes, tuncque Participium exponendum est per præsens indicativi, ut

Benoni

ܦܩܘܕܝ

*Jubete*, fœ.

| | |
|---|---|
| *eam.* ܦܩܘܕܝܢܗ | *eum.* ܦܩܘܕܝܢܘܗܝ |
| *nos*, c. ܦܩܘܕܝܢܢ | *me*, c. ܦܩܘܕܝܢܝ |
| *eas.* ܦܩܘܕܝ ܐܢܝܢ | *eos.* ܦܩܘܕܝ ܐܢܘܢ |

*Not.* Desinentia ܝ paulo aliter hic se habent, ut ܒܢܝ *ædifica*, fœ. ܒܢܝܢܝܗܝ *eum*, ܒܢܝܢܗ *eam*, ܒܢܝܢܢ *nos*, ܒܢܝܢܝ *me*, fit & ܐܣܝܢܝ *sana me.* Psal. 6. 3.

ܦܩܘܕܘ

*Jubete*, mas.

| | |
|---|---|
| *eam.* ܦܩܘܕܘܗ | *eum.* ܦܩܘܕܘܗܝ |
| *nos*, c. ܦܩܘܕܘܢ | *me*, c. ܦܩܘܕܘܢܝ |
| *eas.* ܦܩܘܕܘ ܐܢܝܢ | *eos.* ܦܩܘܕܘ ܐܢܘܢ |

*Not.* 1. Vocalis (ܘ) & Sheva situm plerunque commutant, & τῷ (ܘ) finali affigitur nuda vocalis, aliquando autem hic, ut in Præterito, interseritur ܢ, ut Psal. 2. 11. ܘܐܚܘܕܘܢܝܗܝ *& tenete eum*, pro

Infinitivus.

ܡܦܩܕܘ

*Jubere.*

§. 5. *Not.* 1. (ܘ) finale mutatur solummodo in Scheva, ut ܡܦܩܕܘܬܗ *jubere eum*, ܡܦܩܕܘܬܗ̇ *jubere eam*, &c. At (ܘ) finale, ut in quiescentibus medio ܘ, manet, ut ܡܕܢ *judicare*, ܠܡܕܢܘܗܝ *judicare eum*.

*Not.* 2. Cum Infinitivus terminatur in (ܘ,) ut in omnibus conjugationibus præter Peal, in assumptione affixorum additur ܬ, ut Joh. 14. 17. ܠܡܩܒܠܘܬܗ [a]d *accipiendum eum*.

*Not.* 3. Desinentia ܐ mutant ܐ in ܝ, & (ܘ) in Scheva, ut ܡܒܢܝܘ *ædificare*, ܡܒܢܝܘܗܝ *eum*, &c.

§. 6. Imperativus.

ܦܩܘܕ

*Jubeto*, m.

*eam.* ܦܩܘܕܝܗ̇ *eum.* ܦܩܘܕܝܗܝ

*nos*, c. ܦܩܘܕܝܢ *me*, c. ܦܩܘܕܝܢܝ

*eas.* ܦܩܘܕ ܐܢܝܢ *eos.* ܦܩܘܕ ܐܢܘܢ

ܦܩܘܕܝ

### Futurum.

ܢܦܩܘܕ

*Jubebit.*

| | |
|---|---|
| *eam.* ܢܦܩܕܝܗ | *eum.* ܢܦܩܕܝܘܗܝ |
| *te,* fœ. ܢܦܩܕܟܝ | *te,* m. ܢܦܩܕܟ |
| *nos,* com. ܢܦܩܕܢ | *me,* com. ܢܦܩܕܢܝ |
| *eas.* ܢܦܩܘܕ ܐܢܝܢ | *eos.* ܢܦܩܘܕ ܐܢܘܢ |
| *vos,* f. ܢܦܩܘܕܟܝܢ | *vos,* m. ܢܦܩܘܕܟܘܢ |

§. 7. *Not.* 1. Tertia fœminina formatur ſicut tertia maſculina, at pro tertia perſona maſculina ܢܦܩܕܝܘܗܝ aliquando invenitur ܢܦܩܘܕܝܘܗܝ. Sic ܕܢܦܠܚܝܘܗܝ *ut coleret eam.* Gen. 2. 15.

*Not.* 2. Affixa primæ perſonæ utriuſque numeri ſæpe junguntur ſecundæ perſonæ ſingulari, per ܝܢ. At tunc ſecunda radicalis retinet ſuum (ֿ,) vel, ſi ſequatur gutturalis, (ֿ,) ut ܬܘܒܕܝܢ *perdes nos* ܬܗܪܢܝ *moleſtiam præbe mihi.* Luc. 11. 7.

*Not.* 3. Quæ deſinunt hic in *Nun* formantur ſicut ea quæ deſinunt in *Nun* in Præterito. At N

o ܐܬܩܛܠܘܢܝܗܝ, uti eſt in Paradigmate.

*Not.* 2. Ubi Imperativus non formatur per (ܐ) illud (ܐ) additur, ut ܐܡܪܘ *dicite*, ܐܡܪܘܗܝ *dicite id.*

*Not.* 3. In *Pael* & *Aphel* vocalis ſecundæ radicas tantum mutatur in Scheva, ut ܐܝܩܪܘ *honorate*, ܐܝܩܪܘܗܝ *honorate eum.*

*Not.* 4. Deſinentia ܢ hanc formant perſonam ſicut tertiam pluralem Præteriti, illam ideo vide.

ܦܩܘܕܝܢ ܐܢܬܝܢ

*Jubete*, fœ.

*eam.* ܦܩܘܕܝܢܝܗ *eum.* ܦܩܘܕܝܢܝܗܝ

*nos.* ܦܩܘܕܝܢܝܢ *me*, c. ܦܩܘܕܝܢܝܢܝ

*Not.* Hic vides quomodo hæc perſona in Peal plerunque formatur per *Nun* Paragogicum, at in Pael & Aphel etiam ſimplex forma uſurpatur, ut ܦܩܕܝܢ *jubete* fœ. ܦܩܕܝܢܝܗܝ *eum*, ܦܩܕܝܢܝܗ *eam*, &c.

Futurum.

semper utuntur ܠ. Sed Doctis & eruditis ... ignoscendum est, utpote qui nunquam tam pros... habuerunt auram, quæ vetus Testamentum *Syriacum* iis afferret. Quod cum in manus nostras accidit, talia exempla nobis præbuit, ut plane asseramus ܝܬ non minus linguæ *Syriacæ* quam יָת *Chaldaicæ* & אֵת *Hebraicæ* competere. Inter alia aperias librum & primum Geneseos versum consulas, ibi hæc tibi occurrunt verba. ܒܪܫܝܬ ܒܪܐ ܐܠܗܐ ܝܬ ܫܡܝܐ ܘܝܬ ܐܪܥܐ *In principio creavit Deus cœlum & terram.* Sic & Ecclef. 8. 15. ܘܫܒܚܬ ܐܢܐ ܝܬ ܚܕܘܬܐ *& laudavi ego lætitiam.*

Non sane diffiteor, quin ܝܬ hoc in Bibliis nostris *Polyglottis* non tanquam nota Accusativi casus, sed potius tanquam nomen substantivum exponitur, per *esse*, *essentia*, & istiusmodi. Nec etiam me latet, quomodo multi, iique in Schola hac nostra Philologica, præsertim in linguis Orientalibus, non parvi imo magni nominis, quique Bibliorum nostrorum πολυγλωττων editioni manus admoverunt auxiliatrices, asserunt *Syriacum* ܝܬ originem suam non debere, nec respondere *Hebraico* אֵת seu *Chaldaico* יָת, sed Hebr. יֵשׁ significanti *esse*, *essentia*. Ac quidem & ipsa eorum tanquam tot magistrorum verba facilis jurarem, nisi multa eaque ut mihi quidem videntur valida me in contrarium ducerent argumenta, ut ... Syriacum ܝܬ responderet τῷ יֵשׁ, tunc יֵשׁ q...

docu...

illud in Futuro aliquando omittitur, ut pro ܢܩܛܠܘܢܗܝ, ܢܩܛܠܘܗܝ.

*Not.* 4. Desinentia in ܐ̈ hic mutant ܐ in ܝ, ut ܢܒܢܝܘܗܝ *ædificabit eum*, ܢܒܢܝܟ *te*, ܢܒܢܝܟܝ *tu*. At pro illo (ܘ) aliquando est (ܝ) ut Mat. 19. ܢܫܒܩܝܗ *demittet eam*. Sic Luc. 13. 18. ܐܕܡܝܘܗܝ *assimilabo illud*. Reliquæ personæ Futuri in *Nun* desin. imitantur Præt. aliæ hanc.

---

## CAP. V.

### *De Verbo.*

ACturi de *Verbi* Syntaxi superfluum duximus ea quæ omnibus linguis sunt communia hic repetere. Qualia sunt, quomodo verbum convenit cum nominativo suo? Quis non novit? Quod verba *commodi* & *incommodi*, *dandi* & *reddendi*, & istiusmodi adsciscunt Dativum, & denique quod verba transitiva regunt Accusativum. Extra omnem enim controversiæ aleam positum est, neminem horum ignarum *Syriam* transmigraturum. Unico ideo observato discusso ad *specialiora* nos accingemus. Observandum vid. est, quod omnes omnino antehac hallucinati fuerunt *Grammatici* qui de casu Accusativo loquentes, semper interposuerunt, quod *Syri* ܠ notam Accusativi casus non agnoscunt. Sed pro eo semper

quando idque non incongrue posse transferri pe[r] *esse*, ut in primo illo versu Geneseos. *In princip[io]* *creavit Deus* ܝܬ ܫܡܝܐ *esse cœli*, ܘܝܬ ܐܪܥܐ & *esse terræ*. Dicimus enim quod Deus non tantum cœlum & terram ab *esse* ad *existere*, sed ab ipso *non esse* ad *esse* produxerit. Denegamus autem hinc sequi, recte ibi ita transferri. Dicimus enim ܝܬ in illo loco plane πλεονάζειν, imo superfluum inter-poni, si *esse* seu *essentiam* denotaret. Quid enim creatio nisi *productio rei ex nihilo?* Si ideo D[eus] creavit *Cœlum* & creavit *esse Cœli*, hoc est, *pro[du]xit cœlum ex nihilo*. Et præterea si hoc in loco (quomodo etiam se res habet & in aliis locis) si in-quam, hoc in loco *esse* seu *essentia* necessario debuit interponi, Syriaca translatio perfectior & melior est, hujusmodi præsertim in locis, quam ipse Textus [He]braicus: deinde concedimus *Artifici perito cre[den]dum esse in sua arte*. Denegamus autem eo quod [αὐτὸς] ἔφη, ergo est; & magis adhuc denegamus eo quod αὐτὸς οὐκ ἔφη, ergo non est. Eo quod ipse non d[icat] ܝܬ tunc temporis pro nota Accusativi casus usur-patum fuisse, ergo & sacræ Scripturæ translatores pro istiusmodi nota non habuerunt. Quænam est hæc consequela? Vel ut strictius agamus: Concedimus ܝܬ aliquando significare יש, sed denegamus nun-quam significare אֵת. Quod autem ad loca illa at-tinet, ubi ܝܬ tanquam nomen substantivum occur-rit cum affixis, nihil probant, eadem enim argumen-tatione & אֵת esset nomen substantivum significans *esse* vel *essentia*, quia & ipsum occurrit cum affi[xis].

cunque occurrit in Hebraico Textu proculdubio
poneretur per ܐܝܬ in Syriaca translatione ; sed po-
rius falsum est , ut inductione pateat , ergo & pri-
. Quare etiam ܐܝܬ cum sit nomen substantivum ,
nper Accusativi casus, non habet aliquando ܠ no-
n Accus. casus sibi præfixam. Quare ܐܝܬ nun-
am occurrit in Syriaco nisi ubi אֵת occurrit in He-
aico textu? Denique omnia loca quibus ܐܝܬ oc-
rrit non patientur ut exponeretur per *esse*, exem-
gratia , in loco illo præcitato Eccles. ut aliis in
dandis non immorarer, ܥܩܒܬ ܐܢܐ ܐܝܬ ܚܕܘܬܐ
*davi ego esse lætitiæ ?* Mira sane & insolita ex-
ssio , nulla unquam lingua admissa , nec ulla un-
am admittenda. Dicunt autem hujus sententiæ pro-
gnatores, quod hanc dum defendant assertionem, &
os *Syros* habent duces, & ut alios transeamus, *Lexi-
graphus* quidam, natione (ut aiunt) Syrus, Nomine
*r-Bahlul* ; qui Lexicon *Syro-Arabicum* composuit,
od Corpus Christi Collegium in Celeberrima no-
a Academia Cantabrigiensi manuscriptum accommo-
vit ; hic, inquam, ܐܝܬ hoc transfert per verba si-
ificantia *esse* , *essentia*. Imo & citat loca quædam
iptorum quorundam Syrorum , ubi ܐܝܬ tanquam
men substantivum habet affixa , ut ܐܝܬܝ *essentia
ra*, &c. Sed respondemus partim concedendo ,
tim denegando. Concedimus equidem ܐܝܬ ali-
quando

3. ܫܛܐ *sprevit.*

1. Tim. 6. 2. ܠܐ ܢܒܣܘܢ ܒܗܘܢ *non contemnant seu spernant eos.*

4. ܦܠܚ *coluit.*

Gen. 2. 5. ܠܡܦܠܚ ܐܪܥܐ *ad colendam terram.*

5. ܐܬܗܓܝ *meditatus est.*

1 Tim. 4. 15. ܒܗܠܝܢ ܐܬܗܓܐ *hæc meditare.*

6. ܐܬܕܡܪ *admiratus est.*

Luc. 7. 9. ܐܬܕܡܪ ܒܗ *admiratus est eum.*

7. ܐܗܡܝ *neglexit.*

Act. 18. 17. ܡܗܡܐ ܗܘܐ ܒܗܠܝܢ *neglexit hæc.*

8. ܙܒܢ *mercatus est, emit.*

Act. 7. 16. ܕܙܒܢ ܗܘܐ ܒܟܣܦܐ *quod emerat argento.*

9. ܐܙܕܗܪ *cavit.*

1 Tim. 4. 16. ܐܙܕܗܪ ܒܢܦܫܟ *cave tibimetipsi.*

ut אתכם ,אתך, &c. Sed quo vado? Longius hic, fateor, aberravi, quam vel mos vel mens fuit; longiorem hujusce controversiæ discussionem aliis relinquimus agitandam. Hæc ideo impræsentiarum sufficeant quæ dicantur de *verbo* quatenus aliquando, etsi non admodum crebro, occurrit habens post se nomen Accusativi casus cum hac particula ܝܬ. Jam præterea inquiramus quænam verba aliter in lingua Syriaca quam in aliis linguis construuntur. Omnis autem discrepantia hic latet, quod Syri præpositiones quasdam verbis adjungere solent, quæ nunquam ita conjunctæ in aliis linguis comperiantur. Omnia ideo, quotquot nobis inter legendum occurrêre, sequentibus regulis involvere conabimur.

§. 1. Verba *intelligendi, illudendi, spernendi, colendi, meditandi, admirandi, negligendi, mercandi, cavendi, videndi, utendi, subsannandi, confitendi, dominandi, adjurandi, objurgandi seu reprehendendi, implendi, imitandi, mordendi, accipiendi, pulsandi, nocendi, occurrendi, evitandi, cruciandi, abnegandi* & consimilia plerunque gaudent præpositione ܒ, ut

1. ܐܣܬܟܠ *intellexit.*

Psal. 5. 2. ܘܐܣܬܟܠ ܒܗܓܝܓܝ *& intellige meditationem meam.*

2. ܒܙܚ *illusit.*

Mar. 15. 20. ܘܟܕ ܒܙܚܘ ܒܗ *& cum illusissent ei.*

Luc. 18. 32. ܘܢܒܙܚܘܢ ܒܗ *& illuderent ei.*

3. ܒܣܪ

16. ܟܐܐ *objurgavit* ſeu *reprehendit.*

Mat. 8. 26. ܘܟܐܐ ܒܪܘܚܐ & *reprehendit ſpiritum.*

Luc. 4. 39. ܘܟܐܐ ܒܗ̇ ܒܐܫܬܐ & *objurgavit febrim.*

17. ܡܠܐ *implevit.*

Act. 5. 3. ܡܠܐ ܣܛܢܐ ܠܒܒܟ *implevit Satanas cor tuum.*

18. ܛܪܢ *imitatus eſt.*

Heb. 13. 7. ܘܛܪܘ ܒܗܝܡܢܘܬܗܘܢ & *imitamini fidem eorum.*

19. ܢܟܬ *momordit.*

Act. 28. 3. ܘܢܟܬܬܗ ܒܐܝܕܗ & *momordit manum ejus.*

20. ܢܣܒ *accepit* aliquando.

Luc. 6. 42. ܢܣܒ ܒܐܦܐ *accipiens vultus.*

21. ܢܩܫ *pulſavit.*

Act. 12. 16. ܢܩܫ ܗܘܐ ܒܬܪܥܐ *pulſavit oſtium.*

22. ܗܪܢ *nocuit.*

Luc. 4. 35. ܟܕ ܠܐ ܗܪܢ ܒܗ ܡܕܡ *cum non nocuiſſet ei quicquam.*

10 ܚܙܐ *vidit.*

Act. 11. 6. ܚܙܝܬ ܒܗ *vidi eum.*

11. ܐܬܚܫܚ *usus est.*

Act. 27. 3. ܘܐܬܚܫܚ ܝܘܠܝܣ ܒܡܪܚܡܢܘܬܐ *& usus est benevolentia.*

12. ܡܝܩ (Pael a ܡܘܩ) *subsannavit.*

Psal. 2. 4. ܘܡܪܝܐ ܢܡܝܩ ܒܗܘܢ *& Dominus subsannabit eos.*

Psal. 8. 7. ܘܒܥܠܕܒܒܝܢ ܡܝܩܘ ܒܢ *& inimici nostri subsannarunt nos.*

13. ܐܘܕܝ *confessus est.*

Mat. 10. 32. ܕܢܘܕܐ ܒܝ ܩܕܡ ܒܢܝܢܫܐ *qui confitebitur me coram hominibus.*

14. ܫܠܛ *dominatus est.*

Eccles. 8. 7. ܕܫܠܝܛ ܒܪܘܚܐ *qui dominatur vento.*

15. ܐܘܡܝ *adjuravit.*

Mat. 26. 63. ܡܘܡܐ ܐܢܐ ܠܟ ܒܐܠܗܐ. *adjuro te per Deum.*

16. ܐܙܠ

2. ܓܕܦ *blasphemavit.*

Mar. 3. 29. ܡܢ ܕܢܓܕܦ ܥܠ ܪܘܚܐ *qui autem blasphemabit contra spiritum.*

3. ܓܚܟ *derisit.*

Luc. 6. 25. ܓܚܟܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ *deridebant eum.*

4. ܚܣ *pepercit.*

Rom. 11. 21. ܐܢ ܐܠܗܐ ܥܠ ܣܘܟܐ ܠܐ ܚܣ *si Deus ramis non pepercit.*

5. ܛܫ *illevit.*

Joh. 9. 6. ܛܫ ܥܠ ܥܝܢܘܗܝ *illevit oculos illius.*

6. ܛܠܠ *tegit, obumbravit.*

Mat. 17. 5. ܥܢܢܐ ܐܛܠܠܬ ܥܠܝܗܘܢ *nubes obumbravit eos.*

7. ܣܡܟ *nixus est.*

Col. 2. 18. ܟܕ ܡܣܬܡܟ ܥܠ ܡܕܡ ܕܠܐ ܚܙܐ *nixus re quam non vidit.*

8. ܦܚܚ *illaqueavit.*

Luc. 21. 35. ܐܝܟ ܦܚܚܐ ܕܢܦܚܚ ܥܠ ܟܠܗܘܢ

23 ܦܓܥ *occurrit.*

Mat. 28. 9. ܝܫܘܥ ܦܓܥ ܒܗܘܢ *Jesus occurrit iis.*

24. ܦܩܣ *evitavit.*

2 Cor. 8. 20. ܦܩܣܝܢܢ ܕܝܢ ܒܗܕܐ *evitavimus autem hoc*

25. ܐܫܬܢܩ *cruciavit.*

Act. 26. 11. ܡܫܬܢܩ ܗܘܝܬ ܒܗܘܢ *cruciabam eos,* vel *sæviebam in eos.*

26. ܟܦܪ *abnegavit.*

2 Tim. 2. 12. ܐܢ ܢܟܦܘܪ ܒܗ ܐܦ ܗܘ ܢܟܦܘܪ ܒܢ *si negaverimus eum, ille negabit nos.*

§. 2. Secunda Regula. Verba *enarrandi, blasphemandi, deridendi, parcendi, illinendi, tegendi, nitendi, illaqueandi, fidendi, imperandi, fallendi,* ( & aliquando *contemnendi)* plerunque amant præpositionem ܥܠ ; ut

1. ܐܫܬܥܝ *enarravit.*

Psal. 2. 6. ܕܐܫܬܥܐ ܥܠ ܩܝܡܗ *ut enarrarem decretum meum.*

2. ܓܕܦ

2. ܕܚܠ *timuit.*

Psal. 3. 7. ܠܐ ܐܕܚܠ ܡܢ ܪܒܘܬܐ ܕܥܡܡܐ *non timebo decem millia populi.*

Psal. 2x. ܕܚܠܬ ܠܟ *timui te.*

Heb. 11. 27. ܘܠܐ ܕܚܠ ܡܢ ܚܡܬܗ ܕܡܠܟܐ *non timuit iram regis.*

3. ܙܩܠ *exoneravit.*

Act. 27. 38. ܙܩܠ ܡܢ ܐܠܦܐ *exoneravit navem.*

4. ܫܡܥ *obedivit.*

Gen. 34. 24. ܘܫܡܥܘ ܠܚܡܘܪ ܘܠܫܟܝܡ *obedierunt Sichem.*

Sic etiam aliquando & ܗܡܐ *neglexit*, ut

Heb. 12. 5. ܠܐ ܬܗܡܐ ܡܪܕܘܬܗ ܕܡܪܝܐ *ne negligas castigationem Domini.*

*Appendix de Infinitivo & Verbo substantivo.*

ܗܘܐ.

§. 1. *Not.* 1. In Infinitivo & alio Tempore ejusdem Verbi reduplicatio emphasin denotat & certitudinem, ut

Gen. 3. 16. ܡܣܓܐ ܐܣܓܐ ܟܐܒܝܟܝ *multiplicando*

ܟܠܗܘܢ *instar laquei illaqueabit omnes eos.*

9. ܬܟܠ *fidit, confisus est.*

2 Tim. 2. 12. ܘܬܬܟܠܬ ܥܠ ܢܦܫܟ *& confidis in temetipso.*

10. ܦܩܕ *imperavit.*

1 Par. 12. 14. ܕܡܦܩܕܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܡܐܐ *qui imperabant centum.*

11. ܐܬܢܟܠ *fefellit.*

Gen. 42. 7. ܘܐܬܢܟܠ ܒܗܘܢ *& fefellit eos.*

12. ܫܛ *sprevit.*

Mat. 18. 10. ܚܙܘ ܠܐ ܬܫܘܛܘܢ ܥܠ ܚܕ *videte ne spernatis unum.*

§. 3. Tertia Reg. Verba *rogandi, timendi, exonerandi, obediendi,* & istiusmodi gaudent præpositione ܡܢ, ut

1. ܒܥܐ *quæsivit, rogavit.*

Mat. 18. 32. ܕܒܥܝܬ ܡܢܝ *quod rogasses me.*

Luc. 7. 39. ܒܥܐ ܡܢܗ *rogavit eum.*

2. ܢܬܠ

2. Quandocunque ܗܘܐ reduplicatur plusquamperfectum denotat, ut Joh. 3. 25. ܗܘܐ ܗܘܐ *fuit fuit*, i. e. fuisset. Sic Esa. 1. 9. ܗܘܝܢ ܗܘܝܢ *fuissemus*. Et Mat. 23. 30. ܐܠܘ ܗܘܝܢ ܗܘܝܢܢ *si fuissemus*.

3. ܗܘܐ aliquando πλεονάζει, plane otiatur, nec aliquid omnino significat, ut ܫܪܝ ܗܘܐ *incipiebat*, vide lib. 3. cap. 3.

4. Verbum hoc substantivum utrinque regit Nominativum, ut apud Latinos; sed posterior Nominativus hic aliquando mutatur in Dativum, ut Esa. 1. 31.

ܘܗܘܐ ܥܘܫܢܗܘܢ ܠܢܥܘܪܬܐ ܘܥܒܕܝܗܘܢ ܠܙܝܩܬܐ *& erit fortitudo eorum in stupam, & opera eorum in scintillas*, i. e. & erit fortitudo eorum stupa & opera eorum scintillæ.

---

## CAP. VI.

### *De Adverbio.*

HActenus (Deo assistente) de *declinabilibus*: sequitur *indeclinabilia*, & primo de Adverbiis, de quibus hæc notes.

§. 1.

[pl]*ficando multiplicabo*, i. e. certe & evidenter multi-[p]licabo.

Jud. 17. 3. ܡܩܕܫܘ ܩܕܫܬ ܟܣܦܐ ܗܢܐ ܠܡܪܝܐ

[c]*onsecrando consecravi pecuniam hanc Domino.*

2 Cor. 8. 19. ܡܓܒܐ ܓܒܐ ܡܢ ܥܕܬܐ

[e]*ligendo electus est ab ecclesia*, i. e. sine omni contro-[v]ersia electus est.

Addita negatione vehementius negat, ut ܠܐ ܡܦܠ ܢܦܠ *non cadendo cecidit*, i. e. nullo modo ce-[c]idit.

§. 2. *Not.* 2. Modus Infinitivus nunquam accu-[sa]ndi casum ante se admittit, sed semper ad nomina-[t]ivum Verbi præcedentis pertinet. Non enim recte [d]ico ܨܒܐ ܐܢܐ ܐܢܐ ܠܝ ܠܡܡܢܐ *Volo ego* [m]*e numerare*, sed recte dico ܨܒܐ ܐܢܐ ܠܡܡܢܐ [v]*olo ego numerare.*

Atque ita cum infinitivus convenire nequit cum [n]ominativo verbi præcedentis, optime ejus loco adhi-[b]etur vel Futurum vel Participium cum præpositione ܕ: De quibus inter figuras Grammaticas.

§. 3. De Verbo autem substantivo ܗܘܐ præter ea quæ dicta sunt, lib. 1. cap. 9. hic etiam observes, quod

1. Si Præterito, Participio, aut Futuro postponatur, ܗ suum in pronunciatione occultat, ut ܦܩܕ ܗܘܐ [p]*oked-vo jubeo*, &c.

2. Quando

## CAP. VII.

### *De Præpositione.*

§. 1. PRæpositiones inseparabiles ܒ & ܠ pr[...] guntur per Scheva, quod sequente alio Sche[...] tatur in (ܶ.) Exempla ubique obvia. Hic a[...] præterea observes quod ܠ verbo postpositum [...] cusativum sæpe denotat, & plerunque etiam sig[...] nomen istud cui præfigitur esse certum quid & [...] minatum. Aliud enim est dicere ܩܳܪܶܐ ܐ̱ܢܳܐ ܟܬܳܒܳܐ *lego librum*, & aliud ܩܳܪܶܐ ܐ̱ܢܳܐ ܠܟܬܳܒܳܐ. [...] enim solummodo denotat me legere *librum*, & [...] sterius indicat me legere *certum aliquem* & *p*[...] *rem librum*.

§ 2. ܠ præter vim præpositionis etiam vim verbii aliquando habeat, *sicut* vel *tantum*, ut Luc.[...]

§. 3. Ut Adverbia sic & Præpositiones qu[...] recipiunt *Affixa*. Et aliæ quidem more nom[...] *singularium* aliæ vero more nominum *plur*[...] More *singularium* recipit ܥܰܡ, ut ܥܰܡܝ [...] ܥܰܡܶܗ *cum eo*, ܥܰܡܳܟ *tecum*, [...] *vobiscum*, ܥܰܡܰܢ *nobiscum*. Sic etiam & [...] *ad*, ܠܘܳܬ ܠܘܽܩܒܰܠ *contra*, ܠܘܳܬ *juxta*.

§. 1. ܟܕ sequente ܕ, tempus denotat, ut Mat. 24. 33. ܟܕ ܬܚܙܘܢ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ tum videritis hæc omnia. Sic & v. 15. ܟܕ ܕܝܢ ܚܙܝܬܘܢ ܐܬܐ cum autem videtis.

§. 2. Duo Adverbia continuo geminata gradum superlativum indicant, ut

Exod. 1. 7. ܘܐܬܥܫܢܘ ܛܒ ܛܒ & roborati sunt valde valde, i. e. maxime.

Exod. 23. 30. ܩܠܝܠ ܩܠܝܠ paulatim paulatim, i. e. valde paulatim.

Luc. 20. 16. ܕܒܝܫ ܒܝܫ ܢܘܒܕ ܐܢܘܢ quod male male, i. e. pessime, perdet eos.

§. 3. Quædam Adverbia junguntur Affixis, ut ܠܝܬܘܗܝ non ipse, (ܠܝܬ autem est adverbium compositum ex ܠܐ non & ܐܝܬ est: ex hisce enim duobus, Eliso utroque ܐ, oritur ܠܝܬ) ܠܝܬܝܗ non illa, ܠܝܬܝܗܝܢ non illa: recipit Affixa sicut ܐܝܬ. Sic ܐܝܟܘܬܗ sicut ille. Sic denique ܒܠܚܘܕܘܗܝ tantum ille. Mat. 4. 10.

CAP.

onibus, ac idem valet quod ἄρα. Mat. 19. 25. 8. 22. sic & ܡܢ *quidem* pro Græc. μὲν. Apoc. Sic & ܕܝܢ aliquando tantummodo complet, & ut aliquorum se ferunt judicia, sumitur pro ἂν. ܕܝܢ δὲ & ܓܝܪ γὰρ. Sic denique ܟܝܬ, quod tamen recte per *videlicet* vel *nempe* exponi potest, tantum in Novo Fœdere invenitur. Colos. 2. 2 Thes. 2. 2.

3. Conjunctiones ܕ & ܐܝܟܢܐ ܕ plerunque junguntur Futuro, at aliquando tamen etiam Præterito. Luc. 12. 13. 1 Thes. 5. 12.

4. Interjectio ܗܐ non semper est demonstrativa, sed aliquando Emphatica tantum & complet. Mar. 9. 21. Luc. 13. 16.

*Finis Libri secundi.*

ܫܘܒܚܐ ܠܡܪܝܐ

הַלְלוּיָה

...iam & ܡܛܠ recipit affixa more singularium, ...d interposito ܬ, ut ܡܛܠܬܗ *propter illum.* ...c etiam & ܒܝܢܬ *inter*, ut ܒܝܢܬܗܘܢ *inter eos.* ܒܝܢܬܟܘܢ *inter vos.* At cum aliis Affixis aliter, ... ܒܝܢܝ *inter me.* Mat. 20. 19. ܒܝܢܝܗܘܢ ...*ter eum.* Mat. 20. 26. More autem pluralium re...piunt ܩܕܡ *ante*, ܠܘܩܒܠ *contra*, ܬܚܝܬ *sub*, ...ܒܠܥܕ *absque*, ܡܛܠ *propter*, ... ...*ram.* ܠܘܬ *juxta*; ut ܠܘܩܒܠܘܗܝ *contra eum*, ...ܠܘܩܒܠܝ *contra me*, ܠܘܩܒܠܟܘܢ *contra vos.* Et sic ...e cæteris.

---

## CAP. VIII.

### *De Conjunctione & Interjectione.*

...1. Conjunctio copulativa ܘ nunquam hic ut ...pud Hebræos convertit Futurum in Præteritum vel ...æteritum in Futurum, sed solummodo copulat, & ...mper præfigitur per Scheva nisi aliud Scheva sequa...ur; tunc enim juxta regulam convertitur in (ܶ.) Ex...mpla passim obvia.

§. 2. Quædam Conjunctiones sunt mere comple...ivæ, ut ܕܝܢ, cujus usus frequens est in interrogati-

onibus,

ܚܕܐ ܫܐܠܬ *quia unam petii a Domino & ipsam quæ-
ram*, videl. ܚܕܐ ܫܐܠܬܐ *petitionem.*

Eccleſ. 6. 3. ܐܢ ܢܘܠܕ ܓܒܪܐ ܡܐܐ *ſi genuerit
homo centum*, vid. *filios.*

Mat. 18. 22. ܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ ܥܕܡܐ ܠܫܒܥ
ܐܠܐ ܥܕܡܐ ܠܫܒܥܝܢ ܙܒܢܝܢ ܫܒܥ ܫܒܥ
*Non dico tibi uſque ad ſeptem, ſed uſque ad ſeptua-
ginta vices ſeptem ſeptem.* Huic etiam loco conſimi-
lis eſt ille,

Pſal. 89. 35. ܚܕܐ ܝܡܝܬ *una juravi:* In quibus
locis videtur deſiderari ܙܒܢ *vice*, *una vice*, i. e. ſe-
mel, & ܙܒܢܝܢ *vicibus*, *vicibus ſeptem*, i. e.
ſepties.

§. 2. *Adjectivi.*

Eſa. 1. 13. ܠܐ ܐܟܠ ܐܢܐ ܢܟܠܐ ܘܛܠܘܡܝܐ
*non comedo ego fraude & coactu*, videl. parta ſeu ac-
quiſita.

§. 3. *Verbi.*

Eccleſ. 8. 14. *Sicut juſti quibus obtingit* ܐܝܟ
ܥܒܕܐ ܕܪܫܝܥܐ *quaſi opera impiorum*, i. e. quaſi
commiſiſſent opera impiorum.

# GRAMMATICÆ SYRIACÆ

## LIBER TERTIUS.

## De figuris Grammaticis.

### CAPUT PRIMUM.

#### *De Ellipsi.*

PRæcipuæ figuræ Grammaticæ quæ nobis hic occurrunt considerandæ, sunt *Ellipsis*, *Enallage*, *Pleonasmus*, *Synthesis*, & *Syllepsis*. Harum autem Figurarum cognitio linguam hanc ediscentibus adeo est necessaria, ut si quis has non callens linguam hanc aggrederetur εἰς ψάμμον σπείρει, & nil nisi laborem meteret. Hinc longe duxi præstantissimum, ut ad unum locum omnes colligerem, ut uno oculi ictu omnes conspicerentur. Hoc ideo & subsequentibus capitibus, Deo dirigente simul & adjuvante, quicquid de figuris Grammaticis mihi legenti unquam occurrit, quanta possum brevitate, explicare pro virili contendam. Hoc ideo primo capite de *Ellipsi*.

*Ellipsis* autem est defectus alicujus vocabuli quod ad rectum loci alicujus sensum investigandum suppleri debet. Hæc vero Ellipsis datur in Nomine tam Substantivo quam Adjectivo, in Verbo & Conjunctione copulativa.

§. 1. Ellipsis *substantivi.*

Psal. 27. 4. ܚܕܐ ܫܐܠܬ ܡܢ ܡܪܝܐ ܘܠܗ̇ ܗܘ
ܐܒܥܐ

*Singularis* pro *plurali.* At tunc singulare parti-tive est exponendum, ut Mar. 13. 28. ܣܘܟܝ̈ܗ ܪܟܟ *rami ejus emollitus est*, i. e. quisque ramorum ejus.

*Cardinalis* pro *Ordinali*, ut

Mat. 20. 19. ܘܠܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ ܢܩܘܡ *& ad diem trium surget*, i. e. die tertio. Græc. καὶ ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

Luc. 1. 26. ܒܝܪܚܐ ܕܝܢ ܕܫܬܐ *in mense autem sex*, i. e. sexto. Græc. ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ.

§. 2. *Generis & numeri* simul, ut

Luc. 8. 33. ܘܐܙܠ ܒܩܪܐ ܗܘ ܟܠܗ ܠܫܩܝܦܐ ܘܢܦܠܘ ܒܝܡܐ ܘܐܬܚܢܩܘ *& recta ivit grex ille totus ad rupem, & ceciderunt in mare & suffocati sunt.*

§. 3. *Temporis* pro *tempore.*

1. *Præteriti* pro *Participio*, ut

Joh. 11. 4. ܗܢܐ ܟܘܪܗܢܐ ܠܐ ܗܘܐ ܕܡܘܬܐ *hic morbus non fuit ad mortem*, pro, non est.

Act. 22. 17. ܘܗܦܟܬ ܐܬܝܬ ܠܗܪܟܐ *& reversus sum, veni huc*, pro, & reversus veni huc.

2. *Præteriti* pro *Infinitivo*, ut

Mar. 2. 2. ܕܠܐ ܢܫܟܚܘܢ ܕܝܢ ܕܢܩܘܡ *ut non possit*

Esa. 1. 28. ܘܬܒܪܐ ܕܥܘ̈ܠܐ ܘܕܚܛܝ̈ܐ ܐܟܚܕܐ *& destructio scelesterum & impiorum simul*, vid. ܢܐܬܐ *veniet.*

Et hujusmodi quidem Ellipsis verbi substantivi est frequentissima, ut

Luc. 1. 27. ܘܫܡܗ ܝܘܣܦ ܡܢ ܒܝܬܗ ܕܕܘܝܕ ܘܫܡܗ ܕܒܬܘܠܬܐ ܡܪܝܡ *& nomen ejus* (erat) *Jauseph de domo Davidis, & nomen virginis* (erat) *Marjam*. Sed hujusmodi ubique occurrunt.

§. 4. *Conjunctionis copulativæ* ܘ.

1 Sam. 3. 5. ܙܠ ܕܡܟ *abi, dormi* : sic & postea ܘܐܙܠ ܕܡܟ *abivit, dormivit* : Quæ vers. 9. explicantur, ubi dicitur ܘܐܙܠ ܫܡܘܐܝܠ ܘܕܡܟ ܒܕܘܟܬܗ *& abivit Shemuel & dormivit in loco suo.*

---

## CAP. II.

### *De Enallage.*

ENallage est quando *numerus* pro *numero*, *genus* pro *genere*, *tempus* pro *tempore*, vel *persona* pro *persona* ponitur.

§. 1. Numeri pro numero.

Singularis

8. *Futuri* pro *Participio*, ut

Mar. 1. ܕܐܬܟܦܦ ܐܫܪܐ ܥܪ̈ܩܐ *ut incurver solvam*, i. e. ut incurvatus solvam.

9. *Futuri* pro *Infinitivo.* Et hæc quidem Enallage est frequentissima. Et futurum ponitur pro Infinitivo vel *nude* vel cum ܕ præcedente.

*Nude*, ut

Mat. 8. 28. ܕܠܐ ܐ̱ܢܫ ܢܫܟܚ ܢܥܒܪ *ut nemo possit transiret*, i. e. ut nemo possit transire, Græc. ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν.

2 Cor. 1. 4. ܕܐܦ ܚܢܢ ܢܫܟܚ ܢܒܝܐ *ut nos quoque possimus consolemur*, i. e. consolari. εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν.

Cum particula ܕ præcedente, ut

Mar. 6. 26. ܠܐ ܨܒܐ ܕܢܛܠܡܝܗ *Non voluit ut deneget ei*, i. e. non voluit denegare.

Mat. 12. 26. ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܕܢܥܘܠ *quomodo potest ut ingrediatur?* i. e. quomodo potest ingredi.

Mat. 16. 25. ܡܢ ܕܨܒܐ ܕܢܚܐ ܢܦܫܗ *quisquis voluerit ut servet animam ejus*, i. e. quisquis voluerit servare, Græc. ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι.

§. 4. *Personæ* pro *persona*, ut

*Tertia* pro *Secunda.*

*psit cepit eos*, pro ܠܡܐܚܕܗܝ *capere.*

3. *Participii* pro *Futuro*, ut

Mat. 12. 25. ܡܐ ܕܩܡܘ ܠܐ ܢܣܒܝܢ ܢܫܐ ܘܠܐ ܢܫܐ ܗܘܝܢ ܠܓܒܪܐ *cum surrexerint non accipiunt mulieres, neque mulieres sunt viris*, pro, accipient & erunt.

4. *Participii* pro *Infinitivo*, ut

Mar. 1. 45. ܫܪܝ ܗܘܐ ܡܟܪܙ *incipiebat prædicans*, pro ܠܡܟܪܙܘ *prædicare*. Græc. ἤρξατο κηρύσσειν.

Joh. 8. 43. ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܫܡܥܝܢ *quia non potestis vos audientes* , i. e. ut Græc. ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν *quia non potestis audire.*

1 Sam. 3. 2. ܘܥܝܢܘܗܝ ܫܪܝ ܝܩܪܢ *& oculi ejus inceperunt gravescentes*, i. e. gravescere.

Hunc etiam in modum Participium aliquando pro ejusmodi Infinitivo ponitur qui per Subjunctivum & Conjunctionem *ut* exponitur, ut

Luc. 10. 40. ܐܡܪ ܠܗ ܬܗܘܐ ܡܥܕܪܐ ܥܡܝ *Dic ei juvans me*, i. e. juvare, vel ut juvet me.

5. *Infinitivi* pro *Præterito*.

Esa. 1. 6. ܘܡܚܘܬܐ ܢܦܝܚܬܐ ܠܐ ܠܡܬܚܠܡܘ *& plagæ tumentes non consolidari*, i. e. non consolidantur.

6. *Futuri*

Eccles. 7. 7. ܗܟܢܐ ܓܘܚܟܗܘܢ ܕܣܟܠܐ *sic est risus (istorum) stultorum.*

Esa. 1. 20. ܦܘܡܗ ܕܡܪܝܐ ܡܠܠ *os Domini locutum est.*

Mat. 1. 1. ܟܬܒܐ ܕܝܠܝܕܘܬܗ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܒܪܗ ܕܐܒܪܗܡ *liber generationis Jesu Christi filii Davidis filii Abraham.* In quibus verbis ܗ ter occurrit πλεοναστικῶς. Sed hujusmodi quaque pagina immo sane quoque commate passim occurrunt, adeo ut *superfluum* esset plura exempla proferre.

Fit autem & quamvis substantivum constructum non immediate sequatur, ut

Jer. 7. 4. ܗܝܟܠܗ ܐܢܬܘܢ ܕܡܪܝܐ *templum Domini estis.*

Mat. 27. 43. ܕܒܪܗ ܐܢܐ ܕܐܠܗܐ *filium Dei.*

2. In constructione verborum cum nominibus, vel verbo ipsi affigitur, ut

1 Reg. 5. 3. ܘܐܩܝܡܘܗܝ ܠܕܓܘܢ *& in[...]nerunt Dagonem.*

1 Par. 12. 15. ܕܥܒܪܘܗܝ ܠܝܘܪܕܢܢ *quo- jecerunt Jordanem.*

1 Cor. 5. 5. ܘܬܫܠܡܘܢܝܗܝ ܠܗܢܐ ܠܣܛܢܐ *& tradatis eum Satanæ.*

Rom. 2. 1. ܡܛܠ ܗܢܐ ܠܝܬ ܠܟ ܡܦܩ ܒܪܘܚܐ ܐܘ ܒܪ ܐܢܫܐ ܕܕܐܢ ܚܒܪܗ *Propter hoc non est tibi effugium o fili hominis qui judicat proximum suum*, pro ܚܒܪܟ qui judicas proximum tuum.

*Prima* pro *tertia.*

Mar. 12. 37. ܗܘ ܗܟܝܠ ܕܘܝܕ ܩܪܐ ܠܗ ܡܪܝ *ipse ideo David vocat eum Dominum meum*, pro ܡܪܗ *Dominum suum.*

---

## CAP. III.

### *De Pleonasmo.*

Pleonasmus est quando verba quædam πλεονάζουσι quasi superfluunt, sine quibus sensus est necessarius. Estque vel in *Pronomine, Verbo,* aut *Præpositione.*

§. 1. Primo in *Pronomine*, in quo omnium frequentissimus est *Pleonasmus*, idque

1. In constructione duorum substantivorum, ubi substantivum construens sæpissime habet affixum pleonasticum immediate sequentis substantivi construsti, ut

1 Par. 12. 1. ܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ ܓܢܒܪܘܗܝ ܕܕܘܝܕ *isti omnes heroes Davidis.*

Eccles.

Esa. 1. 20. ܐܝܟ ܒܛܡܬܐ ܕܢܬܪܘ ܠܗ̇ ܛܪ̈ܦܝܗ̇

*sicut terebinthus cui effluxere folia ejus.* Sed hæc He-
bræis non ignota.

4. Quando sequitur ܕܝܠ cum *affixo*, ut

Mar. 2. 18. ܘܬܠܡܝܕܝܟ ܕܝܠܟ ܠܐ ܨܝܡܝܢ

*& discipuli tui non jejunant*, ubi ܕܝܠܟ abundat,
cujusmodi sæpe etiam videre est.

§. 2. Hactenus de *Pronomine pleonastico*: sequitur
*verbum substantivum* ܐܝܬ, quod sæpe etiam occur-
rit pleonastice quidem, sed eleganter cum *verbo sub-
stantivo* ܗܘܐ, ut

Joh. 11. 1. ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܚܕ ܕܟܪܝܗܘ *fuit
autem quidam qui ægrotus erat.*

Joh. 11. 18. ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ *illa erat*, ubi etiam
pronomen abundat.

Imo & verbum substantivum ܗܘܐ aliquando *re-
dundare* videtur, ut

2 Pet. 1. 8. ܠܐ ܗܘܬ *nequaquam*; sic & v. 16.
sunt autem qui in hujusmodi locis non mere *pleona-
sticum*, sed & *emphaticum* esse autumant.

§. 3. Datur Pleonasmus etiam in *Præpositione*, quan-
do videlicet eadem præpositio bis repetitur, ut

Luc. 24. 1. ܒܚܕ ܒܫܒܐ *In uno in Sabbato.*

1 Cor.

Vel inter verbum & nomen ponitur cum eadem præpositione quæ nomini præfigitur, & tum ipsa præpositio cum suo affixo est *pleonastica*, ut

Mar. 4. 13. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ ܠܡܬܠܐ
ܗܢܐ *nonne cognoscitis vos parabolam hanc?*

Vel inter verbum & nomen pleonastice collocatur *Pronomen separatum*, ut

Act. 1. 2. ܡܢ ܒܬܪ ܕܦܩܕ ܠܫܠܝܚܐ ܗܢܘܢ ܕܓܒܐ
ܠܫܠܝܚܘܗܝ *postquam præcepisset Apostolis suis*, ubi pronomen ܗܢܘܢ πλεονάζει.

Vel cum verbo additur pronomen Dativi casus, ut

1 Par. 12. 18. ܫܠܡ ܠܟ ܕܘܝܕ *veni tibi David*,
ubi ܠܟ *tibi* abundat.

Mat. 4. 10. ܙܠ ܠܟ ܣܛܢܐ *abi tibi*, ubi ܠܟ iterum πλεονάζει, sic

Mat. 4. 17. ܬܒ ܠܟ *sede*.

Mat. 22. 44. ܡܝܬ ܠܗ *mortuus est sibi*.

3. Frequens etiam est *Pleonasmus* affixorum cum pronomine; quando relativum casu obliquo effertur. Qualis etiam Pleonasmus linguæ Hebraicæ satis notus est, ut

Eccles. 6. 2. ܓܒܪܐ ܕܢܬܠ ܠܗ ܐܠܗܐ ܥܘܬܪܐ
*vir cui dederit ei Deus opes.*

Esa.

1 Cor. 15. 50. ܒܣܪܐ ܘܕܡܐ ܠܡܐܪܬ ܡܠܟܘܬܐ
ܕܫܡܝܐ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ *caro & san-*
*guis regnum cœlorum hereditare non possunt.*

At hoc non semper fit, aliquando enim verbum respondet eodem in genere nomini sibi proximiori, & iam in numero singulari, ut

1 Pet. 1. 2. ܛܝܒܘܬܐ ܘܫܠܡܐ ܢܣܓܐ
ܠܘܬܟܘܢ *gratia & pax multiplicetur apud vos.*
Græc. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη.

Rom. 8. 39. ܘܠܐ ܪܘܡܐ ܘܠܐ ܥܘܡܩܐ ܘܠܐ ܒܪܝܬܐ
ܐܚܪܬܐ ܬܫܟܚ ܠܡܦܪܫܘ ܠܝ ܡܢ
ܚܘܒܗ ܕܐܠܗܐ *neque altitudo neque profundi-*
*nec alia creatura possit separare me ab amore Dei.*

---

## CAP V.

*De accentibus verborum, distinctionibus sententiarum, numerandi ratione; & arte poetica.*

HÆc quatuor ad nullas orationis partes pertinent, hic potius quam inter inter illas attingere libuit. Non est autem ut diu in illis immoremur; nec enim tanti momenti sunt ut fuse doceantur, nec tantæ difficultatis quin cito discantur. Hæc ideo de illis breviter observentur.

Accen-

1 Cor. 12. 8. ܒܗ ܒܪܘܚܐ *in eo in spiritu.*
Græc. ἐν τῷ αὐτῷ τῷ πνεύματι.

---

# CAP. IV.

## *De Synthesi & Syllepsi.*

§. 1. S*ynthesis* est quando nomini distributivo sive multitudinis singulari Verbum, Participium, seu Adjectivum plurale additur, ut

1 Par. 12. 14. ܕܫܠܝܛܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܥܠ ܡܐܐ
*quia imperabant quidam super centum.*

Esa. 1. 11. ܠܡܢܐ ܗܘܘ ܠܝ ܣܘܓܐܐ
ܕܕܒܚܝܟܘܢ *ad quid sunt mihi multitudo sacrificiorum vestrorum?*

Mat. 27. 25. ܘܥܢܘ ܟܠܗ ܥܡܐ ܘܐܡܪܘ
*& responderunt totus populus & dixerunt.*

§. 2. *Syllepsis* est quando pluribus etiam diversorum generum substantivis additur verbum plurale, quod in genere digniori respondet, ut

Jer. 7. 12. ܪܘܓܙܝ ܘܚܡܬܝ ܡܬܬܢܝܚܝܢ
*ira & indignatio mea requiescunt.*

Psal. 27. 10. ܡܛܠ ܕܐܒܝ ܘܐܡܝ ܫܒܩܘܢܝ
*quoniam pater meus & mater mea reliquerunt me.*

1 Cor.

ut ܩ 100. ܩܐ 101. ܪ 200. ܪܕ 204. ܐ 1000.

ܗܐ 1005. ܐ 100000. ܕܐ 100004. Varia millia my-

riadum sic exprimunt, ܐ 10000000. ܒ 20000000.

fractiones autem hunc in modum, ܐ ½. ܒ ½. &c.

§. 4. Quod denique ad carmina spectat, sciendum est hæc inter Syros non a syllabarum quantitate, jus nullibi vix ulla, hic nulla omnino habetur ratio, sed ab earum pedumque numero dependere. Quæcunque autem apud Syros occurrunt carmina, ad duo reducantur genera, Aphræmitica viz. & Jacobitica. Carmen Aphræmiticum (quod viz. a Sancto Ephræmo Syro doctissimo compactum) ex septem syllabis seu pedibus conflatur; sed ut cantus & sensus perficiantur, quaterna compingi solent, sic

ܐܠܗܐ ܗܒ ܗܘ ܝܘܠܦܢܐ
ܠܗܢܐ ܕܪܚܡ ܝܘܠܦܢܐ
ܘܡܠܦܢܐ ܕܡܠܦ ܫܦܝܪ
ܥܒܕܝܗܝ ܪܒܐ ܒܡܠܟܘܬܟ

*Deus da doctrinam*
*illi quia amat doctrinam:*
*et magistrum qui docet bene,*
*fac eum magnum in regno tuo.*

Carmen Jacobiticum (quod viz. a Sancto Jacobo inventum) ex tribus constat pausis, quarum singulæ ex quatuor constituuntur syllabis; ad metrum au-

§. 1. Accentus apud Syros semper omittuntur. Quænam ideo syllaba in pronunciando accentum habere intelligatur, sic statuunt; quod in dissyllabis, si prima syllaba efferatur per Scheva quiescens, vocalis Scheva antecedens habebit accentum, ut ܡܠܟܐ *málko rex*. Si secunda syllaba ita se habet, illa accentum habebit, ut ܦܩܕ *pakédh jussit*. Si utraque, utraque habet accentum, ut ܢܦܩܘܕ *néphkúdh jubebit*. Si neutra, prima afficitur, ut ܛܒܐ *tóbho bonus*. In Polysyllabis penultima semper afficitur, ut ܡܙܡܘܪܐ *mazmúro Psalmus*, ܗܝܡܢܘܬܐ *haimenúrho fides*.

§. 2. Quod autem ad sententiarum distinctionem a Syris usitatam, vix ullam exacte observatam videre est: utcunque punctum unum crassius vel duo incisa colon designant, vel etiam periodum. Hæc autem periodus in *Bibliis* nostris Polyglottis plerunque designatur etiam asterisco, hunc in modum * ———

Aliquando vero ad periodum, in antiquis præsertim codicibus, adhibentur quatuor puncta, ut ⁘ vel etiam ∷ Et ad interrogationem puncta duo sinistrorsum deflexa, ut ·.

§. 3. Numerant ut Hebræi, per literas viz. Alphabeticas, ut ܐ 1. ܒ 2. &c. ܝ 10. ܝܐ 11. ܟ 20. ܟܓ 23. Varios autem numeros centenos per punctum; millia, myriadas, & varia millia myriadum per lineolas quasdam varie sitas designant, ut

# Appendix ad Librum Tertium DE PRAXI GRAMMATICA.

## *PSALMUS* 101.

### Verſ. 1.

ܛܒܘܬܐ ܘܕܝܢܐ ܐܙܡܪ: ܘܐܫܒܚܟ ܡܪܝܐ

*.Domine laudabo te & ,canam judicium & boni*[tatem]

ܛܒܘܬܐ טיבותא *bonitatem.* Eſt nomen ſ[ingu]*lare* abſtractum, a concreto ܛܒܐ *bonus.* [In] Novo autem Teſtamentum plerunque ſignifica[t gra]*tiam, beneficentiam:* eſt generis *fœminini*, & in[veni]tur in forma emphatica, a ſimplici ܛܒܘ [vid.] lib. 1. cap. 7. §. 2. Priuſquam autem ad alia p[rogre]dam, hic præterea obſervandum eſt, quod *o*[...] *zequopho* (ͦ) in ܛܒܘܬܐ cum Hebraicis chara[cteri]bus ſcribitur, effertur per Camets (ָ, ) [טָ]בוּתָא & ſubſequens דִּינָא. Ita ſemper ſcribitur, ac [pro]nunciatur ſicut *o* in *locus*, vel *alio vocabulo*. N[on ta]men inficias ibo, quin pronunciari poteſt ſicut camets, modo cum *Buxtorfio*, aliiſque pronunci[et ca]mets ſicut *a* obſcurum cum *o* mixtum, quomo[do] nos in lingua noſtra Anglicana, efferimus *a* in *[...] hall*, & ejuſmodi. vid. lib. 1. cap. 2. §. 3.

& sensum perficiendum duo hujusmodi carmina conscribi solent, ut

ܢܒܘܙ ܚܛܗܝܢ : ܘܢܒܘܙ ܕܒܚܬܐ : ܕܡܛܠܬܢ

ܕܣܓܝ ܪܒܐ : ܕܒܚܬܐ ܘܩܘܪܒܢܐ : ܡܢ ܚܘܒܬܐ

*Respice in peccata, & respice in sacrificium quod pro nobis, quod multo majus sacrificium & hostia debitis.*

Utriusque denique generis carmina venuste quidem eleganter similiter vel secundum vocales tantum l secundum vocales & literas simul sæpe desinunt. Jacobitico tantum instem, in quo prædicta similitu in diversis pausis ejusdem carminis, vel in utroque rmine, ita ut prima unius carminis pausa primæ alius pausæ, secunda secundæ, & tertia tertiæ respondeat, hunc in modum

ܟܡܐ ܣܓܝܐܝܢ : ܗܠܝܢ ܬܗܪܐ : ܕܥܒܘܕܘܬܐ

ܟܡܐ ܙܥܘܪܝܢ : ܗܠܝܢ ܪܗܛܐ : ܕܒܪܝܘܬܐ

*Quam multi sunt isti stupores activitatis!*
*Quam pauci sunt isti cursus creationis!*

Non autem est ut longiores moras hic ducamus, t ex dictis enim constat quod carmen Syriacum facle conficiatur, sic & ex dictis conficiendi modus facile percipiatur.

*Appendix*

*Versus* 2.

ܘܐܗܠܟ ܒܐܘܪܚܟ ܕܠܐ ܡܘܡ ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ

*quousque macula absq; tuam viam per incedam*

ܬ... ܠܘܬܝ. ܗܠܟܬ ܒܬܡܝܡܘܬܗ ܕܠܒܝ

*mei cordis synceritate in ambulavi ,ad me ve...*

...ܘ ܒܝܬܝ.

*.meæ domus medi...*

ܘܐܗܠܟ וְאֶהַלֵּךְ *& ambulabo.* Vau ܘ copula c... (ܶ) vice Scheva, quia *Olaph* nunquam ante se p... tititur *Scheva* : ideoque quando Scheva præ... τῷ *Olaph* , *Olaph* transfert vocalem suam ... locum Scheva præcedentis. vid. lib. 1. cap. ... §. 3. sine ܘ verbum est ܐܗܠܟ quod invenitur in prima singulari futuri *Pael*, a radice ܗܠܟ *ambula...*

ܒܐܘܪܚܟ בְּאוֹרְחָךְ *in via tua.* ܒ est præposi... significans *in*. lib. 1. cap. 14. & ܐ hic etiam trans... vocalem suam (ܳ) in locum præcedentis *Scheva*, ... ܒ præfigi solet, uti præcedente verbo observa... fuit. Est autem ܐܘܪܚܐ nomen fœminini generis, rad. Heb. אָרַח *iter fecit*, & significat *semitam*, *i...*

K *vi...*

ܘܕܝܢܐ וְדִינָא *& judicium.* Primo hic est ܘ *Vau* copula præfixa per Scheva intellectum. vid. lib. 1. cap. 3. §. 1. & lib. 1. cap. 15. deinde ܕܝܢܐ *judicium* ... ܕܢ *judicavit.* Est etiam in statu emphatico, a simplici ܕܝܢ. vid. lib. 1. cap. 6. §. 2.

ܐܙܡܪ אֱזַמֵּר *canam.* Est prima singularis futuri *Pael*, a radice ܙܡܪ *cecinit.* Sicut ܐܦܩܕ *jubebo:* habet autem (ַ) in fine ob *Rish*. vid. lib. 1. cap. 9. *regulam primam generalem.* vid. etiam cap. 9. §. 6. 6.

ܘܠܟ וְלָךְ *& te.* ܠ est nota Accusativi casus, lib. 1. cap. 5. §. 6. ܟ autem est affixum secundæ personæ masculini generis, lib. 2. cap. 3. §. 2.

ܐܫܒܚ אֱשַׁבַּח *laudabo.* Est prima persona singularis futuri *Pael* a radice ܫܒܚ *laudavit*, habet etiam (ַ) in fine pro (ֵ) ob gutturalem ܚ, sicut ܐܙܡܪ ob ܪ. vid. locum ibi laudatum.

ܡܪܝܐ מָרְיָא *Dominus.* Est in forma emphatica a simplici ܡܪܝܐ. vid. lib. 1. cap. 6. §. 2. & 3.

*Vers.*

bilis, lib. 1. cap. 14. et est de numero earum p[...] positionum quæ more singularium recipiunt a[...] lib. 2. cap. 7. §. 3. Hoc autem affixum ܝ nec [...] nec ullibi pronunciatur. vid. lib. 2. cap. 3. §. 4.

ܗܠܟܬ *ambulavi*, est prima persona singu[...] præteriti Pael, a radice ܗܠܟ *ambulavit*, [...] ܦܩܝܕ *jussi*.

ܒܬܡܝܡܘܬܗ בְּתְמִימוּתֵהּ *in synceritate ej[...]* viz. *cordis*. Hic affixum ܗ est *pleonasticum*. vid. lib. 1. cap. 3. §. 1. ܒ est præpositio præfixa per Sch[...] subintellectum, ܬܡܝܡܘܬܐ est nomen derivatu[...] Heb. תָּמַם *integer, completus fuit* : et signifi[...] *integritatem, synceritatem*.

ܕܠܒܝ דְּלִבִּי *cordis mei*. Hic ܕ est nota genitivi [...] sus, lib. 1. cap. 5. §. 6. & ܝ non pronunciatur, u[...] antea in ܒܗܬܝ. ܠܒܐ idem significat quod He[...] לֵב vel לִבָּה *cor*. At in recipiendo affixo abj[...] juxta illud lib. 2. cap. 3. §. 4.

ܒܓܘ בְּגַו *in medio*. ܒ est præpositio, [...] idem significat quod Heb. גַּו *medium*. ܒܝܬܝ בֵּיתִי *domus mea* : ܝ non legitur, ut antea. ܒܝܬ idem significat quod Heb. בַּיִת *domus*.

*iam* : dum autem accipit affixum, abjicit ܐ. vid. lib. 1. p. 3. §. 5.

ܕܠܐ ܡܘܡܐ דְלָא מוּם *absque macula.* ܕܠܐ est præpositio composita ex ܕ & ܠܐ *non*, & idem valet quod ܕܠ *sine, absque.* ܡܘܡܐ *vitium, macula*, sicut Heb. מוּם : est autem generis masculini & in forma simplici.

ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ עֲדָמָא לְאֵמָּתַי *quousque.* ܥܕܡܐ est vocabulum compositum ex ܥܕ *usque* & ܡܐ *quæ, quod*, & conjunctum cum ܠܐܡܬܝ vocabulo composito ex ܠ præpos. & ܐܡܬܝ *quando, ecquando*; semper significat *quousque*.

ܬܐܬܐ תֵּאתֵא *venies.* Est secunda persona singularis Futuri *Peal*, ab ܐܬܐ *venit*, quod quidem est verbum duplicitur imperfectum. vid. lib. 1. cap. 11. §. 3. & lib. 1. cap. 12. Hinc autem illud 1 Cor. 16. 22. ܡܪܢ ܐܬܐ *Dominus noster venit*, quod Apostolus Græce scribens reddit μαρὰν-ἀθὰ, innuens anathema illud quo in Ecclesia primæva peccator impœnitens extremæ condemnationi Christi Judicis mundi, absque spe veniæ addicebatur. vide ibi notas Tremellii.

ܠܘܬܝ לְוָתִי *ad me.* ܠܘܬ est præpositio separa-

bilis,

tur ܪ̈ܒܘܝ רִבּוּי, & ſunt indices pluralis numeri lib. 1. cap. 4. §. 3.

ܡܠܬܐ מְלְתָא *verbum*, a radice ܡܠܠ *locutus eſt*. Eſt autem ܡܠܬܐ in forma emphatica a ſimplici ܡܠܬ. vid. lib. 1. cap. 7. §. 2. Hic autem forma emphatica ſequente ܕ ponitur pro conſtructa, lib. 2. cap. 1. §. 3. 2.

ܕܥܘܠܐ דְעַוְלָא *iniquitatis*. ܕ nota genitivi caſus. ܥܘܠܐ *iniquitas, perverſitas*, ab Hebraica radice עִוֵּל *perverſe egit*.

ܠܕܥܒܕ לְדְעָבֶד *facientem*, ſive *eum qui facit* ſeu *operatur*. ܠ eſt nota Accuſativi caſus, & hic per ponitur per (ְ) ob ſequens Scheva. ܕ ſignificat *qui, qua, quod*, & ſequente pronomine demonſtrativo *eum qui*. ܥܒܕ *operatur*, eſt Benoni Peal a radice עֲבַד *operatus eſt*.

ܒܝܫܬܐ בִּישְׁתָּא *malum*. Eſt in ſtatu emphatico a ſimplici ܒܝܫ idem

ܣܢܝܬܗ שְׂנֵיתֵהּ *odi eum*. Eſt prima perſona præteriti a radice ܣܢܐ *odio habuit* vel *peroſus eſt*. Inflectitur ſicut ܓܠܐ *revelavit*, lib. 1. cap. 12.

*Versus* 3.

ܘܠܐ ܣܡܬ ܠܘܩܒܠ ܥܝܢܝ ܡܠܬܐ ܕܥܘܠܐ

*iniquitatis verbum meos oculos ante posui non Et*

ܥܒܕ ܣܛܝܐ ܣܢܝܬܗ ܘܠܐ ܢܩܦ ܠܝ

*mihi adhæsit non & , sum detestatus malum facientem*

ܘܠܐ וְלָא *& non.* Vau est copula præfixa per Schewa, ut antea: ܠܐ est adverbium negandi, idem significans quod Heb. לֹא & Chald. לָא.

ܣܡܬ שָׂמֶת *posui.* Est prima persona Præteriti, a radice ܣܡ idem quod שָׂם *posuit*, & inflectitur sicut ܩܡ *surrexit*, lib. 1. c. 11. §. 5.

ܠܘܩܒܠ לוּקֳבַל *contra, adversus, coram.* Est præpositio separabilis, lib. 1. cap. 14. & una ex eis quæ affixa more singularium recipiunt, lib. 2. cap. 7. §. 3.

ܥܝܢܝ עַיְנַי *oculos meos.* ܥܝܢ idem significat quod Heb. עַיִן. In plurali facit in simplici forma ܥܝܢܝܢ, in emphatica ܥܝܢܐ, in qua forma recipit affixa abjiciendo ܐ, ut ܥܝܢܝ *oculi mei*, lib. 2. cap. 3. §. 4. Duo illa puncta suprema vocantur

conjuncta, nisi cum particulis quibusdam. vid. lib. cap. 14.

ܝܶܕ݂ܥܶܬ݂ יָדַעְתִּי *cognovi* seu *agnovi.* Est prima persona præteriti, a radice ܝܺܕܰܥ *cognovit*, & inflectitur sicut ܦܶܩܕܶܬ݂ *jussi.*

*Versus* 5.

ܠܡܰܢ ܕ݁ܐܳܟ݂ܶܠ ܩܰܪܨܶܐ ܕ݁ܚܰܒ݂ܪܶܗ ܒ݁ܛܽܘܫܝܳܐ ܡܰܘܒ݂ܶܕ݂

*perde- , clam suum socium obtrectat qui Eum*

ܗ̱ܘܺܝܬ݂. ܠܡܰܢ ܕ݁ܪܳܡܳܢ ܥܰܝܢܰܘܗ̱ܝ ܘܪܰܘܺܝܚ ܠܶܒ݁ܶܗ

*,cor amplum & oculi elati sunt cujus eum : bam*

ܥܰܡܶܗ ܠܳܐ ܐܳܟ݂ܶܠ ܗ̱ܘܺܝܬ݂.

*.comedebam non cum*

ܠܡܰܢ לְמַן *eum qui.* ܠ est nota Accusativi casus. ܡܰܢ est pronomen interrogativam, at sequente ܕ vicem pronominis relativi supplet. vid. lib. 2. cap. 2. §. 2.

ܕ݁ܐܳܟ݂ܶܠ ܩܰܪܨܶܐ דְּאָבֵל קַרְצָא *qui obtrectat*, ἀυσονα-ξεῖ, *qui divulgat obtrectationem :* ܐܳܟ݂ܶܠ enim separatim significat *edere* vel etiam *divulgare*, & ܩܰܪܨܶܐ significat *obtrectationem, criminationem* ; sed quandocunque concurrunt, exponuntur per *accusavit, criminatus est.* Hinc etiam Diabolus in hac lingua semper vocatur

 ܐܳܟ݂ܶܠܩܰܪܨܳܐ

Illud autem affixum ܗ ad finem hujusce vocis positum πλεονάζει. vid. lib. 3. cap. 3. §. 3.

ܘܠܐ וְלָא *& non*, ut antea.

ܢܩܦ *adjunxit se, adhæsit*, est tertia persona masc. præteriti, adeoque & ipsum thema seu ipsa radix. Inflectitur sicut ܦܩܰܕ, nisi quod ubicunque ܦܩܰܕ habet (ܰ, ) hoc servat suum (ܶ.) vid. lib. 1. cap. 9. §. 2. not. 1.

ܠܝ לִי *mihi*, seu *ad me*. ܠ præpositio inseparabilis. vid. lib. 1. cap. 14.

*Versus* 4.

ܠܒܐ ܒܝܫܬܐ ܥܒܪ ܡܢܝ. ܘܒܝܫܬܐ ܠܐ ܝܕܥܬ

*Cor malum transiit a me, & malum non agnovi.*

ܠܒܐ לִבָּא *cor*, ut antea.

ܒܝܫܬܐ בִּישְׁתָּא *malum*, ut antea.

ܥܒܪ עֲבַר *transiit*, est ipsa radix.

ܡܢܝ מֶנִּי *a me*. ܝ non pronunciatur, ut antea. ܡܢ est præpositio separabilis, nec unquam est

conjuncta

ܠܕܪ̈ܡܢ לְדְרָמָן *cum eo cujus elati sunt.* ܠ est præpositio significans *ad*, aliquando *cum*, & hic præfigitur per (ܲ) ob sequens Scheva; etenim & ܕ etiam præponitur per Scheva. Est autem ܕ pronomen, & cum pronomine tertiæ refertur ad antecedens, & significat, *qui qua, quod, cujus*, &c. lib. 1. cap. 8. §. 7.

ܪ̈ܡܢ, est secundæ declinationis & pluralis numeri, singulari ܪܡ *excelsus*, *altus*, *elatus*, a rad. ܪܡ *altum, elatum esse.* Duo illa puncta suprapoſita denotant pluralem numerum.

ܥܝ̈ܢܘܗܝ עַיְנוֹהִי *oculi ejus.* ܥܝܢ ut antea. ܘܗܝ sub ܗ habet lineolam istam occultationis. vid. lib. 2, cap. 3. §. 4. not. 2.

ܘܪܘܝܚ וְרָוִיחַ *& amplum.* ܘ cum (ܲ) ob sequens Scheva. ܪܘܝܚ, *amplus*, *latus*, *spatiosus*, est in statu simplici & absoluto.

ܥܡܗ עִמֵּהּ *cum eo.* ܥܡ est præpositio separabilis, lib. 1. cap. 14. & significat *cum.* ܗ est affixum tertiæ personæ, ut sæpe.

ܐܟܠ ܗܘܝܬ אָכֵל הֲוִית *comedebam.* ܐܟܠ est Benoni Peal, ab ܐܟܠ *comedit:* vide præterea in ܡܘܒܕ ܗܘܝܬ מוֹבֵד הֲוִית.

ܐܳܟ݂ܶܠܩܰܪܨܳܐ, *accusator, calumniator*, respondens voci σατανᾶς, ab Heb. שָׂטָן *adversus est.* ܐܳܟ݂ܶܠ autem est Benoni Peal ab ܐܶܟ݂ܰܠ. ܩܰܪܨܳܐ est in statu emphatico, & in hoc statu sequente ܕ ponitur loco status constructi, lib. 1. cap. 1 §. 3. 1.

ܕܰܚܒ݂ܪܶܗ̇ דְּחַבְרֵהּ *socii* seu *proximi sui.* ܚܰܒ݂ܪܳܐ significat *socium, amicum, proximum*, a radice חָבַר *sociavit.* Et autem in statu emphatico, & abjecto ܐ & adjecto ܗ affixo tertiæ pers. mas. fit ܚܰܒ݂ܪܶܗ̇ *socius suus.*

ܒܰܛܶܫܝܳܐ בִּסְתְרָא *clam*, αὐτολεξεὶ *in secreto, in arcano.* ܒ est præpositio eaque inseparabilis. ܛܶܫܝܳܐ est a radice סְתַר *abscondit*, & significat *secretum, arcanum.*

ܡܰܘܒܶܕ ܗ̱ܘܺܝܬ݂ מְוֹבֵד הֲוֵית *perdebam.* ܡܰܘܒܶܕ est Benoni Aphel a radice ܐܶܒ݂ܰܕ *periit.* Hic autem *Benoni* sequente Verbo substantivo ܗ̱ܘܳܐ ponitur pro tempore præterito imperfecto. vid. lib. 1. c. 9. §. 6. 1. 2. ܗ̱ܘܺܝܬ݂ est prima persona præteriti a radice ܗ̱ܘܳܐ *fuit*, sicut ܓ̇ܠܺܝܬ݂ a ܓ̇ܠܳܐ *revelavit.* ܗ habet sub se lineolam istam notam occultationis. vid. lib. 2. cap. 5. in Appendice, §. 3. 2.

ܒ݂ܪܽܘܚܳܐ

ܢܫܡܫܢܝ נְשַׁמְּשַׁנִי *ministrabit mihi.* Futurum *Pael* a radice ܫܡܫ *administravit*, cum affixo ܢܝ sicut ܢܦܩܕܢܝ *jubebit mihi.*

*Versus 7.*

ܠܐ ܢܬܒ ܒܓܘ ܒܝܬܝ ܕܥܒܕ ܢܟܠܐ: ܘܡܡܠܠܐ

*sermo & ,fraudem facit qui mea domo in sedebit Non*

ܕܓܠܐ ܠܐ ܢܫܬܪܪ ܩܕܡ ܥܝܢܝ.

*.meis oculis corã erit firmus non mendax*

ܠܐ ܢܬܒ לָא נֵתֵב *non sedebit*, Fut. *Peal* a radice ܝܬܒ *sedit*. vid. lib. 1. cap. 11. §. 4.

ܒܓܘ ܒܝܬܝ בְּגוֹ בֵיתִי *in medio domus meæ*, ut antea ver. 2.

ܕܥܒܕ דְּעָבֵד *qui operatur.* ܕ pronomen relativum. ܥܒܕ Benoni Peal a radice ܥܒܕ, *operatus est.*

ܢܟܠܐ נִכְלָא *dolus, fraus*, a rad. נְכַל *machinatus est, dolose cogitavit* vel *egit.*

ܘܡܡܠܠܐ וּמַמְלְלָא *& sermo.* ܠ habet sub se lineolam occultationis, ut non pronunciaretur. vid. lib. 1. cap. 4. §. 4. Est autem ܡܡܠܠܐ *verbum*, nomen derivatum a rad. ܡܠܠ *dixit, locutus est.*

ܟܕܒܐ כַּדָּבָא *mendax*, est in forma emphatica a simplici

*Versus* 6.

ܥܝ̈ܢܝ ܒܡܗܝܡܢ̈ܐ ܕܐܪܥܐ : ܕܢܬܒܘܢ ܥܡܝ.

: *mecum sedeant ut terræ fideles ad mei Oculi*

ܕܡܗܠܟ ܒܐܘܪܚܐ ܕܠܐ ܡܘܡ ܗܘ ܢܫܡܫܢܝ

*mihi ministrabit ille macula sine in via ambulat qui*

ܥܝ̈ܢܝ עֵינַי *oculi mei*, aut antea.

ܒܡܗܝܡܢ̈ܐ בְּמַהֵימְנֵיא *in fideles.* ܒ cum (ּ) ob sequens Scheva. ܡܗܝܡܢ̈ܐ est in statu emphatico pluralis numeri, a sing. ܡܗܝܡܢܐ *verax, fidelis*, a radice ܐܡܢ. In *Aphel* ܗܝܡܢ *credidit*.

ܕܐܪܥܐ דְּאַרְעָא *terræ.* ܕ nota genitivi casus : non patiens ante se Scheva, hic transfert vocalem suam in locum Scheva, quod aliter esset sub ܕ. vid. lib. 1. c. 3. §. 3. ܐܪܥܐ אַרְעָא *terra*, ab Heb. אֶרֶץ commutatione consonantium consimilium ע & צ.

ܕܢܬܒܘܢ דְּנֶתְבוּן *ut sedeant*, Futurum *Peal* a radice ܝܬܒ *sedit*. vid. lib. 1. cap. 11. §. 4. 2. ܥܡܝ עִמִּי *mecum.* ܥܡ *cum*, ut antea: ܝ non legitur.

ܕܡܗܠܟ דִּמְהַלֵּךְ *qui ambulat.* ܕ est pronomen. ܡܗܠܟ *ambulat.* Benoni *Pael* a radice ܗܠܟ *ambulavit.*

ܢܫܡܫܢܝ

ubicunque occurrit) regit casum genitivum, & simul habet affixum *pleonasticum* subsequentis substantivi. vid. lib. 3. cap. 3. §. 1. Nullum autem adjectivum hunc in modum cum substantivo constructum unquam compertum fuit. Quod evidens mihi videtur argumentum ܟܠ ubicunque occurrit, esse nomen substantivum, quod diligenter observandum.

ܪ̈ܫܝܥܐ רַשִׁיעַיָּא *impios*. Est in statu emphatico pluralis numeri, a sing. ܪܫܝܥܐ *improbus*, *impius*, quod venit a radice רְשַׁע *improbe*, *impie se gessit*.

ܘܐܘܒܕ וְאוֹבֵד *& perdam*. Hic etiam ܘ transfert vocalem suam in locum præcedentis Sheva, quod sæpius inculcavi. ܐܘܒܕ est futurum *Aphel*, a rad. ܐܒܕ *periit*. vid. lib. 1. cap. 11. §. 3.

ܡܢ מִן *ab* præpositio: habet punctum subscriptum, ut distinguatur a ܡܢ quod habet punctum superscriptum, nec in quibusdam codicibus aliter distinguuntur.

ܡܕܝܢܬܗ מְדִינְתֵּהּ *civitas*. Habet lineolam sub *Nun*, quæ indicat literam illam non esse pronunciandam. Est autem in forma emphatica a simplici ܡܕܝܢܬܐ *civitas*, quod venit a ܕܢ *judicavit*: affixum ܗ ad finem illius est *pleonasticum*.

ܥܒ̈ܕܝ עָבְדֵי *facientes*. Est in forma constructa pluralis numeri, in qua forma hic regit casum genitivum, lib. 1. cap. 1. §. 6. *Ma-*

simplici ܟܰܕܳܒ idem.lib.1.c.6.§.2.deducitur autem a radice ܟܰܕܶܒ *mentitus est*, quod iterum fit ab Heb. כָּזָב idem, mutato ז in ד, quæ sunt literæ ejusdem organi.

ܢܶܬܩܰܢ נֶתְקַן *firmus* seu *rectus erit*, Futurum a rad. תְּקַן idem. vid. lib. 1. c. 9. §. 6. 6.

ܩܕܳܡ קֳדָם *ante, coram*, est præpositio separabilis, idem quod קֳדָם.

*Versus* 8.

ܒܨܰܦܪܳܐ ܐܶܫܰܬܶܩ ܠܟܽܠܗܽܘܢ ܪ̈ܰܫܝܥܶܐ ܕܐܰܪܥܳܐ :

*& ,terræ impios omnes silere faciã matutino In*

ܘܐܰܘܒܶܕ ܡܶܢ ܡܕܺܝܢܬܶܗ ܕܡܳܪܝܳܐ ܠܟܽܠܗܽܘܢ

*omnes Domini civitate ex perdam &*

ܥܳܒ̈ܕܰܝ ܥܰܘܠܳܐ

*iniquitatem facientes*

ܒܨܰܦܪܳܐ בְּצַפְרָא *in aurora, mane, matutino tempore.* ܒ est præpositio. ܨܰܦܪܳܐ est in forma emphatica a simplici ܨܦܰܪ idem. ܐܶܫܰܬܶܩ אֲשַׁתֵּק *silere faciam*, est prima futuri Pael a radice ܫܬܰܩ *siluit, tacuit.*

ܠܟܽܠܗܽܘܢ לְכָלְהוֹן *omnes*. Vel potius ܠܟܽܠܗܽܘܢ ܪ̈ܰܫܝܥܶܐ exponere seu transferre debemus, *universitatem impiorum*. Hic enim ܟܽܠ (uti & ubicunque

ܗܒ הַב *da, dato.* Est Imp. modi, & 2. pers. sing. ab ܝܗܒ *dedit.* vid. lib. 1. cap. 11. §. 4. 4.

ܬܥܠܢ תַּעֲלָן *inducas nos*, Fut. Aphel a radice ܥܠ *ivit, ingressus est*, in Aphel ܐܥܠ, Fut. ܢܥܠ, lib. 1. cap. 11. §. 1. Habet affixum ܢ primæ personæ pluralis, propter quod ultima vocalis (ܶ) mutatur in Shev[a]

ܦܨܢ פַּצָּן *libera nos*, Imper. *Pael*, a radice ܦܨܐ pael ܦܨܝ, Imp. ܦܨܐ. Cui suffixa adduntur p[er] (ܘ) vid. l. 2. c. 4. in paradig. tertiæ pers. mas. §. 3.

ܕܝܠܟ דִּילָךְ *tuum.* vid. lib. 2. cap. 3. §. 3.

Et hucusque, Deo assistente cui æternas gratias, Grammaticam, qua nihil ad sacram hanc linguam, ipsius Christi Servatoris nostri vernaculam perfecte ediscendam, desideretur, quanta potui brevitate, perficere conatus sum. Quid jam restat, quin gloriam illius qui hæc & omnia nobis largitus est, cum celeberrimo omnium Psalmista celebremus? Et ut finis erat in mente, sic & finis erit in *opere*, gloria Dei infiniti.

*Psal.* 150.

ܫܒܚܘ ܠܡܪܝܐ — שַׁבְּחוּ לְמָרְיָא

ܒܩܘܕܫܗ : ܫܒܚܘܗܝ — בְּקוּדְשֵׁה : שַׁבְּחוּהִי

ܒܪܩܝܥܐ ܕܥܘܫܢܗ : — בִּרְקִיעָא דְעוּשְׁנֵה :

ܫܒܚܘܗܝ ܒܚܝܠܬܢܘܬܗ — שַׁבְּחוּהִי בְּחֵילְתָנוּתֵה

שַׁבְּחוּהִי

*Mat.* 6. 9.

ܐܒܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܢܬܩܕܫ ܫܡܟ ܬܐܬܐ

*veniat, nomen tuum sanctificetur, cœlis in qui noster Pater*

ܡܠܟܘܬܟ. ܢܗܘܐ ܨܒܝܢܟ ܐܝܟܢܐ ܕܒܫܡܝܐ ܐܦ

*etiam cœlis in sicut tua voluntas fiat ,tuum regnum*

ܒܐܪܥܐ. ܗܒ ܠܢ ܠܚܡܐ ܕܣܘܢܩܢܢ ܝܘܡܢܐ.

*, hodie nostra indigentiæ panem nobis da ,terra in*

ܘܫܒܘܩ ܠܢ ܚܘܒܝܢ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܚܢܢ

*nos & sicut nostra debita nobis remitte &*

ܫܒܩܢ ܠܚܝܒܝܢ. ܘܠܐ ܬܥܠܢ ܠܢܣܝܘܢܐ

*,tentationē in nos inducas ne et, nostris debitorib⁹ remittim⁹*

ܐܠܐ ܦܨܢ ܡܢ ܒܝܫܐ ܡܛܠ ܕܕܝܠܟ ܗܝ ܡܠܟܘܬܐ

*regnum est tuum quia , malo a nos libera sed*

ܘܚܝܠܐ ܘܬܫܒܘܚܬܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ.

*.seculorum seculum in gloria & potentia &*

Non est ut in praxi Grammatica ulterius remoremur: quæ dicta sunt, ut opinor, sufficient, quibus incipientes se excerceant. Quapropter difficiliora solummodo vocabula hic explicabimus, & manum de tabula tollemus.

ܐܒܘܢ, אֲבוּן *pater noster.* ܐܒܐ *pater:* de assumptione Affixorum vid. lib. 2. c. 3. notam generalem 4. & specialem 4.

ܕܒܫܡܝܐ דִּבִשְׁמַיָּא *qui in cœlis*, Gr. ὁ ἐν τοῖς ὐρανοῖς. שְׁמַיָּא idem quod שָׁמַיִם *cœli.* Est in statu emphatico numeri pluralis. vid. lib. 1. cap. 6. §. 5. in Exceptionibus.

ܢܬܩܕܫ

ܫܒܚܘܗܝ ܒܣܘܓܐܐ — שַׁבְּחוּהִי בְּסוּגָאָה
ܕܪܒܘܬܗ : ܫܒܚܘܗܝ — דְרַבּוּתֵהּ: שַׁבְּחוּהִי
ܒܩܠܐ ܕܩܪܢܐ : ܫܒܚܘܗܝ — בְּקָלָא דְקַרְנָא: שַׁבְּחוּהִי
ܒܩܝܬܪܐ ܘܒܟܢܪܐ : — בְּקִיתָרָא וּבְכֶנָּרָא :
ܫܒܚܘܗܝ ܒܦܠܓܐ — שַׁבְּחוּהִי בְּפַלְגָא
ܘܒܪܒܘܥܐ : ܫܒܚܘܗܝ — וּבְרַבּוּעָא : שַׁבְּחוּהִי
ܒܡܐܢܐ ܚܠܝܐ : ܫܒܚܘ — בְּמָנָא חַלְיָא : שַׁבְּחוּהִי
ܒܨܠܨܠܐ ܫܡܥܐ : ܫܒܚܘ — בְּצִלְצְלֵי שְׁמָעָא: שַׁבְּחוּהִי
ܒܩܠܐ ܘܒܩܥܬܐ : ܟܠ — בְּקָלָא וּבְקָעְתָא : כָּל
ܢܫܡܐ ܬܫܒܚ ܠܡܪܝܐ — נִשְׁמָא תְּשַׁבַּח לְמָרְיָא

Translatio.

*Laudate Dominum in ſanctitate ejus : laudate eum in firmamento roboris ejus : laudate eum in fortitudine ipſius: laudate eum in abundantia magnitudinis ejus : laudate eum cum voce cornu : laudate eum cytharis & lyris : laudate eum tympanis & ſiſtris : laudate eum chordis jucundis : laudate eum cymbalis ſonoris : laudate eum cum voce & clamore. Omnis ſpiritus laudet Dominum.*

*FINIS.*

ܫܒܚܘ ܠܡܪܝܐ

הַלְלוּיָהּ

*Laudate Dominum.*